

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. CSÜTÖRTÖK, augusztus 18.

229. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

A radikális-demokrata koalíció ezidőszere a heterogén kormánytöbbségnek ugyanazt a körképét mutatja, amely olyan pregnánsul domborodott ki a radikális-Radics-párti koalíció idején. Davidovics Ljuba ép úgy felhasználja személyének kormányonkivüliségét arra, hogy a kormány radikális részét támadja, mint Radics István tette, amikor pártja a radikálisokkal együttműködött. És a demokrata párt végrehajtó bizottsága is, valahányszor a kérdés szőnyegre kerül, mindig a pártszövetség fenntartása mellett dönt, ahogy a horvát parasztpárt is annakidején következetesen a radikálisokkal való kooperáció szükségességét hangoztatta, ha Radics invektívái következtében határozni kellett. Pasics, majd Uzunovic miniszterelnöksége alatt a közvélemény ezt a visszás állapotot Radics fékezhetetlen temperamentumának és a megállapodások kötelezésein átlendülő impulzivitásának tulajdonította. Davidovics azonban nyugodt, higgadt politikus, közlékenységének határt szab a helyzet körültekintő mérlegelése és állásfoglalását az adott tények konkrét követelményei határozzák meg. Mi tehát az oka annak, hogy ő is arra az utra lépett, amelyen Radics járt, amikor pártja kormányon volt? Ugy látszik, mégsem Radics személyében volt a hiba, hanem a körülmények hozták magukkal, hogy egy ellenzéki párt, ha koalíciós alapon kormányra jutott, két garnitúra oszlott: az egyik kivette részét a kormányzás terheiből és ódiumból, a másik továbbra is ellenzéki hurokat pengetett és így örködött a párt népszerűségére fölött.

*

A régi parlamentet a koalíció szempontjából számbevehető pártok nagy részének ez a bifurkátsága kárhóztatta munkaképtelenségre. Kormányozni is és meg is maradni az ellenzéki tetszetős szerepében: lehet pártérdek, de az ország fejlődésére csak kár háramlik belőle. A választási kormányt a koalíció diszharmonikus zörejei nem akadályozzák hivatása teljesítésében, de szomorú volna, ha az új parlament is a kormányzásnak csak ilyen lehetőségeit nyújtaná? Az eddigi koalíciók meddőségének tudatából és a felhalmozódott problémák megoldásának mély gyökeret vert szükségérzetéből fakadt a »negyedik párt« eszméje, amelyről makacs híresztelések és tétovázó cáfolatok alakjában annyi szó esik. Új módszereket keresni, új bort kell tölteni a régi tömlőkbe, hogy a parlament megfelelőhessen rendelkezésének és a politikai élet kiszabadulhasson a pártok öncélú torzalkodásának circulus vitiosusából.

*

A választási terrortól szóló hírek jellegét érdekes módon világítják meg a Radics szuboticei népgyűlésén lezajlott események. Radics elmondotta programbeszédét és mint gyakorlott népszónok nem zavartatta magát sem a közbeszólásoktól, sem a sűrűn felszívító fűtől. Amelyeket kedélyesen ingyen koncertnek nevezett. Az utána következett szónokok egyikét azonban tojászáppal fogadta a népgyűlés néhány — nem kormánypárti — látogatója, majd kövek kerültek elő a zsebekből, úgyhogy a helyzet kritikussá vált. A rendőrség közbelépése természetesen elkerülhetetlenné vált és a gyűlést, miután érdemben már amugy is véget ért, feloszlatták. Egy pár embert elő is állítottak, de rövidesen elengedték őket a rendőrségről. Kiderült, hogy a kövekkel felfegyverzett zajongók a disszidens horvát parasztpárthoz tartoznak. Ez minden, amiből Radicsék terrorvadászat kovácsolnak a szuboticei hatóságok ellen. Milyen hatásosan illusztrálja ez a példa a miniszterelnöknek azt a megállapítását, hogy a választási terror ellen kifakadó tiltakozások az ellenzéki pártok részéről nem egyebek merő hangulatkeltségénél!

lyeket kedélyesen ingyen koncertnek nevezett. Az utána következett szónokok egyikét azonban tojászáppal fogadta a népgyűlés néhány — nem kormánypárti — látogatója, majd kövek kerültek elő a zsebekből, úgyhogy a helyzet kritikussá vált. A rendőrség közbelépése természetesen elkerülhetetlenné vált és a gyűlést, miután érdemben már amugy is véget ért, feloszlatták. Egy pár embert elő is állítottak, de rövidesen elengedték őket a rendőrségről. Kiderült, hogy a kövekkel felfegyverzett zajongók a disszidens horvát parasztpárthoz tartoznak. Ez minden, amiből Radicsék terrorvadászat kovácsolnak a szuboticei hatóságok ellen. Milyen hatásosan illusztrálja ez a példa a miniszterelnöknek azt a megállapítását, hogy a választási terror ellen kifakadó tiltakozások az ellenzéki pártok részéről nem egyebek merő hangulatkeltségénél!

mészetelesen elkerülhetetlenné vált és a gyűlést, miután érdemben már amugy is véget ért, feloszlatták. Egy pár embert elő is állítottak, de rövidesen elengedték őket a rendőrségről. Kiderült, hogy a kövekkel felfegyverzett zajongók a disszidens horvát parasztpárthoz tartoznak. Ez minden, amiből Radicsék terrorvadászat kovácsolnak a szuboticei hatóságok ellen. Milyen hatásosan illusztrálja ez a példa a miniszterelnöknek azt a megállapítását, hogy a választási terror ellen kifakadó tiltakozások az ellenzéki pártok részéről nem egyebek merő hangulatkeltségénél!

minden, amiből Radicsék terrorvadászat kovácsolnak a szuboticei hatóságok ellen. Milyen hatásosan illusztrálja ez a példa a miniszterelnöknek azt a megállapítását, hogy a választási terror ellen kifakadó tiltakozások az ellenzéki pártok részéről nem egyebek merő hangulatkeltségénél!

Több mint négyszáz jelölőlistát nyújtottak be Davidovics Ljuba csütörtökön fog nyilatkozni a demokrata párt egységéről

Beogradból jelentik: Vukicsevics Velja miniszterelnök és Marinkovics Voja dr. külügyminiszter a szerdai nap folyamán sem érkeztek vissza Beogradba, aminek megvolt a természetes visszahatása a politikai életre. A politikai eseménytelenség egyébként is minden valószínűség szerint el fog tartani a választásokig, miután a pártok figyelmét kizárólag a választási agitáció köti le. Egyes politikusok, meg-megzavariák ugyan nyilatkozataikkal a politikai szélsőséget, de ezek a nyilatkozatok, akármelyik oldalról hangzanak is el, pusztán választási kortesfogások hatásait keltik a közvéleményben.

Dr. Szubotics Dusan igazságügyminiszter agi ációja a szombori kerületben

Dr. Szubotics Dusan igazságügyminiszter szombaton és vasárnap

több agitációs gyűlést és konferenciát tart a szombori kerületben. Az igazságügyminiszter ez alkalommal többek közt Kulára és Vrbászra is ellátogat.

Davidovics csütörtökön válaszol Vukicsevicsnek

A pártvezérek közül Davidovics Ljuba csütörtökön Lazarevácon tart beszédet és előreláthatólag válaszolni fog Vukicsevics Velja miniszterelnöknek a Politikában megjelent nyilatkozatára. Az újságírók igyekeztek Davidovicsot ebben az ügyben nyilatkozatra rábírní, de Davidovics kitért az erre vonatkozó kérdések elől és boszniai utjáról beszélt, amellyel a legnagyobb mértékben meg van elégedve. A demokrata párt Davidovics Ljuba beszédét annál nagyobb érdeklődéssel várja, mert a pártvezér nyilatkozni fog a pártegy-

ség kérdéséről is a miniszterelnöknek azzal a kijelentésével kapcsolatban, hogy Davidovics és Marinkovics között a demokrata pártban rivalitás áll fenn.

Trilkovics nem lépett fel a banjalukai kerületben

Miután a jelölőlisták benyújtásának határideje már lejárt, politikai körökben nagy érdeklődéssel kísérik a listák hivatalos publikálását, ami már egy hét óta folyik a hivatalos lapban, mert úgy látszik, hogy az utolsó pillanatban többen meglepetés-szerűen állítottak a jelöléstől. Így elmaradt Trilkovics Márkó jelölése is. Az egész országban az eddigi becslés szerint több mint négyszáz jelölőlistát nyújtottak be, úgyhogy már a listák száma is jóval túlhaladja a megválasztható képviselők számát.

A szovjetdiplomácia újból munkához látott Kinában

Óriási jelentősége van Csang-Kai-Sek bukásának és a nankingi kormány lemondásának — Az angol konzervatívok a kormány beavatkozását sürgetik — A lakosság menekül az északkinai militaristák elől

Az északi csapatok katonai sikerei újból védelemre egyesítik Délkinát

Londonból jelentik: A legújabb kínai eseményeknek Londonban óriási jelentőséget tulajdonítanak.

Csang-Kai-Sek bukása és a vezetése alatt álló nankingi kormány lemondása a szovjet exponenseinek védelmét és ugyanakkor az északi militáriák előretörését jelenti.

A legújabb jelentések már arról számolnak be, hogy

az északi csapatok, amelyeket Szun-Csuan-Fang volt shanghai főkormányzó vezet, átkeltek a Janceki ngon

és a lakosságnak az a része, amely retteg az északiak uralmától, ezrével hanyatt-homlok menekül a Jancekiang déli partjairól tovább dél felé. Maga

a nankingi kormány az aránylag biztosabban védett Shanghaiba költözött.

Hogy az északkinai csapatok elő-

retörésének mik lesznek a következményei, azt még nem lehet tudni.

Az angol imperialisták szerint Angliának most kellene nyíltan közbelépni,

hogy a bolsevistákat és a bolsevizmussal szimpatizáló forradalmi mozgalmat végkép letörje. Ebben segítőtársa volna Angliának Japán is, amely nemrég ultimátumban a legérelyesebben követelte a délkinai kormányok hatalmának korlátozását. A szélsőséges konzervatívok annál inkább követelik Anglia beavatkozását, mert

Szovjetország diplomáciája is újból hozzálátott Kinában a munkához.

Feng-Ju-Sziang tábornok most nevezte ki külügyi biztossá Borodint, akit néhány nappal ezelőtt még rab-ságban tartott és kétségtelenül azzal a céllal bizta Borodindra a külügyek vezetését, hogy

Borodin igyekezzék helyreállítani a forradalmi Kína egységét a szovjet protektorátusa alatt.

Közben Nankingban már megindultak a tárgyalások a két délkinai kormány vezetői között arról, hogy **a két délkinai kormányból egy kabinet alakítsanak.**

Azt hiszik, hogy ha a déli egység helyreáll, akkor a délkinaiak még mindig visszaverhetik Szun-Csuan-Fang és Csang-Cso-Lin offenzíváját.

Hire jár, hogy Nankingban pánik tört ki, mert attól tartanak, hogy a nemzetiek és az északi csapatok közt konfliktusra kerül a sor. Szun-Csuan-Fang táviratilag közölte kormányával, hogy rövidesen Nankingba és Sanghaiba ér. A Times szerint azonban a tábornoknak ezt a reményét nem osztják Pekingben, mert azt hiszik, hogy az északon elért katonai sikerek védelemre fogják egyesíteni a délkinai nemzeteket.

Egy főnyi többséget kapott az ir kormány

A parlament elnökének szavazata mentette meg az ir kormányt a bukástól

Londonból jelentik: Az ir parlamentben napok óta tárgyalták De Valera pártjának bizalmatlansági indítványát, amelyet a kormány ellen benyújtott. A parlament keddi ülésén az ellenzék elállt a javaslat feletti vitától, mert úgy látta, hogy többsége van és hirtelen a vita félbeszakítását és névszerinti szavazást kért. A szavazás azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy

71 képviselő szavazott a bizalmatlansági indítvány mellett és ugyanannyi ellene és a parlament elnökének szavazatával dönt el a szavazás a kormány javára,

ugyhogyz 72 szavazat került a bizalmatlansági indítvány ellen s a kormány így egy főnyi szavazattöbbséget nyert.

Cosgrave miniszterelnök az eredmény kihirdetése után bejelentette, hogy

a kormány a helyén marad,

majd a parlamentnek november 15-éig való elnapolását kérte. Az ellenzék tiltakozására a miniszterelnök hozzájárult ahhoz, hogy a parlament elnapolása csak október 11-ikéig terjedjen, de egyben biztosította az ellenzékét arról, hogy amennyiben időközben a közeli választásokon az ellenzék mandátumok megszorodnak, a parlamentet még október 11-ike előtt összehívja. Ezzel a feltétellel az ellenzék is hozzájárult a parlament elnapolásához.

A londoni sajtó szerint

az ir politikai helyzetet csak a parlament feloszlásával lehet tisztázni

és Cosgrave nem tarthatja magát, ha az új választások nem hoznak munkaképes kormánytöbbséget.

Londoni levelek

I.

Fanyar előhang

Nincsen oktondibb dolog, mint azért utazni, hogy élményeket szerezzünk. Az élményeket nem lehet úgy gyűjteni, mint például a bélyegeket. Azok már eleve bennünk lakoznak s ki tudja miért, mire rezzennek meg. Ha nem veszem nyakamba a világot, hanem bölcsen otthon a diványomon heverészek, lehetséges, hogy most több, hamisítatlanabb újságtól számolhatok be neked.

Egyes utaimról emlékek maradtak, melyek évek során, véletlenül alakultak ki valami előttem ismeretlen lelki-egység hatása alatt. Ezeket az emlékeket hajszozni, mesterségesen előidézni revetséges is, céltalan is. Az emberek homlokára, a tárgyakra, a műkinesekre nincs fölírva: »én leszek majd a te emléked«. Egy jelentéktelen holmi gyakran jobban megragad, mint egy székesegyház. Tehát találomra botorkálk. fölszedegetem az utszérlől, ami élményekad.

Amint láthatod, meglehetősen klábrándultan vágtam neki utamnak. Tudtam, hogy a kamaszkor múltán, mikor az ember úgy iszik be minden újat, mint utatóspapír a vizet, egy táj, egy város egy nép sem okozhat olyan meglepetést, melytől föltétlenül eltátjuk a szánkát. Aki ma él, még a gyermek is, szükségyszerűen koravén. Miután a távolságok megszűntek, az utazás elvesztette regényes voltát, az élet, a műveltség, a szokások, iparcikkek, ételek meglehetősen egységesedtek és senkinek sem adatott meg, akinek csak egy fikarcnyi képzelete van, hogy valami olyan tárgyilagosan rendkívül fedezzen föl, mint a tizenhatodik, vagy tizenhetedik századbeli világjárók.

Utgig ismerjük a világot, barátom, legalább külső arányait, színeit, könyvekből, képekből, moziból, rádióból, vagy

hallomásból. Ha megérkezünk valahová, sohasem a szűz benyomás fogad. Amit észlelünk, azt nyomban összehasonlítjuk azzal, amit olvastunk, vagy hallottunk. Minthogy pedig a képzelet mindig nagyobb mester, mint a valóság, csalódást érzünk. Bevallom, hogy mikor husz esztendőskoromban először pillantottam meg a tengert, egyáltalán nem voltam meghatódva. Sőt egy kissé nagyobbknak képzeltem. A palicsi tó annakidején sokkal nagyobb volt.

Ezt bocsátom előre, minek előtte valók. Még valami nyugtalanított, de azt már elintéztem magamban. Vajjon van-e jogom föltárni londoni tapasztalataimat

nekem, aki csak bekukkantottam ebbe a titáni városba, kutyafuttába? Azt niszem, van. A többiek, akik évtizedek óta itt élnek, körülbelül nyolc és félmillió lélek, annyi, amennyi egész Magyarország lakja, egy testet alkot vele, megszokta, nem veszi, nem veheti észre, mint ahogy mi sem látjuk, láthatjuk önmagunkat. Hagyják ezt a londoniak mi ránk. Végre mi sem irunk budapesti utirajzokat. Közvetlen környezetünk rejtély. A férjek nem tudják, hogy kicsoda a feleségük. Hozzjuk is többnyire mások irnak verseket.

Ennélfogva elkezdem.

Kosztolányi Dezso

„A csatornában viz helyett vér fog folyni“

Karhatalommal oszlatták fel a crvenkai községi előljárást

Szomborból jelentik: Kedden megjelent Crvenkán a kulai főszolgabíró megbízásából az egyik járási szolgabíró és a helyigminiszter rendelete alapján fel akarta oszlalni az épen ülésező községi előljárást. Amikor ezt a község dobrovoljácok meghallották, **fenyegetően léptek fel a miniszteri rendeletet foganatosítani akaró szolgabíró ellen.** A szolgabíró a fenyegetők ellen rendőroket és csendőroket hozatott, akiknek segítségével feloszlatta a községi képviselőtestületet és annak harminchat tagját kivettezte.

A feloszlítás megtörténte után a dobrovoljácok gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak a feloszlítás ellen és küldöttséget menesztettek Lukics Predrag ke-

rületi főispánhoz, akitől a szolgabíró hatálytalanságát kérték. Lukics Predrag főispán megígérte a küldöttségnek, hogy ki fog menni a helyszínére, hogy meggyőződést szerezzen vajjon történt-e törvénytelenység.

A dobrovoljácok gyűlésükből két tiltakozó táviratot küldtek. Az egyik táviratban, amelyet Vukicssevics Velja miniszterelnök-helyigminiszternek küldtek a történetekért a jegyzőt okolják a dobrovoljácok s azzal fenyegetőznek, hogy **amennyiben sérelmeik orvoslást nem nyernek, akkor a község mellett elhúzódo Péter kirdly-csatornában nem víz hanem vér fog folyni.** A másik táviratot Davidovics Ljubának a demokrata párt vezérének küldték.

Monarchista-tüntetés Bécsben

Wolf ezredes lázító beszédet akart mondani néhai Károly excsászár születésnapjának évfordulóján

Bécsből jelentik: Néhai Károly excsászár születésnapjának évfordulóján szerdán a kapucinusok templomában gyászmise volt, amelyen az osztrák arisztokrácia tagjai és a monarchisták nagy számban vettek részt. A gyászmise után Wolf ezredes a császárhű néppárt elnöke, a kapucinusok temploma előtt beszédet akart mondani, amelyben azonban csak a következőkig jutott el:

— **Pusztuljon a vörös nép, ellen a fekete-sárga zászló! Álljon helyre a Habsburgok uralma!**

A rendőrség ezeknél a szavaknál felszólította Wolf ezredest, hogy hagyja abba beszédét, mert különben karhatalmat használ és egyben oszlásra szólította fel a hallgatóságot, amely békétlenkedve engedelmeskedett a rendőrség parancsának.

Megperdül a dob

Augusztus első felében több adót fizettek be Szuboticán, mint az előző negyven nap alatt, csütörtökön mégis megkezdik az adóárveréseket

A szubotical városi adóhivatalnál működő pénzügyigazgatósági tisztviselők, akiket a pénzügyminiszter ismeretes adóbehajtási rendeletének végrehajtásával bíztak meg, csütörtökön kezdik meg a késedelmes adófizetőknél a végrehajtásokat. Csütörtökre öt árverés van kitűzve. A végrehajtást törvényes eljárás előzte meg. Az adófizetőket először felszólították, hogy hátralékos és esedékes adójukat fizessék be. Amikor ennek nem tettek eleget, a pénzügyigazgatóság végrehajtó közegei foglalást eszközöltek sok helyen, azonban ez a lépés is eredménytelen maradt. Az adófizetők kijelentették, hogy a gazdasági válság miatt nem tudnak annyi pénzt előteremteni, amennyi adóra kell, erre kitűzték az árverést, ami csütörtökön fog folyni.

Ilyen tömeges árverésekre évek óta nem volt példa Szuboticán, ezért azonban csak legkisebb mértékben hibáztathatók az adófizetők. A mai súlyos viszonyok következménye az, hogy nem tudnak adót fizetni, amire a mértékadó köröknek is tekintettel kellene lenni. A gazdasági válság előidézésében nem kis része van a mai rossz és elavult adórendszernek, ami nemcsak hogy meggátolja a gazdasági élet fejlődését, hanem tönkreteszi a mezőgazdaságot, a kereskedelmet és az ipart. A pénzügyminisztériumot jobb belátásra kellene bírni az arra hivatottakkal, mert képtelenség, hogy a Vajdaság, ahol az utóbbi kilenc év alatt beruházás alig történt,

ma is a rekordot tartsa az adófizetés terén.

A pénzügyminiszter ismeretes rendeletében előírta, hogy június 28-ától augusztus 31-ig tíz millió dinár adót kell behajtani Szuboticán. A rendelet alapján június 28-ától július 28-ig két millió dinárt fizettek be. Július 28-ától augusztus 16-ig pedig 3.859.311 dinárt, illetve augusztus hónapban napok szerint a következő összegeket:

1-én	114.718	dinárt.
2-án	218.570	»
3-án	157.428	»
4-én	165.195	»
5-én	296.647	»
6-án	235.417	»
8-án	401.990	»
9-én	366.086	»
10-én	189.388	»
11-én	411.910	»
12-én	215.890	»
13-án	469.730	»

Összesen 3.583.462 dinár.

Amint a kimutatásból látszik ebben a hónapban tizenhat nap alatt több mint egy millió dinárral több adót fizettek be, mint az elmúlt negyven nap alatt. Ennek az az oka, hogy az aratás elmúlt, a buza már a piacra került és a földművelők pénzhez jutottak. Így nemcsak a földművelő van abban a helyzetben, hogy adófizetési kötelezettségének eleget tegyen, hanem az iparosok, kereskedők és mindazok, akiknél megfordul a termelő pénze. A befizetések gyorsabb tempója iga-

zolja, hogy a szubotical polgárság akar fizetni, a hatóságoknak nem lehet céljuk, hogy az adóalanyokat tönkretegye és így sürgősen intézkedni kellene, hogy az árveréseket — legalább ideiglenesen elhalasszák.

Korteskedés — letartóztatással

Eljárás indult a karavukovói jegyző ellen

Szomborból jelentik: Karavukovón kedden Szuvajdzsics Dusán jegyző intézkedésére a csendőrség letartóztatta Biró József gazdálkodót, az ottani német párt elnökét és Seifried István gazdálkodót, a német párt választmányi tagját.

A letartóztatásra az adott okot, hogy Hess Márton karavukovói nyugalmazott tanító, aki a kormánytámogató radikális párt odzsaci járásának listáján dr. Lalo-sevics Jócó helyettese, több német gazdának ajánkozott, hogy az esetben, ha a radikális párt listájára szavaznak, közhely, hogy adóügyeiket kedvezően intézzék el. Biró és Seifried Hessnek erről az eljárásáról elítélően nyilatkoztak és azt erőlyesen visszautasították, mire Hess panasszal fordult Szuvajdzsics jegyzőhöz, aki Birót és Seifriedet letartóztatta és csendőrokkal bekísértette az odzsaci főszolgabírói hivatalba.

Dr. Krafft István német párti elnök a német párt kerületi elnökével, Jelsel Henrikkel panasszal fordultak Lukics Predgrad bácskai főispánhoz, akinek telefonintézkedésére az odzsaci főbíró a két letartóztatott gazdát azonnal szabadlábra helyezte. A főispán egyben elrendelte a legszigorubb vizsgálatot. Jajsl Henrik, a tartományi választmány tagja ugyancsak ebben az ügyben írásbeli följelentést tett a tartománynál, kérve a jegyző ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelését. Dr. Majer szombori ügyvéd a szombori törvényszéknél följelentést tett Szuvajdzsics jegyző ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

Három év óta várja kivégzését egy halálraítélt színész

Newyorkból jelentik: A chicágói fegyházban évek óta szenved egy magános rab, akinek sorsa teljesen hasonló Sacco és Vanzetti sorsához.

Ezt a szerencsétlen rabot Russel Scottnak hívják, tagja volt egy stagione-társulatnak, bejárta vele Amerika összes városait. A társulat Chicágóban játszott éppen, amikor egy este **holtan találták a színház pénztárosát**, aki hazavitte magával az egész napi jegybevétel, körülbelül ezer dollárt. A gyilkosság gyanúja Scottra irányult, aki ugyanaz nap este minden bejelentés nélkül elhagyta Chicágót. A rendőrség letartóztatta a színészt, aki kétségbeesetten védekezett.

— De hát akkor miért szökött meg? — kérdezték tőle.

— **Ezt nem mondhatom meg** — válaszolta Scotts.

A színész később mégis bevallotta, hogy szerelmi ügyben hagyta el a várost és megnevezte annak a hölgynek a nevét is, akivel az éjszakát együtt töltötte. A rendőrség megállapította, hogy a nő azon a bizonyos éjszakán valóban eltávozott a városból, a férjének azt mondta, hogy vidéki rokonait látogatja meg, a rokonok azonban nem látták. A rokont nem lehetett kihallgatni, mert közben **váratlanul meghalt.**

A bíróság Scottot halálra ítélte. A színész védőjének sikerült újrafelvétel elérni, a második ítélet azonban megerősítette az első. A kivégzés előtt huszon-négy órával az ügyész levelet kapott Scotts öccsétől, melyben megesküszik, hogy **nem bátyja, hanem ő követte el a gyilkosságot.** A kivégzés, elhalasztották és elfogató parancsot adtak ki a fiatalabb Scotts ellen. A rendőrség le is tartóztatta, kiderült azonban, hogy csak félrevezette a hatóságokat, hogy bátyját megmentse.

A kivégzés határidejét most már végérvényesen kitűzték. A színész ekkor örültséget szűrte még pedig olyan sikerrel, hogy beállították egy idegszatanatóriumba. Az orvosok azonban rájöttek, hogy Scotts szimulál és a napokban visszazárították a fegyházba, ahol a kivégzést végrehajtják.

Husz jelölt küzd minden egyes vajdasági mandátumért

Összesen 683 jelölt van a Vajdaságban — Nyilatkozatháború Radics István és a szubotical független demokraták között

Sztankovics Szvetozár vasárnap a sztaribecseji járásban tart gyűléseket

A jelölőlisták benyújtására kitűzött határidő leteltével a választási mozgalom új fázisa kezdődött. Egyrészt a most már végérvényesen kialakult választási front minden szakaszán teljes és fokozott erővel fog megindulni az agitáció a szeptember 11-iki döntő ütközetre, másrészt pedig a választás lefolytatására hivatott hatósági ténvezők megkezdik a választás előkészítésének technikai munkáját.

A listák benyújtása idején a törvényszékek végezték a választási akció legfontosabb feladatát, amennyiben a törvényszékek választási tanácsai döntöttek abban a kérdésben, hogy a pártok részéről benyújtott jelölőlisták elnyerik-e a törvényes záradékot. Miután a törvényszékek a választási törvény által reájuk rótt feladatot elvégezték, a választások technikai előkészítésének munkája a közigazgatási hatóságokhoz tartozik, amelyek a törvényszékektől hivatalos értesítést kapnak, hogy hány listát nyújtottak be és hogy gondoskodjanak a megfelelő szavazási helyek kijelöléséről és a választás előkészítésének egyéb teendőiről.

A listák benyújtása után érdekes statisztikát lehet összeállítani arról, hogy hány jelölt küzd a vajdasági mandátumokért. A Vajdaságban összesen 34 képviselőt választanak és pedig a szubotical és noviszadi kerületben hat-hatott, a szombori és felsőbányai kerületben hetet-hetet és a Délbányai kerületben tizenegy-tizenegy listát. Noviszadon tizenkettőt, a Délbányai tizet, Felsőbányai pedig kilenc listát nyújtottak be. Így Szubotical 66 jelölt és 60 helyettes, Noviszadon 72 jelölt és 66 helyettes, Szomborban 77 jelölt és 70 helyettes, a Felsőbányai 63 jelölt és 57 helyettes, a Délbányai 80 jelölt és 72 helyettes küzd a mandátumokért. Így a Vajdaságban összesen 683 képviselőjelölt lépett fel és így átlag husz jelölt pályázik minden egyes mandátumra.

A Pribicević-párt szubotical listavezetője

A Bácsmegeyi Napló szerdai számában közölték a szubotical törvényszékhez benyújtott listák sorrendjét és a listavezetők neveit. A független demokrata párt listájánál tévedésből Pribice-

Sztankovics Szvetozár a sztaribecseji járásban

A következő vasárnap választási agitációjának legjelentősebb eseménye a Vajdaságban Sztankovics Szvetozár földművelési miniszter agitációs utja a sztaribecseji járásban. Sztankovics miniszter, aki a radikális párt noviszadi kerület listavezetője, vasárnap reggel nyolc órakor tartja első gyűlését a sztaribecseji járásban, Petrovoszelói községben. Petrovoszelóit kocsin megy a miniszter Sztaribecseire és a község határában lovas bandérium fogadja. A községi hírszerbül, Karácsonyi Mihály járási néveltes jelölt pedig magyarul fogja üdvözölni a minisztert. Ezután Sztankovics miniszter és kísérete a Karadiordja-téren megy, ahol a népgyűlést megtartják. A gyűlést Pavlovics Sztóján tartományi képviselő nyitja meg, utána Sztankovics Szvetozár szerbül, majd magyarul beszél, mert a miniszter annak a kívánságának adott kifejezést, hogy magyarul akar szólni magyar választóitól. Ezután a község házában fogadás lesz, amely alkalmával a magyarság vezetői átadják a miniszternek a magyar lakosság kívánságait tartalmazó memorandumot. Délben a Centrál-szálló nagytermében ténhszázterítékes bankett lesz, majd a miniszter Csurogra utazik, ahol délután három órakor lesz gyűlés.

Hétfőn Sztankovics Szvetozár reggel kilenc órakor Szoborban, tizenegy órakor Turján, délután két órakor Nadjalon, négy órakor pedig Bačkogradi-tén vesz részt a radikális párt népgyűlésén.

Miletics Szilvákó noviszadi listája

Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületben Miletics Szilvákó volt egészség-

vics Szvetozárt neveztük meg listavezetőnek. A párt listavezetője nem Pribicević, hanem Dobanovacs Pál Szubotica város volt főispánja.

Itt említjük meg, hogy a Felsőbányai nem tizenegy, hanem kilenc listát nyújtottak be.

A Radics-gyűlés epilógusa

A következő nyilatkozat közlésére kértek fel bennünket:

Tekintetes Szerkesztőség!

Kérem a tek. Szerkesztőséget a következőkben megcáfolni a »Politika« tegnapj számában — téves információk alapján. — »Radics Szubotical« című cikkét, amelyben engem alaptalanul megvádoltak.

— Bár jelen voltam a gyűlésen, de semmi közöm az ott történt incidenshez. Igazán csak Radics-féle impertinencia kell ahhoz, hogy feltételezhessék rólam, hogy mint dobrovoljac tiszt és a Pribicević-párt titkára, olyan esőséleket vezethetek, amely Jurics Márkót élteti. — Nagyon érthető, hogy az itteni Radicséknak szükségük volt egy nacionalista bűnbakra, akkor, amikor Szubotical-on a bunyevácok zavarták szét őket. Hogy szerencsétlenségükre éppen engem választottak, az sem olyan érthetetlen azok előtt, akik tisztán látják azt, hogy a Szuboticalra összecsendült Radics-párti »ideológusok«, ha nem is mindenben, de a szerbek és különösen a dobrovoljacok iránt érzett gyűlöletben egyek.

— Sebaj! Én inkább maradok továbbra is olyan »bolond és rossz«, amilyen eddig voltam, minthogy valamennyire is megközelíteni igyekeznék zsenialitásban Piecki Rudolfot, vagy dr. Kataneć Mihályt, vagy pláne — a boros flasks mellett tamburázó, nagy paraszt yörös vezért — Radicsot.

— Beperelem Radicsot rágalmazás és becsületsértés miatt Pavle Grabovac ügyvéd által és kijelentem, hogy nem fogadok el részéről semmiféle bocsánatkérést.

— Ha pedig valaha is a dobrovoljac társaimmal arra határozom el magam, hogy szétzavariam Radicsékat, legyenek csak meggyőződve, hogy ezt nyíltan bevalánám és hígyék el, hogy akkor nemcsak a tojás sárgája maradna egyedül a haretéren.

Lungulov Rada.

ügyi miniszter, a Pasics-párti radikálisok vezetőjének listáját kedden délelőtt nyújtották be. A Miletics-lista a következő: Listavezető dr. Miletics Szilvákó, Noviszad város és a palánkai járás jelöltje: Kličin Mita, a tartományi választmány elnöke, helyettese Miskov Vojin sztaripalánkai földműves, zsabalji és titeli járás: dr. Jovanovics György csutugi orvos, helyettese Ruzsics Mirkó titeli földműves, sztaribecseji járás: Jellics Iván sztaribecseji esperes, helyettese Tapašzki Iván bacspetrovoszelói földműves, noviszadi járás: Popovicki Pavle volt képviselő, helyettese Gajin Szima sztarisovói földműves, Mileticsé a tizenegyedik urna a noviszadi kerületben.

Tizenkét listát nyújtottak be Noviszadon

A noviszadi választókerületben tizenkét listát nyújtottak be, még pedig: a kormányttámogató hivatalos radikális párt, a független munkáspárt, a demokrata párt, a Radics-párt, a dobrovoljacok és agrárérdekeltek pártja, a németek, a Pribicević-párt, a magyar párt, dr. Miletics-pártja, dr. Jellics Raduskó disszidens radikális pártja, a szocialisták és a földművesek pártja.

Megakadályozott Miletics-párti gyűlések a Sajkakerületben

Dr. Jovanovics György csurogi orvos, a Miletics-párt Sajkás-járási jelöltje vasárnap népgyűlést jelentett be a zsabalji szolgabírói hivatalnál, amelyet a főszolgabíró engedélyezett. Dr. Jovanovics elmulasztotta bejelentésében a gyűlést

helyét megjelölni és így a szolgabírói hivatal, miután a kérvény Zsabaljra volt keltezve, Zsabaljra engedélyezte. Dr. Jovanovics nem vette át a zsabalji szolgabírói hivatal végzését és minthogy azt hitte, hogy a gyűlést Csurogra engedélyezték, reggel 9 órakor megkísérelte ott a népgyűlést megtartását, de a csendőrség azt megakadályozta. Dr. Jovanovics átment Zsabaljra, ahol a szolgabírói hivatalban megtudta, hogy a bejelentett gyűlést Zsabaljra reggel 9 órára engedélyezték. Dr. Jovanovics ezután a gyűlést Zsabaljon akarta megtartani, de mert közben már dél volt és így a bejelentett határidő elmult, Zsabaljon sem tarthatta meg a gyűlést.

A kormányttámogató radikális párt agitációja a szombori kerületben

Szomborból jelentik: A kormányttámogató radikális párt csütörtökön Teleskán, Koluton, Krusevlián és Gákovon tartott igen jól sikerült népgyűléseket, amelyeken dr. Radics Szima járási jelölt mondotta el programbeszédét. A párt Szomborban is tartott egy népes konferenciát, amelyen dr. Laloševics Jácó volt nemzeti gyűlési képviselő tartott beszédet. Laloševics beszédét a megjelentek nagy tetszéssel fogadták.

Demokrata-magyarpartí gyűlések

A szövetszert demokrata és magyar pártok Vajszkán, Bogojevón, Szvilovejón és Kupuzsinán tartottak gyűléseket, amelyeken Prokopy Imre és Spanyol József beszéltek. Belje, Lug, Dárda, Vardarac, Kopacsevó, Jagodnjak, Bolman, Petkovac, Csuzsa, Sepső, Batina, Zmajevác és Bezdán baranyai községekben is tartottak gyűléseket a magyarok és demokraták, amelyeken dr. Sántha György pártelnök, Novákovics Izidor, dr. Deák Leó, dr. Palásthy Ödön és Veszelinovic Milorád beszéltek az összegyűlt hallgatóságoknak.

A német párt baranyai agitációja

A német párt vasárnap és hétfőn a Baranya több községében látogatott választói gyűléseket tartott. Dr. Krafft István listavezető, dr. Grassl György járási jelölt, Mahler Károly tartománygyűlési képviselő és dr. Zett István dárdai ügyvéd kíséretében résztvett a vasárnap reggel Dárdán a »Korona-szálló« udvarában tartott választói gyűlésen, amelyen 250 német polgár volt jelen. Dr. Krafft és kísérete Dárdáról Grabovacra ment, onnan Ceminacra, ahol a templom előtti téren hatszáz hallgató előtt tartottak beszédeket. Ugyanaznap délután Belimonastirban volt sikerült választói gyűlés. Hétfőn Petlovacban beszéltek a szónokok, akik nagy megelégedéssel beszéltek a németeknek baranyai sikereiről.

Novi-Soven és Pasicevón dr. Steinmetz János járási jelölt, Wagner István kerületi elnök és Haug Péter orvostan-hallgató mondtak figyelemmel hallgatott beszédeket.

Kedden három listát nyújtottak be a szombori törvényszékhez. Ezek a listák a következők:

Vajdasági bunyevác-sokac néppárt. Listavezető Bosnyák Antal földbirtokos Szombor. Apatini és odzsaci járás: Tanik János földbirtokos Szvilovejó, helyettese Frank Antal földműves Szvilovejó. Batina és dárda járás: Neveselac Jeja gazda Dubosevica, helyettese Bosnyák Mátó földműves Sumarina. Kula járás: Raics Veca gazda Szombor. Szombor város és járás: Dogó Károly földbirtokos Szombor.

Földműves párt. Listavezető: dr. Carics Vojin szombori ügyvéd. Apatini járás: Szabó Tibor földműves Szombor, helyettese Gradinac Száva földműves Szombor. Batina és dárda járás: Stefanovics Sztankó földműves Szombor, helyettese Dedics Koszta földműves Szombor. Kula járás: Gajics Milovan földműves Kula, helyettese Cupics Stevan földműves Sztari-Szivac. Odzsaci járás: Grujics Mitaföldműves Parabuty, he-

lyettese Pacura Jankó földműves Pivnica. Szombori járás: Brkici Sever földműves Sztari-Szivac, helyettese Acsanski Brankó földműves Sztari-Szivac. Szombor város: Szredotjevics Mita földműves Szombor, helyettese Vukadinovics Márkó Szombor.

Demokrata és magyar párt. Listavezető Novákovics Izidor bankigazgató Szombor. Szombori és batina járás: Dr. Deák Leó ügyvéd Szombor, helyettese Spanyol József gazdálkodó Szombor. Kula és dárda járás: Veszelinovic Milorad nyugalmazott alispán Szombor, helyettese Nagy Mihály földműves Rusz-kirsztur. Szombor város és apatini járás: Prokopy Imre, a magyar párt főtitkára Szombor, helyettese dr. Palásthy Ödön ügyvéd Szombor. Odzsaci járás: Jellics dr. Hohmann János ügyvéd Szombor, helyettese Medvedj Tamás földműves Szelenese.

Marinkovics külügyminiszter Belacrkván

Belačkváról jelentik: Dr. Marinkovics külügyminiszter Ducsics Jován, az ismert szerb költő, Mihajlovics Ljuba képviselő és dr. Pajics társaságában Belačkvára érkezett, ahol résztvett a demokrata párt nagygyűlésén. A külügyminisztert a város nevében dr. Spalics Koszta polgármester fogadta, aki a város háza nagytermében nagyszabású üdvözlőbeszédet tartott. A hivatalos fogadtatások után a városháza előtti téren nagygyűlést tartott a demokrata párt, amelyen Marinkovics külügyminiszter is felszólt. Beszédében a demokrata párt programját ismertette, majd élesen kikelt a mostandában sokat hangoztatott és állítólag alakulófében levő negyedik párt ellen. A demokrata párt teljesen megfelel a mai idők kívánságainak és teljesen feleslegesnek tartja a külügyminiszter egy utabb pártnak az alakulását. Minden demokratának kötelessége a demokrata párt mellett kitartani és ennek a pártnak zászlóját győzelemre segíteni. Ismertette a kormány programját, az ország külpolitikai helyzetéről is beszélt és hangoztatta, hogy a kormány minden külföldi állammal barát-sáros viszonyt akar fenntartani.

A második demokrata lista Délbányában

A Délbányában, mint jelentettük, két demokratapárti lista lesz. Az utolsó napokban Georgievics Joca vrsaci város tartománygyűlési képviselő is benyújtotta listáját, mely a következő: Listavezető: Georgievics Joca, Vrsac város: Kanyacski Vlada kereskedő, vrsaci járás: Sztamenkovics Vlaszta volt kormánybiztos, tartalékos alezredes, a Nova Zora szerkesztője, belacrkvai járás: Sztefanovics Sztava igazgató, kovini járás: dr. Vukasinov Nikola orvos, tartománygyűlési képviselő, alibamari járás: Goaba Jon román földműves, Panacsevó város és járás: Kosztics tanító, kovacsiai és becskereki járás: Vukadinovics Milán földműves. A törvényszék a listát elfogadta.

A szociáldemokraták agitációja Délbányában

A szociáldemokrata párt a délbanai választókerületben élénk választási agitációt kezdett. Jermenovic népgyűlést tartottak, amelyen Krevec Oszkár párttitkár tartott beszédet. Mariolanan pedig Lederer Antal és Krevec Oszkár ismertették a párt programját és a jelenlegi politikai helyzetet. A népgyűlés rendben szétoszlott.

Gyilkol és pusztít minden férget, poloskát, legyet, svábogarat, szunyogot, stb.

biztosan és gyorsan

A modern vegyipar végre győzött amikor feltalálta a férgek biztos pusztítását. Hatása az emberekre és háziállatokra veszélytelen.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban
"LAMIKO" vegyipar, Beograd, Rondona, 15-2

Türelmjáték és siralomház

A párisi ucca a halálraítelt anarchistákért

Páris, augusztus hó.

A Trinité kertjében egy munkásruhás férfi áll és beszél a járókelőkhöz. Azt mondja, hogy Sacco és Vanzetti kivégzése a legfelháborítóbb igazságtalanság lenne a világon. Épp ezért mindnyájunknak össze kell fogni és megakadályozni, hogy két ártatlan embernek vére ömöljön. A szónok körül csoportosulás támad. Rendőrök jönnek, de ők nem a beszédre kíváncsiak. Így szólnak a kipirult arcu munkáshoz:

— Párisban szigorúan tilos az olasz anarchisták érdekében népgyűlést tartani és uccai csoportosulást támasztani. Ön nem tudja ezt?

A munkás felkapja a fejét:

— De tudom.

— Akkor mért szaval itt?

— Mert emberi kötelességem megvédelmezni két ártatlan életet!

A markos rendőrök lecsapnak a vékonydögájú proli vállára, szinte a levegőbe emelve viszik ki a tömegből, amely morog és fenyegetően követeli, hogy eresszék el a munkást, aki nem tett semmi rosszat. Am ujjabb rendőrök érkeznek, legalább tizen csüngenek, tiz jólöltözött, elegáns rendőr a rongyos munkáson és cepelik be az őrszobára. Megrázó kép. A járókelők döbbenne nézik. Alig tűnik el a rendőrhád a sarkon, hirtelen egy másik munkás áll ki a középre és harsányan kiáltja:

— Sacco és Vanzetti ártatlanok. Az osztálybíróság mégis halálra ítélte őket. Mentsük meg őket!

Ekkor már fogja is a szónok gallérját két rendőr. És kezdődik előlről a rövid dialógus:

— Párisban szigorúan tilos...

A szónok:

— Tudom!

— Akkor mért szaval itt?

— Mert emberi kötelességem...

A keztyűs rendőrök már vonszolják is. Egyáltalán nem bánnak vele keztyűs kézzel. A kis sápadt proli felordít a fájdalomtól, amikor a hatalmas rendőr belekarol. A párisi ucca felháborodottan zug, néhány asszony sirva fakad, a rendőr erőltetésért sipol és a boldogtalan foglyot futólépcsőn viszik a legközelebbi őrszoba felé. Mi vár rá? Talán verés is, de mindenesetre néhány napi fogság. És mégis... Öt perc múlva egy másik kézzubonyos munkás áll a helyén, mintha csak a földből nőtt volna ki és rekedt,

gyarak porától érdes hangon kiáltja:

— Sacco és Vanzetti ártatlanok.

És megismétlődik az előbbi jelenet. A rendőr kímért és tempós. Cseppet sem izgatott. Pontosan azt csinálja, amit parancsoltak neki. A párisi rendőr a világ legjobban idomított »szaruja«. Egy rendőrautomata, akibe ha felül bedobnak egy büntényt, alul kihull a tettes. De most már a közönség is beavatkozik, ellentállnak, a rendőrbotok működésbe lépnek. Pár perc alatt üres lesz a park, csak az angolok és az amerikaiak nem erednek futásnak, kíváncsian élvezik a komédiát, mintha egyenesen az ő számukra rendezték volna. Rémes, vérlázító látvány az, amikor egy védtelen embert öten, tizen felfegyverkezve cipelnek végig az uccán. A vágóhídra hajtják így a marhát, a háboru alatt a szerencsétlen fiatal katoná-

kat vitték így a frontra hősi halált halni, csendőrfedezettel. A proli meg se mukkant. A Rue Blanche-on épp most ragasztja fel egy plakátkihordó a kommunista párt öles kiáltványát, amely tudatja Páris népével, hogy Henri Barbusse tiltakozó gyűlést tart ma este a Pantheon előtt. A fogoly mosolygott, a Trinité előtt pedig ekkor ugrott elő a negyedik névtelen szónok és szenvedélyes hangon kiáltotta a járókelők arcába:

— Sacco és Vanzetti ártatlanok! Ön nem sétálhat itt nyugodt lelkiismerettel, míg két ártatlan ember a siralomházban várja, hogy mikor üt az utolsó órájuk. Mindnyájunk kötelessége...

A rendőrmancsok lecsapnak.

Párisban három ezer rendőr van.

Nem tudni, ki bírja tovább szusszal...

(t. l.)

Válságban a görög közlérsaság

Ahol katonák csinálják a politikát — Zaimisz újra kormányt alakít

Athénből jelentik: Görögországban hetek óta a legsúlyosabb kormány krízis van. A novemberi választások óta két egyenlő erős politikai csoport áll egymással szemben. Egyik részén a királypártiak sorakoztak fel, akiknek Tsaldaris és Metaxas a vezetői, a másik oldalról pedig a köztársaságiak gyülekeznek, akiket Michalokopulos, Kafandris és Papanastasiu igazgatnak.

A Pangalos-rezsim bukása után a görög politikai életben azt a jelszót adják ki, hogy a politikai életből teljesen ki fogják zárni a katonatisztek befolyását és mégis a katonatisztek a legutóbbi választások óta is rendkívül nagy szerepet játszanak a görög államügyek intézésében. A katonatisztek is két csoportra oszlanak és szintén a köztársasági, vagy a monarchista elv szerint vesznek részt az egyes politikai megmozdulásokban. A tisztnek a politikai életben való szereplése rendkívül erősen akadályozza a belső konszolidáció megindulását, mert a várható nyugtalanságok miatt a kormány sohasem tudja, hogy kire tud számítani.

Az utóbbi hetekben rendkívül nyugtalan volt a görög közélet, mert a különféle tisztalakulatok ismét zsaroló kampányt vezettek a kormány ellen. A kormány ugyanis katonai előléptéseket eszközöl és az idősebb tiszt korosztályok az előléptetésekkel nem voltak megelégedve.

Mazarakis hadügyminiszter előléptetése ellen a Pangalos-párti tiszték lázadtak

fel és egy athéni villában formális özszeesküvést szöttek a kormány ellen. A Pangalos-párti tiszték ülésén szóba került Pangalos kiszabadításának a terve is, ami a kormányt módfelett nyugtalanította. A tiszték ülése után Athénben két gyalogezredet helyeztek készenlétebe, mert félték volt, hogy az elégedetlen tiszték valamilyen puccsot csinálnak. Különben a Pangalos-ügy egész görög problémává nőtte ki magát és a kormány sem mer Pangalossal szemben fellépni, sőt az ellenfolyamatba tett bűnügyi eljárás főtárgyalását sem merik megtartani, mert a kormány nem biztos Pangalos eltűntetésében.

A minisztertanács legutóbbi ülése alkalmával, amikor a drachma stabilizálását tárgyalták, szóba került a Pangalos ellen folyamatba tett bűnügyi főtárgyalása is. Ezekben a kérdésekben a kormány tagjai között olyan nagy volt a vélemény eltérés, hogy a kormány lemondott.

Az új kormány megalakulásának azonban igen nagy nehézségek vannak és a politikai élet teljesen tájékozatlan a várható eseményekkel szemben. Úgy látszik, hogy a monarchisták ismét felülkerekednek, mert óráról-órára váltakoznak a különféle kombinációk és Metaxas helyzetét, aki mögött egész hadsereg áll, mindenki folytonosan szilárdabbnak tartja. Metaxashoz csatlakozott az utóbbi napokban az egész haditengerészet is, úgyhogy nem lehetne azon csodál-

kozni, ha Aehénben ismét visszadlitandó a királyságot.

A görög sajtóban ma erős propagandát indítottak annak az érdekében, hogy az államforma kérdésében rendezzenek népszavazást. Aki azonban a görög viszonyokat ismeri, az tudja, hogy a forróvérű görög nép nem szereti a hosszadalmas procedurákat, hanem egy éjszakan keresztül kész helyzetet fognak teremteni azok, akik a helyzetet változásra éretnek tudják megítélni és a pillanatnak megfelelően cselekedni is mernek.

A görög helyzet bizonytalanságán nem változtat, hogy Zaimisz volt miniszterelnök szerdán újból megalakította a kormányt, amelyben a belügyi tárcát ideiglenesen látja el. Kafandaris megtartotta a pénzügyi, Michalokopulosz a külügyi és Metakszasz tábornok a közlekedésügyi tárcát. Az új kormány szerdán tette le az esküt és a parlament hétfőn ül össze. A görög helyzet ismerői az új kormányt nem tartják állandónak.

A rablógyilkos tolkereskedő felelőségét szabadlábba helyezték

A gyilkos minden kihallgatása alkalmával megváltoztatja vallomását

Vrsacról jelentik: A vrsaci rendőrség még mindig folytatja a nyomozást a rablógyilkos vrsaci tolkereskedő bűnügyében, aki bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta és kirabolta szeretőjét, Vacarescu Angelinát. A további nyomozás azonban nem járt eredménnyel, mert a hullát nem sikerült megtalálni és a vádat mindössze Radanov Dusánnak beismert vallomása támasztja alá. Egyéb pozitív bizonyítékot a vizsgálat nem tudott produkálni.

Radanov Dusán felelőségét, akit szintén azzal gyanúsítottak, hogy tudott a rablógyilkosságról, őrizetbe vették, később azonban a rendőrség szabadlábba helyezte, mert bűnössége mellett semmi bizonyítékot nem találtak.

A rablógyilkos tolkereskedő megmaradt előbbi vallomása mellett, hogy a holttestet a Dunába dobta. Egyébről azonban nem akar tudni és minden kihallgatása alkalmával másképpen adja elő az eseményeket. A rendőrségen Radanov viselkedésének következtében az a vélemény alakult ki, hogy a rablógyilkos tolkereskedő állandó hazudozásával ismét félre akarja vezetni a rendőrséget. A nyomozás tovább folyik és Radanovot csak a hét végén kísérik át az ügyészség fogházába Belacrkvára.

Szirmai Ferenc:

NEM ENYÉM...

Nem enyém ez a dal,
Visszhangja csak enyém,
Forrása szépséged,
Lázálom, tört remény

Keziddel ültetted,
Nyomában szár fakadt,
Mosollyal öntözted,
Sziromba is szakadt

Szemeddel ápoltad,
Sziromból bimbóvá,
S míg virág lett e dal
Sok könnyem hullott rá

Egy kritikus albumából

Irtó: Baedeker

Az iskolában erényességre oktatnak bennünket, a templomokban erényről szónokolnak nekünk, a könyveink nagyrésze is az erkölcsi erényeket dicsőíti, s még az újságok, ez oly kevésbé erkölcsös publikációk, is a polgárerények gyakorlására hívják föl a figyelmünket, — az Élet pedig féltlenül mindezekre a tanokra, s arra tanítja a vándorait, hogy a jó tulajdonságok (önzetlenség, önfeláldozás, érdeknélküli szeretet és gyöngédség) a legrosszabb, s a rosszak (önzés, kiméltelenség, durvaság és rideg anyagelviesség) a legjobbak. Az élet olyan vaslogikája, mint a Machbeth boszorkánycsoportja, amely azt dudolja: szép a rút és rút a szép, — az Élet így kántál: jó a rossz és rossz a jó. Mégis, az mond-

ható igazán bölcs embernek, aki nem hallgat az Élet boszorkányéletére és nem felejtí el, amit az iskolában, a templomban és az olvasmányáiból tanult.

Az erény, ha láthatóan és kézzelfoghatóan nem is, győzedelmeskedik a lelki életünkben s »kifizeti magát« az ember lelkiismeretében és a szíve nyugalomában. Ismeretek két öregurat. Az egyik, az élet imperatív rendelkezései szerint élt szívtelenül, szomszédal-rokonnalboráttal nem törődve, vagyont halmozva s pénzügyi sikereket bezsebelve: rosszkedvű, kellemetlen és népszerűtlen aggastyán lett. A másik az iskolára, a papjára s a könyveire hallgatott: nincs is egyebe mint iskolája a fejében, templom a szívében s néhány jó irás a könyvespolcán, de öröm nézni, hogy mily derült, mosolygós, elégedett és mennyire kedvelt öreg bácsi. Amannak (mert már nincsen hatalma és befolyása, s így megszűnt a tekintélye) elfelejtették a sikereit s csak a komizságaira emlékeznek, emennek pedig, mivel hogy sose bántott senkit, csak a derűs jellemét s a mosolygó ábrázatát látják.

Aki meg akar öregedni, annak azt ajánlom, hogy ez utóbbinak a példáját kövesse, mert bizonyos életkoron tul ugye érnek sokat a rég harcos eredmények és zsákmányok, s mindez anyagi sikereknél többet ér a tudat, hogy az ember becsületesen élt, senkit se károsított meg, s a jóleső érzés, hogy őt se akarja senki se bántani.

Egy filozófustól kérdezték:

— Megmondhatná röviden, hogy alan-

jában mi a különbség a jó ember és a rossz ember sorsa közt?

— Megmondhatom, — így szölt a felelet. — A jó embert, ha meghal, sajnálják s megsiratják, a rossznak pedig szívesen mennek a temetésére.

*

Vannak emberek, akik az erényt tisztelik s a bünt szeretik.

*

Erényesnek lenni ma — nem mondhatom másképp — nagyobb erény mint ezer év előtt volt, és rossz embernek lenni kisebb bűn mint valaha volt. Lehet-e szigorubb ítéletet mondani az Emberiségről és a Történetről?

*

Vannak, akik dicsekszenek a hibáikkal, és vannak, akik elnézést kérnek az erényeikért.

*

Ha az emberek nem jöttek volna rá, hogy a hibáik sokszor hasznukra szolgálnak s az erényeik gyakran kárjukra vannak, akkor az aranykor még ma is tartana.

*

Vannak szerencsés hibák és szerencsétlen erények. Helyesebben: szerencséhez hibák és szerencsétlenséggel járó erények.

*

Ha a nap besüt a szobánkba, csak akkor látjuk, milyen poros benne (még nagytakarítás után is) minden, — ha erényes ember társaságában vagyunk,

ami persze nem történhetik meg oly sokszor mint ahányszor napsütés fűti át a szobánk hűvösségét, csak akkor lesznek nyilvánvalókká a hibáink. Az erény sugarainak a hatásától láthatóbbakká válnak mint a porszemek a szobában, ha a verőfényes nap süt rájuk.

*

Vannak erények, amelyekért nincsen bűnbocsánat.

*

Az embereknek néha kedvük támad olyan hibákat ócsárolni rólad, amelyek nincsenek meg benned. Törd ezt ugyanazzal a megadással, amellyel megszoktad hallgatni azokat a dicséreteket, amelyekkel a nemlétező erényeidnek adóznak.

*

Valaki az emberek rosszasa ellen beszélt s arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy in fine finali minden gonosz tett elnyeri büntetését.

Mire egy hallgatója elkeseredetten így szölt:

— Igaz, igaz. De sajnos, az erény is ritkán marad büntetlenül.

*

Az ember szivesebben ismeri be azokat a hibákat, amelyekről mentes, mint azokat, amelyek valósággal megvannak benne, s gyakrabban dicsekszik olyan erényekkel, amelyek idegenek tőle, mint azokkal, amelyek igazán ékesítik.

*

A gyakorlati életben a szeretetreméltó hibák többet érnek a rideg erényeknél.

Csalódott veréb a rádió mikrofonja előtt

Paris, augusztus hó

Nem igaz, hogy manapság nincsenek gyerekek!

Az összes párisi kertek tele vannak velük. És a templomok előtt gondosan elkerített udvarok állanak a rendelkezésükre, ezzel a felirattal: »Csak gyerekeknek!»

A felnőttest be sem engedik.

Ma délután a Parc Monceauban jártam. Régi, régi park, romokkal, szobrokkal, tóval és a tavon hattyúk, vadkacsákkal vegyesen. Gyerekek paradicsoma. A szegény gyerekeké. Mert a gazdag gyerekek most Daurilleban lubickolnak. De nálunk a gazdag csemétek se élnek ilyen boldogan, mint itt a proletárok. Az öreg fák derekát a legiznosabb legény se tudná átölelni. A levegőt mintha az őserdőből hozták volna. Rigó az több látható, mint a mezőkön, mert itt az Állatvédő Liga védelme alatt állanak és a rigó tisztában van ezzel. Épen ezért nyugodtan szaporodik, fityűl és este bátran hunyja álomra szemét: nem kell neki felelősen elemektől tartani. És a vénkisasszonyok! Igazi, csalódott, puritán vénkisasszonyok, akik most a gyereknevelésnek szentelik az életüket kósz-kvartély ellenében. Egy percig sincs maradásuk. A gyerek valahogy természetesen találja, hogy a bönne felelős az ő életéért, tehát könnyelműen játszik, sőt keresi a veszedelmeket kárörömmel, mert hisz ha őt valami baleset éri, ugyis a kisasszonyt szidják össze a szülei.

— Yvonne! Nem mégy a víztől?

— Henri! Ereszd el a farkát, mert harapós!

De Henri azért se ereszt, mire az eh csaholni kezd vészjóslóan és a kisasszony ép jókor ér oda: az ingerült kutya az ő lábikrájába kap Henri helyett. Am nem csak ez az egyetlen önfeláldozó cselekedete. A gavallérjának, annak a finom, összes kereskedőnek, aki motorbiciklin szokott a szokott helyre érkezni, kénytelen volt kiadni az utját, mert Henri bejelentette a mamának, hogy a kisasszony elhanyagolja őt és a szeretőjének szenteli méregdrágán fizetett idejét.

— Yvonne!

— Henri!

Igy vesződik egész nap idegen emberek rajkjával. Kioktatja őket az élet rejtelmeire. Am Yvonne hiába kérdez anynyit és hiába olvassa majd mohón — tíz év múlva — Dekobra ur regényeit, a szerelem mégis megtáncoltatja és ő is ráfog jönni, hogy a férfiak... igen. És Henri még a törvényes korhatár előtt rosszra vezető a szobalányuk.

A költő, akinek verversoraira már alig emlékeznek, a márványba faragott költő lehunyt szemekkel sütkérezik a napon. A feje bubján, szép göndör márványhajában galambok tollázkodnak és a lábál előtt, a gyepen, üres szardiniás dobozok, mintha hódolata jeléül helyezte volna oda valaki. Ezek közül a gyerekek közül egyik se akar majd költő lenni. Sokkal realisabbak. A szökőket csomag, a padokon fáradt munkások sakkognak. Azt mondja az egyik:

— Amerikában megint felrobbantottak egy templomot!

— Sacco és Vanzetti...

— Jó, jó — hördül fel a másik — rendben van, ők ártatlanok, de hogy jön hozzá az a másik száz ártatlan ember, akik szintén nem vétettek semmit, hogy most Sacco és Vanzetti miatt halálra sebesüljön az elvtársak bombájától?

— Hja, a demonstráció...

— De a teremtsit — seperle le a tábláról jobb kezének egyetlen lendületével a sakkfigurákat, hogy két gyilkossággal vádolt embert villamososzkébe tiltetnek, az még valahogy érthető, de hogy engem, aki bemegyek egy templomba, vagy elmegyek egy templom mellett, bombával tépienek izekre, csak azért, hogy ezzel begyullassák Fuller kormányzót, hát ez...

A nyári vendéglő terraszán felharsant a zene. A közepén mikrofon, amely a muzsikát szétkiabálja a világba. Mellette tábla, nagy betűkkel: *Kérlek csendben lenni!* Ez a mikrofon miatt van, amely nagyon szenzibilis és a legcsekélyebb zöreire is reagál. Félkaréiban böl-

csök sorakoznak, pihegő nevelőnőkkel a volandál, akik a zenét szüresülük szomjasan. Csend, a fák is lélegzetvisszafojtva susognak és ekkor, valahonnan a magosból, egy félajtott veréb hullott alá. Egyenesen a mikrofonra szállott, mintha védelmet keresne. Ugyanekkor ott termett egy veréb-dalja is, amely a hölgy nyomában szállott és lázasan csiripelni kezdett a verébnő fülebe. Ki tudja, milyen aljas ajánlatokkal üldözte? De a

másik hallani se akart a dologról és undorral elrepült. A kis temperamentumos francia veréb egyedül maradt a helyszínen és a rádió mikrofonján szétcsiripelte hallatlan bánatát az egész világra.

Egy csalódott veréb a Parc Monceau-ban!

Hát ha meghallja valahol Kamasatkában, vagy Amerikában egy másik pártalan veréb?...

Tamás István.

Rendezés előtt az állampolgárságkérdése

A minisztériumban huszezer állampolgársági kérvény vár elintézésre

Beogradból jelentik: A Vajdaságban igen sokan vannak, akik már türelmetlenül várják az állampolgársági kérvényeik elintézését. Képviselők, sőt miniszterek interveniáltak már vajdasági emberek ügyében, azonban a legtöbb esetben hiábavaló volt minden fáradozás. Amint értesülünk, a belügyminisztérium illetékes ügyosztályaiban serény előkészületek folynak az állampolgársági kérdés rendezésére. Eddig tudvalevően csak az orosz menekültek kapták meg az állampolgárságot, vajdasági magyarok és a németek rendkívül nehezen jutottak az állampolgársági okmányok birtokába.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa előtt a belügyminisztériumban kifejezték, hogy az állampolgársági törvény meghozatala előtt keresnek egy módot, hogy a belügyminiszte-

riumban levő több mint huszezer állampolgársági kérvényt el tudják intézni.

A belügyminisztérium a magyar párt vezetőségét is meg fogja kérni, hogy segítkezzen a kormányynak az állampolgársági ügyek elintézésénél. A belügyminisztériumban is tarthatnának mondják, hogy olyan egyéneknek, akik több mint husz éve élnek már a Vajdaságban, nem tudnak állampolgársághoz jutni. Sőt tudják azt is, hogy akik a jugoszláv hadseregben a rendes szolgálati időt eltöltötték, azok sem kapták meg állampolgárságuk elismerését.

Bizonyos, hogyha a belügyminisztérium rendezi ezeket a régóta húzódo állampolgársági kérvényeket, mértődes lépésekkel fogja a konszolidáció ügyét előbbre vinni különösen a Vajdaság területén.

„Elpasszoltam a világhirt!”

Beszélgetés Riszticscel, aki meggondolta a dolgot és visszafordult az oceánról

Dessau, augusztus hó

— Hol van Edzard és Risztics? — kérdezzük, amikor a repülőgépből kiugrálunk.

A dessau repülőtér olajos-zubonyu montörjei, akik körül fogják a monoplánt és segédkeznek a kikötésnél, azt felelik, hogy érdeklődünk az irodában, ott meg mondják. A Junker-művek irodájában azonban senki sem tudja, hogy lehet a két pilóta. Amióta nem sikerült nekik az oceánrepülés, a kutya sem törődik velük. Egyik hivatalnok végre kiböki, hogy Edzard otthon lesz a lakásán, Risztics pedig talán a kantinban. A kantinban egy pohár málnaszörp mellett ott is találjuk a barnaképi repülőt, vajaskenyeret eszik és busul.

— Miért fordultak vissza? — kérdezem a bemutatkozás után.

— Motorhiba — feleli röviden.

— Mi baja volt a motornak?

— Még nem tudjuk pontosan — feleli kelletlenül — gyanusan viselkedett. Az volt az utasításunk, ha utközben észrevesszük, hogy nincs minden rendben, ne erőltessük a dolgot, hanem adjuk fel a kísérletet. Nem szabad a gépet reszkírozni.

— Nem a vihar miatt gondolták meg a dolgot?

Risztics dühös lesz.

— Mondtam rögtön a Kornélnak, hogy mindenki ezt fogja mondani. A kollégám azonban azt felelte, hogy ő nem játszik Nungessert és Colli-t. En mentem volna tovább, ha egyedül vagyok. Eltévedtünk a ködben, az igaz, de majd csak kivágtuk volna magunkat...

Megkérem Riszticsot, meséljen valamit magáról, az életéről, a terveiről. Vonakodik. Azt feleli, hogy mielőtt az oceántúrra kiszemelték, nem érdekelt a személye senkit sem, s így lesz ezután is.

— A világhirt elpasszoltam — mondja rezignáltan.

Nagy biztatásra elkezdi mégis beszélni. A keresztneve János, 1895 január 11-ikén született Budapesten. Harmadik realba járt, amikor látta Bleriot mérnököt pesti vendégszereplésekor repülni.

— Emlékszem, nagyon szorultam

az apámtól, mert a tolongásban elvesztettem a kalapomat. Bleriot repülése nagy hatással volt rám, akkor határoztam el, hogy pilóta leszek. Rossz tanuló voltam, a negyedik real után beadtak elektrotechnikus inasnak. De engem már csak az aviatika érdekelt. Minden szabad időmet a Rákoson töltöttem, ahol egy csomó fantasztából meg hozzám hasonló fanatikus gyerekekből egész repülőkolónia alakult. A főnök Kvasz András volt, egy öreg lakatos, aki ott lakott egy magacsínálta hangárban és éveken keresztül nem evett mást, mint süit varjút, olyan szegény volt, de az utolsó fillérjét is benzínre költötte és maga taragta a csavart repülőgéphez. Mennyit vicceltek az újságok Kulassy Agoston mérnök uron, hogy »csak gurul.« Nehezen is ment a dolog, persze, primitív volt nagyon a felszerelésünk, mindent házilag készítettünk. Két másik gyerekekkel, Minár Gyulával és Heity Bélával mi is konstruáltunk gépet, amivel egyszer tíz méter magasra felszálltunk és több percig a levegőben maradtunk. Micsoda ünnep volt ez. Kvasz polonokat ígért, esküdözött, hogy ki fogjuk törni a nyakunkat és nekünk ajándékozott egy ócska motort. Milyen lehetett az a motor, amit már ő is kiselejtezett, el se tudom képzelni. Mindenesetre jobb volt a miénkél. De azért valamennyien piléték lettünk. Minár egy párisi repülőgépgyár alkalmazottja. Heity pedig a Franco-Rumaine egyik gépét vezeti.

— Hogy lett komoly repülő?

— A háboruban. Önként jelentkeztem katonának, hogy a repülőkhöz kerülhessek. Besoroztak, de mint gyalogost vittek ki a frontra. Nem nyugodtam azonban addig, amíg nem kaptam beosztást a repülőosztághoz. Rövid kiképzés után 1915-ben, mint pilóta kerültem ki az orosz frontra. A következő évben az olasz harctérre tettek át, ott voltam a háboru végéig. Megkaptam a különböző vitézségi érmeket, egyes harcban azonban sosem vettem részt. A háboru után egy darabig autogarázstulajdonos voltam Budapesten, amikor pedig a

Fokker-művek Budapest és Bécs közt megnyitották a légi közlekedést, oda álltam be pilótának. Onnan kerülttem Junkerhez. Itt az a feladatom, hogy az új gépeket »berepülöm.«

— Mi volt a legizgalmasabb eseménye pilóta-pályafutásának?

— Volt sok, főleg a háboru alatt. Ilyesmírók beszélni azonban mindig kérdésnek látszik. Büszke azonban nem a világrekorára vagyok, amif Edzarddal felállítottunk, hanem a rákosi tíz méteres repülésre. Az nagyobb dolog volt és több éjszántásig kellett hozzá, mint egy óceánrepüléshez.

Nagyot harap a vajaskenyérből. Hajlama van a hízásra. Hivatásos pilóta, aki ma már kenyérkeresetből csinálja azt, aminek tizenöt éve lelkesedéssel szentelte magát. Flaubert sohasem alkotja meg a Bovarynét, ha előbb tíz esztendőig egy redakcióban napihireket kell írnia... (Y.)

Tíz dinárt fizet a szülő,

ha gyermeke elkerüli az iskolát

Az új rend szeptember 1-én lép életbe. Ha! és félmiló dinárba kerülnek a szuboticeai iskolák

A szuboticeai tanfelügyelőség az elemi iskolákról szóló törvény alapján most terjesztette fel a közoktatásügyi minisztériumnak az 1926—1927. évre szóló statisztikát, amely az elemi iskolák tanítói karáról, a tanulóifjúságról, annak nemzetiségéről és vallásáról tartalmaz adatokat.

A kimutatás szerint Szuboticeán hetven iskola van százhatvanöt osztállyal, amelyekben százhatvanegy tanító és tanítónő működött. A tanítók közül 121 szlovén, 45 magyar, 3 német és 2 orosz nemzetiségű, 107 római katolikus, 60 pravoszláv, 3 zsidó és 1 evangélikus vallású.

Az 1926—1927. tanévben 7770 tanuló irattak be és az év végén 6804 tanuló vizsgázott. A beiratkozott elemi iskolai tanulók közül 3693 szerb, horvát, szlovén, 2810 magyar, 194 zsidó, 96 német, 2 orosz, 1 szlovák és 8 más szláv nemzetiségű volt. Vallásfelekezeti szerint 6097 római katolikus, 450 pravoszláv, 194 zsidó és 63 református vallású. A tanulók szüleinek foglalkozása: földműves 4421 tanuló apja, kereskedő, vendéglős, iparos 1168, lelkész, állami hivatalnokok, katonatiszték 308, városi tisztviselő, magánalkalmazott, ügyvéd, orvos, mérnök 157, fizikai munkás 710, magánzó 1, azonkívül 34 árva gyermek iratkozott be a múlt évben az iskolába.

Az ovodába a múlt évben 844 gyermek járt.

Az államnak egy elemi iskolai tanuló taníttatása havonként negyvenkét dinárba, a városnak havonként 35 dinár 66 parába került a múlt évben. Eszerint az állam a múlt évben tíz hónap alatt a szuboticeai elemi iskola tanulóinak iskoláztatására 3,651,900 dinárt, a város 2,770,732 dinárt költött, ami összesen 6,422,632 dinárt tesz ki.

Vujics Radomir szuboticeai tanfelügyelő kijelentette a Bácsmegeyi Napló munkatársának, hogy a szerb iskolai törvény büntető rendelkezéseit kiterjesztették a Vajdaságra is. Eszerint azokat a szülőket, akiknek gyermekei nem járnak rendszeresen az iskolába, szigorubbán büntették meg mint eddig. Minden elmulasztott napért tíz dinár büntetést és minden határozatért husz dinár bélyegilletéket kell fizetni. Akik a büntetést nem tudják vagy nem akarják befizetni, azoknak minden ötven dinárt egy napi elzárásra változtatnak át. Az új intézkedések szeptember elsején lépnek életbe. A tanfelügyelőség közli azt is, hogy az elemi iskolák ebben az évben szeptember 1-én nyílnak meg, amikor még az első osztályba be lehet iratkozni.

Patent
„Konrath”
paradicsom-paszírozó
minden jobb vas- és háztartási üzletben kapható 10719

Gyilkosság a becskerekeli uccán

Egy munkás verekedés közben agyonszúrta társát — A gyilkos is életveszélyesen megsebesült

Becskerekről jelentik: Halálos kimeneteli verekedés játszódott le szerdán délután Becskerekén, a rendkívül forgalmas Cara Lazara-uccában. A verekedésnek egy halottja és egy életveszélyesen sebesült áldozata van. Kirtyánszki Dusan huszonhárom éves malommunkás és Todorov Szlavko építőmunkás szerdán délelőtt több korcsmát bejártak. Délben ebédre indultak haza, de az uccán összeveszték. Todorov Szlavko egy építő szerszámot vitt magával, amit Kirtyánszki elvett tőle és úgy fejbe ütötte vele hogy elszédült, majd még több ütést mért rá. Kirtyánszki ekkor a Cara Lazara-uccába menekült.

Néhány pillanat múlva Todorov magához tért, felugrott és a közelben talált között Naigrad Miklós tüzoltóval, aki az uccán ült és egy nagy késsel szájon át evett. Todorov a kést kiragadta a tüzoltó kezéből, Kirtyánszki után rohant és a Cara Lazara-uccán utól is érte és a kést Kirtyánszki vállába döfte. A szurás a szívét is érintette és Kirtyánszki a következő pillanatban holtan rogyott össze.

Todorovot a rendőrség a kórházba szállította, ahol nyomban megoperálták, mert több helyen súlyos sérüléseket szenvedett, úgyhogy állapota életveszélyes. A súlyosan sérült gyilkost még nem lehetett kihallgatni.

Három gyilkos a felebbviteli bíróság előtt Felmentettek egy férjgyil' ossággal vádolt asszonyt A ba andai apagyilkos büntetését a tábla is helybenhagyta

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság Marics Rafó-tanácsa szerdán három gyilkossági büntínyt tárgyal.

Kovács József domasneci földmivest és feleségét a szombori ügyészség azzal vádolta, hogy 1926 november tizenegyedikén Domasnecen Tomasev Pavle földmivest megölték és kirabolták. A szombori törvényszék csakoveci kirendeltsége ezévi január 25-ikén megtartott főtárgyalásán Kovács Józsefet rablógyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra ítélte, a feleségét, bizonyítékok hiánya miatt felmentette. A felebbviteli bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, mely ellen Kovács József védője semmisségi panaszt jelentett be. Az államügyész az asszony felmentése miatt jelentett be semmisségi panaszt.

*

A második gyilkossági perben egy pupos fiatalember: Markov Csepa és Sztojanov Zsiván barandai földmivestek kerültek a vádlottak padjára, akiket a pancsevói ügyészség azzal vádolt, hogy a múlt évi szeptember ötödikén éjjel bestiális módon meggyilkolták Markov Csepa apját: Markov Rada, barandai vagyonos gazdálkodót. A pancsevói törvényszék a gyilkos fiút és a bérnyilkos Sztojanovot 15—15 évi fegyházra és 10—10 évi hivatalvesztésre ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán helybenhagyta az ítéletet. Az államügyész semmisségi panaszt jelentett be.

*

A harmadik gyilkossági ügyben Jankov Nikola borcsai földmivest volt a vádlott. Jankov 1926 december 26-ikán, karácsony estéjén Pollák Tamás korcsmájában összevesztett Latoljev Rada földmivesttel. Amikor Latoljev hazament a korcsmából, Jankov megleste és arcul ütötte, Latoljev kést rántott, de Jankov gyorsabb volt és hátbaszúrta ellenfelét aki a korcsmaajtó előtt holtan esett össze. A pancsevói törvényszéken megtartott főtárgyaláson Jankov önvédelemmel védekezett, de a bíróság mégis szándékos emberölésben mondogta ki bűnösnek és tíz évi fegyházra ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán a büntetését öt évi fegyházra szállította le, mert megbizonyosodott, hogy a meggyilkolt késsel támadt a vádlottra. Az államügyész semmisségi panaszt jelentett be.

A visszautasítás veszélye fenyegeti Szomborban a demokrata-magyar listát

Szomborból jelentik: A Bács megyei Napló jelentette már, hogy Szomborban a demokrata-magyar párt arra törekedett, hogy az ő listája legyen az utolsó és közvetlenül a határidő lejártá előtt kedden délután adták be a listát a törvényszékhez.

Ebből az a veszedelem származik hogy egyelőre vitás, hogy a szombori kerületben lesz-e demokrata-magyar párt lista, mert

a benyújtott jelölőlistánál formahibák vannak.

A lista átvizsgálásánál a törvényszék megállapította, hogy Szombor város részére az ajánlási íven Prokopy Imre sze-

repele jelöltként, a mellékleteken azonban mindenütt dr. Deák Leó. A törvényszék büntetőtanácsa szerdán hosszabban tanácskozott, azonban ebben a kérdésben, hogy

teljesen visszautasítsák-e a listát, vagy pedig csak Szombor városában ne állítsanak föl demokrata-magyar listát, még nem hoztak végleges döntést.

Remélhető, hogy már csak azért is, hogy formai okok ne akadályozzák a választók akaratának megnyilvánulását, a bíróság hozzájárul a kilgázításához és mégis csak felállítják a demokrata-magyar urnát.

A vasárnapi munkaszünetért

A vrsaci kereskedelmi alkalmazottak harca

Vrsacról jelentik: Az egész országban érvényben levő törvény ellenére a vrsaci kereskedők üzleteiket vasárnap délelőtt tíz óráig nyitva tartják. A vrsaci kereskedelmi alkalmazottak a vasárnapi munkaszünet betartásáért széleskörű akciót indítottak, melynek eredményeképpen dr. Mijovics Alekszander szociálpolitikai miniszter elrendelte, hogy az üzletek vasárnap zárva tartandók.

Négy évvel ezelőtt Vrsacon szintén életbeléptették a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt, akkor azonban a kereskedők intervenciójára ennek a rendeletnek végrehajtását felfüggesztették. A miniszter bár írásban nem engedélyezte az üzletek nyitvatartását, szemet hunyt a kereskedők kérésére. Az alkalmazottak azonban nem nyugodtak meg ebben és mindent elkövettek, hogy egyforma mértékkel mérjenek az egész országban. A miniszter először elrendelte, hogy az üzletek nyitva tarthatnak vasárnap, csak az alkalmazottak nem kényszeríthetők munkára. Ekkor az alkalmazottak rámutattak arra, hogy ez a helyzet sem állhat fenn, az alkalmazottak nem nézhetik, hogy a főnök dolgozzon, míg az alkalmazottak sétálnak s ez igen könnyen ad

visszaélésekre is alkalmat. Az alkalmazottak megbízottja, Kumanovics Szlobodán személyesen is eljárt Beogradban a minisztériumban s ennek eredményeképpen táviratilag utasította a miniszter a városi hatóságokat, hogy Vrsac területén is haladéktalanul léptessék életbe a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt.

Vasárnap már nem volt szabad a kereskedőknek kinyitni üzletüket. Ennek ellenére azonban néhányan nyitva tartottak s miután ezeket nem büntették meg, az alkalmazottak most azt kérik, hogy a legszigorubbán utasítsa még egyszer a hatóságokat a rendelet betartására és azokat, kik a rendelet ellen vétettek, a legszigorubbán büntessék meg.

Dr. Mijovics miniszter rendeletében egyidejűleg azt is elrendelte, hogy a hetivásárt Vrsacon vasárnapról a városi tanács által legalkalmasabbnak talált hétköznapra haladéktalanul át kell helyezni.

A vrsaci kereskedők most küldöttségileg akarják felkeresni a minisztert és rendeletének visszavonását kérik, erre azonban nincsen sok remény, mert a törvény az egész országra vonatkozik és annak végrehajtásánál nem lehet kivételeket tenni.

A Rothermere-akció és a Millerand-féle kísérelés

A Petit Parisien vezércikkirója szerint a Rothermere-akció céljai egyelőre megvalósíthatatlanok

Párisból jelentik: Jacques Seydoux, a Petit Parisien állandó vezércikkirója, aki 30 éven át volt a francia külügy-minisztérium magasrangú tisztviselője, két héttel ezelőtt — mint ismeretes — a Petit Parisienben nagy cikket írt, amelyben lord Rothermere akciójával foglalkozva azt hangoztatta, hogy a Millerand-féle kísérelés értelmében igenis működött egy határmegállapító bizottság, amelynek eredményeképpen egy-két falu vissza került Magyarországhoz, így tehát

nincs igaza a Daily Mailnek, ha azt írja, hogy Millerand kísérelése alapján nem történtek intézkedések a határrevízió érdekében.

A budapesti Az Est munkatársa most felkereste Seydoux-t és ezzel a cikkével kapcsolatban hosszabb beszélgetést folytatott vele, amelynek során a neves francia publicista a többek közt a következőket mondotta:

— Lord Rothermere akciójában első sorban azt vettem rossznéven, hogy a Daily Mail cikke úgy állította a Millerand-féle kísérelésről, mintha egyáltalában nem hajtották volna végre. Igazolni akartam a francia közvélemény előtt, hogy a Millerand-féle levél már eljárás alapját képezte és ennek eredményei is voltak.

Másik szempont, amit a Rothermere-akcióban kifogásolok, hogy egyelőre megvalósíthatatlan, viszont nagy reményeket keltett, ami a hely-

zet létreértését idézheti elő a nagy magyar tömegekben.

Ez érthető is a nagyon kemény trianoni szerződés után, de éppen ezért nem szabad túlságos optimizmust kelteni annak a magyar népek körében, amely Franciaországnak mindenkor különösen szimpatikus volt. Magyarország a francia közvélemény szempontjából különös helyzetben van. Az egyik oldalon elismerik a magyar nép kitűnő tulajdonságait, de a másik oldalon az a vélemény, hogy

Magyarország még mindig a feudalizmus utolsó mentevára Európában, ahol erős arisztokrácia uralkodik és ahol az utolsó idők demokratikus és liberális átalakulása alig érezte hatását.

A francia felfogás szerint a komoly és szorgalmas munka és a szomszédaival való megegyezés jelenti az üdvösség útját Magyarországnak számára és ha ennek megvannak az alapjai, akkor

Franciaország sohasem fogja kifogásolni, hogy szomszédaival egyetértésben Magyarország megváltoztassa a trianoni határokat.

Ehhez azonban idő szükséges és a francia közvéleménynek ebben az irányban való befolyásolása még hosszú munkába kerül, — fejezte be nyilatkozatát Seydoux — mert a francia nép ebben a pillanatban bizonyos elfogultsággal viselkedik bármilyen revíziós gondolattal szemben.

HIREK

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelent: Szárazabbra forduló, egyelőre éjjel még hűvös idő várható, később hőemelkedéssel.

— Miatov Tosa rendőrkapitány elfoglalta hivatalát. Miatov Tosa szubotícai rendőrkapitány, a rendőrség politikai osztályának előadója szerdán visszaérkezett szabadságáról és elfoglalta hivatalát.

— A kormányttámogató radikális párt lapot indított Vrsacon. Vrsacról jelentik: A kormányttámogató radikális párt vrsaci szervezete elhatározta, hogy »Glas Narodne« cím alatt Vrsacon hetilapot indít, melynek felelős szerkesztője Sztankovics Szteván lett. Az új radikális hetilap első száma vasárnap jelent meg névös tartalommal.

— Új ipartestület Délbánátban. Vrsacról jelentik: A délbánati Jablanka községben új ipartestület alakult, amelynek működését a minisztérium hivatalosan engedélyezte.

— Kevés az óvónő Jugoszláviában. Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztérium az utóbbi években a régi Szerbia területén, ahol eddig nem voltak kiseddóvók, nagyon sok óvodát létesített, de nem áll rendelkezésre megfelelő számú óvónő. A hiányon most úgy akarnak segíteni, hogy azokat a négy középiskolát végzett leányokat, akik óvónői pályára akarnak lépni, egy évi gyakorlatra beosztják valamelyik végzett óvónő mellé. Egy év letelte után a leány vizsgára jelentkezhet. A minisztérium egyébként egy nagy óvónőképző felállítását tervezi a közeljövőben.

— Új iparhatóság biztos. Damjanovics János főkapitány kinevezte Vernácski István szubotícai ügyvédet iparhatósági biztossá.

— Oklevelet kapott egy szentali festőművész. Szentáról jelentik: A szentali illetőségű Simon Rózsika a genfi festő- és rajziskolában kitüntetéssel tette le a vizsgát és megkapta a művészi oklevelet.

— Összeütközés Moszkvában a munkásság és katonaság közt. Varsóból jelentik: Moszkvai jelentések szerint a fémgyárak munkásainak augusztus tizenötödikén életbe léptetett bérleszállítása nagy zavargásokra adott okot. A zavargások során a munkásság összeütközött a katonasággal, amely löfögyverét használta. A sortüz következtében tizenöt ember meghalt és tizenhárman megsebesültek.

— Ki akarják utasítani Amerikából a fasisztákat. Newyorkból jelentik: Johnson, kongresszusi képviselő törvényjavaslatot nyújtott be, amely azt célozza, hogy mindazokat a bevándorlókat, még ha el is érték, az amerikai állampolgárságot, utasítsák ki, akik fasiszta, vagy más feketeinges párt szolgálatába szegődtek, akár Mussolininek, akár más diktátornak esküdtek fel.

— Aláírták a német-francia kereskedelmi szerződést. Párisból jelentik: A német-francia kereskedelmi szerződést szerdán délután aláírták Párisban.

— Zsidó nemzeti kisebbségi kongresszus Zürichben. Zürichből jelentik: Szerdán ült össze a zsidó nemzeti kisebbségek három napra tervezett kongresszusa, amelyen résztvesz Lengyelország, Litvánia és Lettország parlamentjeinek hatvan képviselője, valamint sok kiküldött Palesztinából, Ausztriából, Csehszlovákiából, Görögországból, Romániából, Franciaországból és Németországból, végül az amerikai zsidóság tizenöt képviselője is.

— Kolerajárvány Fehéroroszországban. Varsóból jelentik: A kolerajárvány Fehéroroszország területén tovább terjed. A lengyel határvédelmi osztagok parancsot kaptak, hogy a legszigorubbán ellenőrizzék a határár betartását. Az Oroszországból érkező utasokat megfigyelés alá helyezik.

— Mennyi multévi gabona van még a Bánáthban. Becskerekéről jelentik: A becskereki kereskedelmi és iparkamara szerdán ankétot tartott a gabonakereskedőkkel, amelyen megbeszéltek, hogy a mult évi gabonatermésből mennyi kerülhet még kivételre és milyen az idei termés minősége. Hosszu vita után az a vélemény alakult ki, hogy kukoricán kívül már nem kerülhet mult évi gabona kivételre. Tengeriből mintegy kétezer vagont lehet még kiszállítani. Megállapították, hogy az idei buzatermés a Bánáthban minőségileg jobb volt, mint az előbbi években. Ebben az évben buzából 409.816 hold föld volt bevetve és összesen 200.253.988 méter termett, mintegy negyven százalékkal kevesebb, mint a mult évben. Holdankint átlag öt és fél mázsa volt buzában. Bánáthban az idén 428.687 hold van bevetve tengerivel és előreláthatólag 3.500.000 méter tengeri fog teremni.

— Megmarad Szomborban mindkét tanítóképző. Szomborból jelentik: A szombori leánytanítóképző intézetet, amely ideiglenesen a római katolikus egyház tulajdonát képező zárda épületben volt elhelyezve, a közoktatásügyi miniszter Szrbobranba akarta áthelyezni, hogy a zárda épülete felszabadulhasson. Tekintettel azonban arra, hogy Szrbobranban sem talált a miniszter alkalmas helyet a tanítóképző elhelyezésére, a miniszter értesítette az intézet igazgatóját, hogy mind a két tanítóképző intézet Szomborban marad. A miniszter intézkedése folytán a zárda épületét bizonytalan időre még visszatartja az állam a tanítóképző intézet részére.

— Tűz Szentán. Szentáról jelentik: Kedden este kilenc óra tájban kigyulladt Illibasics Gyuró bockorosmesternek a Tiszapart közelében épült háza és bár a tűzoltóság nyomban kivonult, a nádtetős házat nem lehetett megmenteni. A tűz a padlásra elhamvasztott több mázsa bőrátut is. Petrovics Boskót, a bockoros tizenöt éves inasát, aki szobájában aludt, alig tudták a szomszédok kimenteni az égő házból. A tűz oka ismeretlen. A kár mintegy százezer dinár, amelynek csak kis része térül meg a biztosítás révén. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, terhel-e valakit felelősség a tűz keletkezéséért.

— Holttest a kocsmában. Noviszadról jelentik: Noszkov Dragutin gardinoveci géplakatos, mint jelentették, hétfőn délután betért Retics Sztevan dolnikovilji kocsmájába, ahol néhány perccel később átvágott nyakkal holtan megtalálták. Kedden dr. Novak Tomiszlav noviszadi vizsgálóbíró, dr. Antonjevics Dusán államügyész és dr. Cseremov György törvényszéki orvos kiszálltak Dolnikoviljra, ahol dr. Dungserszki Sztevan községi orvos bevonásával a holttest felboncolását eszközölték. A boncolás adatai szerint öngyilkosság történt, amit az a körülmény is megerősít, hogy Noszkov már egyizben ugyancsak késsel öngyilkossági kísérletet követett el.

— A sikkasztó dárda végrehajtót beszállították a szombori ügyészség fogházába. Szomborból jelentik: A dárdai csendőrség szerdán beszállította a szombori ügyészséghez Nédics György dárdai járásbírói végrehajtót, aki ellen sikkasztás és okirathamítás miatt feljelentést tettek. Nédics három héttel előtt egy árverésnél befolyt 6060 dinár összegből csak 5000 dinárt juttatott el dr. Berger Lajos dárdai ügyvéd irodájába és az árverési jegyzőkönyvet nem állította ki szabályosan. Nédics másnap átment Magyarországra, ahol a csendőrség letartóztatta. Hétfőn áthozták a jugoszláv határra, ahol a csendőrség letartóztatta és a szombori ügyészségre kísérte.

— Ujabb két bombarobbanás Amerikában. Buenos-Airesből jelentik: Szerdára virradó éjjel a bűnügyi rendőrség vezetője ellen merényletet követtek el. Házának erkélyére bombát helyeztek, amely felrobbant. A merényletet a Sacco—Vanzetti-ügygel hozták kapcsolatba. Ugyancsak súlyos bombarobbanás történt éjjeltájban az Illinois állambeli Peoria egyik külvárosában, amelynek hatásáról azonban még eddig nem érkeztek jelentések.

A Schicht

terpentin-szappan

7 előnye

„SCHICHT“ terpentin-szappan fertőtleníti!

miért is az különösen ajánlható betegek és gyermekek ruháinak mosására.

1. Terpentint tartalmaz.
2. Jól kézbeillő nagy szappanalak.
3. Kellemes az illata.
4. Kivágható meseképek.
5. A csomagolás megvédi.
6. Különösen világosszínű, — ugyszólván — fe sóbbrendű „Schicht“-szappan.
7. „Schicht“ terpentin-szappan fertőtleníti!

5193

— Meghalt Kludszky Károly cirkusz-igazgató. Kludszky Károly cirkuszigazgató Csehszlovákiában, Jirkovon hatvannégy éves korában meghalt. A Kludszky-cirkusz európaszerte ismert, legnagyobb cirkuszok egyike volt. Két év előtt a Vajdaságot is bejárta és amerikai méretű cirkuszával mindenütt népszerű volt. A Kludszky-cirkuszt az elhunyt tulajdonos fia vezeti tovább.

— A perkátai huszár-háború a budapesti honvédtörvényszék előtt. Budapestről jelentik: Emékezetes az a véres tűzharc, amelyet Perkátá községben vívtak részeg huszarak a csendőrökkel. Banzszi Mihály huszárszakaszvezető, Mezei Gyula, Tót Lajos és Besenyei István közhuszarak részegen és hangosan duhajkedva vonultak végig a perkátai főútcán. Amikor a csendőrök igazoltatták őket, verekedésre került a sor és több lövés dőrdült el. A harc során Horvát János csendőrtiszt helyettes és Besenyei János közhusár meghaltak, ezenkívül többen megsérültek. A budapesti honvédtörvényszék szerdán kezdte meg ebben az ügyben a főtárgyalást. A vádlottak valamennyien részegségükkel védekeztek és azt állították, hogy nem emlékeznek semmire. A csütörtöki napon a tanú kihallgatásokra kerül a sor.

— Véres verekedés. Szomborból jelentik: Krka Dusán rigyei földműves és Glumac Gyuró rasztinai telepes kedden Rasztinán összeszólalkoztak, miközben Krka a kezében levő vasdoronggal Glumacot többször úgy vágta febe, hogy azt életveszélyes sérülésével a szombori kórházba kellett szállítani. Krkát a csendőrség letartóztatta és bekecsézte a szombori ügyészségre.

— Eredménytelenül végződött a szuboticei vasutas-kongresszus. Vasárnap, hétfőn és kedden tartották meg Szubotícán a vasutas kongresszust, amelyen több fontos ügyet kellett volna elintézni a kongresszus azonban eredménytelenül fejeződött be. Amikor a tisztikar választására került a sor, a zagrebi és a ljubljani kiküldöttek kijelentették, hogy az előterjesztett listát nem támogatják, mert bizalmatlanok a beogradakkal szemben. A beograd vezetők szeparatizmussal vádolták meg és kijelentették, hogy ha a jövőben is horvát és szlovén ellenes politikát folytatnak, akkor külön egyesületet alakítanak. A vasutas kongresszus ilyen módon sikertelenül és minden eredmény nélkül ért véget.

— »A plébános táncolt«. Noviszadról jelentik: Iskruljev Tóso petrovozelői jegyző a Szrbobranban megjelenő »Narodni Rees« című lapban cikket írt, melyben azt állította Plavics Misa petrovozelői görögkeleti lelkészről, hogy a korzon táncolt és hogy viselkedésével szégyent hoz a papságra. Plavics sajtóperpet indított Iskruljev ellen. A pert szerdán tárgyalta a noviszadi törvényszék Comirac-tanácsa. A bíróság tizenhat tanút hallgatott ki, akik igazolták Iskruljev állításait, mire Iskruljevet felmentették. Plavics felebbezett.

— Kézrekerült egy veszedelmes betörő. Apatinból jelentik: A sztapári csendőrség hosszas nyomozás után kézrekerítette Lekics Nikola rovtomultu csavargót, akit a vajdasági rendőrhatalóságok mint veszedelmes betörőt és zsebmetaszt ismernek. Lekicsét beszállították az apatini rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával számtalan betörést és zsebtolvajlást ismert be. Elmondotta, hogy legutóbb Hamid Muharat nevű boszniai származású barátjával a zagrebi vonatokon működött és több zsebtolvajlást követtek el. Barátjától, akivel a zsákmány felett összeveszett, Belinonasztriban elvált. A rendőrség most Hamid Muharat ellen körözölevelet adott ki.

— Bélyegtolvaj postahivatalnok. Noviszadról jelentik: A rendőrség letartóztatta Meccsanin Sztanoje noviszadi postahivatalnokot, akinek lakásán, nagymennyiségű postabélyeget találtak. Meccsanin a Preradiceva-uca 5. szám alatt lakott, ahonnan mostanában költözött el. A lakásadó Jánics Sztevan takarítás közben a tükrök mögött sok egy és három dináros postabélyeget talált, melyet átadott a rendőrségnek. A titokban lefolytatott nyomozás során kiderült, hogy Meccsanin büntetett előéletű és éveket töltött börtönbe lopásért és zsarolásért. Átadták az ügyészségnek.

— Talált pénz. A szuboticei határrendőrség kezei augusztus 9-én a 216-os számú Beograd—szuboticei személynovonban egy csomagban 501 dinárt találtak, melyet igazolt tulajdonosa a szuboticei vasúti rendőrségen átvehet.

— Magda és Miklós, a két gyermek-táncművész vajdasági körútját szombaton Kikindán kezdte meg, ahol az Uránia mozgószínházban lépnek fel.

— Nem adnak magyar vízumot a szuboticei rendőrségen. A szuboticei rendőrségen a magyarországi Szent István ünnepségre való tekintettel, beszüntették a kiutazási vízumok aláírását. A vízumokat a rendőrség 21-ikéig nem írja alá.

— Szvatozár-Miloticeai túlfürdő. A fürdő igazgatósága közli, hogy meleg iszapkád-fürdője a közönség rendelkezésére áll. Vize és iszapja reuma, köszvény, csontfájdalmak, étvágytalanság és idegesség ellen a legjobb hatása. Már néhány napos napkúra és a szabadban levő nagy bezenifürdő után sok súlyos beteg örömmel és boldogan hirteti, hogy egészséges. A fürdőhely teljesen pormentes és kellemes, üde levegőjű. A szépen gondozott park és a fürdő előtt elhúzódó telecskaik dombok a legregényesebb kilátást nyújtják. Jó kiszolgálás és a fürdő kedvező fekvése folytán minden fürdővendég jól és otthonosan érzi magát itt. Aki pihenés, tüdülés és gyógyulás céljából egyszer idejött, elfelejt minden baját és örövendve mosolyog arccal távozik. Hosszabb időre itt tartózkodók lakást és ételmezt a fürdőn kaphatnak. Hetenkint többször zene. A község fővonal melletti fekvésénél fogva a fürdő könnyen megközelíthető, miután a vasutól a fürdőre külön kocsitárat van.

— Börtönből — a börtönbe. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék tiztiz hónapi börtönre ítélte Petrovics Lázár és Milosevics Ica csavargókat, akik a mitrovicai fegyházból kiszabadulva a glozsáni vásáron egy kereskedőtől három kalapot elloptak. Az ítélet jogerős.

— A tengerbe dobták egy hajóról négy palesztinai állampolgárságot. Párisból jelentik: Négy palesztinai állampolgárt Amerikába akart utazni, azonban nem kapta meg a beutazási engedélyt. Egy honfitársuk segítségével és negyvenezer frank lefizetése után a Celte nevű gőzös fedélzetére szálltak, amely július 4-ikén indult Oránba. Utközben kirabolták a hajó fedélzetén a négy utast és sem inni sem enni nem adtak nekik, majd végül, miután a hajó elhagyta Orán kikötjét, a tengerbe dobták őket, utánuk kiáltván, hogy közel vannak Buenos-Aireshez. A gőzös erre folytatta útját. A négy palesztinai polgárt hajósok kimentették és Oránba, majd onnan Marseillebe szállították. A Celte gőzös ellen megindították a vizsgálatot. Az angol konzulátus kezébe vette az ügyet és benyújtotta a panaszt a hatóságoknál.

— 20 silling pénzbüntetés a hamis bécsi leprahír miatt. Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung április 17-iki számában feltűnést keltő cikk jelent meg arról, hogy Bécsben egy gyáros két gyermeke lepra tünetei között megbetegedett. A leprat a cikk szerint két ujjonnan vásárolt, Perzsiából importált perzsa szőnyeg útján kapták meg a gyermekek. A hír nem felelt meg a valóságnak és most a bécsi törvényszék Ludvig Ullmann hamis hír terjesztése címén vonta felelősségre a cikk miatt. A bíróság a perbeszéd elhangzása után 20 silling pénzbüntetésre ítélte a szerkesztőt.

— Véres kocsmái verekedés. Adáról jelentik: Kedden este Kragujevics Zsárkó, Sztalics Nikola és Táncics Gyuró szentái gazdalogények Adán a Körtvélyesy-féle kocsmában horoztak. Mulatozás közben törni kezdték a poharakat, mire a kocsmáros figyelmeztette őket, hogy ne duhajkodjanak és követelte tőlük az eltört poharak árát. A legények azonban nem hallgattak a figyelmeztető szóra, hanem tovább is oly fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy Körtvélyesy a csendőrségtől kért segítséget. Mielőtt a csendőrök megérkeztek, Sasin Timó és Radujkov Jásó gazdák és a mulatozó társaság tagjai között előbb szóváltás támadt, majd közrefogták a kocsmái mulatozók Sztalicsot és véresre verték. Hamarosan megérkeztek a csendőrök, akik felszólították a verekedőket, hogy kövessék őket a rendőrségre. Az ittas legények azonban ellentálltak és bezúrták a falitükröt. Körtvélyesy dühében a tükrörámmával fejbe vágta Sztalicsot, aki kirántotta zsebkését és Körtvélyesy szívébe akarta szurni, de az elmenekült. A csendőrök nagynehezen közrefogták az egész társaságot, bekecsézték mindnyájukat a csendőrlaktanyába. Az eljárás megindult ellentük.

Mozitulajdonosok kongresszusa Szuboticán. A vajdasági moztulajdonosok szerdán tartották kongresszusukat a Lifka-moziban. A kongresszuson a Vajdaságból harminc mozis vett részt és az adóterhek könnyítéséről folytattak beható tanácskozásokat. A tanácskozásokon résztvett az Amerikai Film Company zagrebi igazgatója is, aki részletesen ismertette a filmkölcsonzó vállalatok és a mozik helyzetét. A kongresszus résztvevőinek ezután bemutatták az 1927—28 előszezonban bemutatásra kerülő új filmeket.

Nagy kacagató esték a Nationálban. Megjött városunk kedvence, Barán Margit komikus énekesnő új tagjaival. Ne mulassza el ezen műsorunkat megtekinteni. Pártfogásukat tisztelettel kéri a rendezőség.

Öngyilkos vrsaci fiatalember. Vrsacról jelentik: Jovanov Draga tizenkilencéves fiatalember, Zsák-uca 2. szám alatti lakásán nagymennyiségű lúgkoldatot ivott. Az öngyilkosságot idejében észrevették és az életunt fiatalembert beszállították a kórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Tettének oka ismeretlen.

Női szabásztanfolyam a legújabb mód szerint nyílik meg ezen a héten Noviszadon.

Népünnepély Palicson. A palicsi fürdőigazgatóság vasárnap, huszonegyedikén délután három órai kezdettel a fürdő parkjában nagyszabású népünnepélyt rendez. A sok ötlettel összeállított, gazdag műsor kiemelkedő számai: dühöngő konyha, kacsavadászat, állatkert, pofozógép, ágyulövöldözés, fánkevés, aranykeresés, zsákfutás, akadályverseny, kaskaviadal és sok más mulató szórakozás. A parkban katonazene és cigányzene játszik, a sátrakban elhelyezett lakonyhákban olesó és izletes ételek lesznek kaphatók. Este nyolc órakor tombola, este kilenc órakor Szabó Marci együttese a »Nótás kapitány« operettet mutatja be. Az előadás után tánc reggeli. Villamokocsik egész éjjel közlekednek. Rossz idő esetén a népünnepélyt augusztus huszonnyolcadikán tartják meg azonos programmal. A »Nótás kapitány« előadására belépőjegyek Raczkó Mihály úrnál (Trg Slobode) kaphatók, vagy 193-as telefonon megrendelhetők.

Betérés Vrsacon. Vrsacról jelentik: Csöke Toma feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásába ismeretlen tettesek betörték és onnan 7000 dinár értékű ruhásműt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Parkszálloda, amennyiben a szobák árából husz százalék, az éttermi árakból pedig tíz százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Parkszállodának lapunk más helyén olvasható, szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

Pusztító vihar Lombardiában. Rómából jelentik: Lombardia egész területén néhány napon át borzalmas volt az időjárás. Sesto Calendóban husz percen át esett a jég. A nagy vihar néhány ház tetefét letépte. Toscana és Latium más vidékein is nagy károkat okozott a vihar.

Lássatok és halljátok! Schicht és terpenim együttesen adják a legtokéletesebb szappant. Csak ezt kérje az üzletben!

Noviszadon vasárnap lesz a második nyári lóverseny. Noviszadról jelentik: Vasárnap lesz a noviszadi nyári lóverseny-meeting második versenynapja. A vasárnapi versenydíjak 62.250 dinárt tesznek ki. Eldöntésre kerül: I. félvérűek versenye, 1800 méter, díj 5500 dinár. II. Nemzetközi handicap, 1400 méter, díj 6850 dinár. III. Noviszad város nagy díja, 3000 méter, díj 21.000 dinár. IV. Kétévesek versenye, 1100 méter, díj 8300 dinár. V. Nemzetközi Steeple Chasse, táv 4000 méter, díj 11.000 dinár. VI. Tiszti verseny, táv 1500 méter, díj 6850 dinár. VII. Földművelő lovak versenye, táv 1800 méter, díj 2750 dinár.

Dr. Jociés Milorád nyugalmazott főállamügyész Noviszadon. Zseljeznicska ulica 66. szám alatt ügyvédi irodáját megnyitotta és mindennemű peres kérdésben a t. jogkereső közönségnek rendelkezésére áll. Büntető ügyben t. kartársaknak jogi tanáccsal szolgál. Irodavezetője dr. Grubics Andra volt nagybecskereki városi főjegyző és dr. Trumbics volt irodavezetője, pénzügyi, katonai, közigazgatási, kereskedelmi és adóügyekben is elismert gyakorlattal bír.

A bécsi Justitzpalastban a csőd- és kényszerjegyzési iratok is elpusztultak. Bécsből jelentik: A Justitzpalast égésekor a telekkönyveken kívül a csőd- és kényszerjegyzési iratok is elpusztultak. Ezeket most a csődtömeggondnokok, vagyonfelügyelők és az érdekeltek hirtékében lévő iratokból kell rekonstruálni. Az osztrák törvényeknek azt a rendelkezését, amely szerint az egységnyi ügyeket három hónap alatt be kell fejezni, a pusztulás által érintett ügyekre felfüggesztették.

Dávid ékszerész külföldi üzleti utjáról hazaérkezett.

Cigányok és koldusok pártja. Beogradból jelentik: Valjevóban Mihajlovics Szetomir tanító megalakította a legújabb politikai egyesülést: a cigányok pártját. A pártba csak földhöz ragadt szegényeket és koldusokat vesznek fel és a párt résztvesz a szeptemberi parlamenti választásokon. A párt a közeljövőben lapot is indít, melyen keresztül az egész királyság szegényeit egy táborba akarja összehozni. Valjevóban és a környékén már teljes erővel folyik az agitáció és a párt vezérének, Mihajlovicsot a szegény nép a »koldusok atyjának« nevezte el.

Dr. Gábor Arthur megérkezett és rendelkezéseit megkezdte.

Tolvaj a temetésen. Sztaribecsejéről jelentik: Popov Bogdán sztaribecsej lakos kisleányának temetésére sokan gyűltek össze. A temetés után Popov észrevette, hogy az elhalt kisleányának az udvarra kitért ruhái és ágyneműje eltűnt. A rendőrség nyomozást indított és a tolvajt özvegy Bagicski Viktorné személyében elfogta.

Megtalálták a világ legsunyább kutyáját. Párisból jelentik: Különös verseny zajlott le a francia fővárosban. A világ legsunyább kutyájára tűztek ki díjat. A kutyatulajdonosok tömegesen küldték be az íjesztő eszűnyaságú korecs és keverék kutyákat, azonban a zsűrinek mégis sikerült a díjat egyhangulag odaítélni. A díjnyertes kutyát Gamin-nak hívják, a tulajdonosa egy Bourdaes nevű amerikai. Hivatalos leírás szerint a kutya egy foxterier és egy német juhászkutya keveredéséből származott. Gamin-nak aránytalanul nagy a feje, amely vörös-fekete foltos. A testén vörös-fehér és fehér foltok váltakoznak.

Emésztési nehézségek gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, szemkáprázás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes »Ferenc József« keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a »Ferenc József« víz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszazerezték. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

— Harmincezer dinárt kér ezért az egyszerű földszintes lakásért?

— Igen, de hiszen lift is van a házban.

*

A férjtől megkérdezzük:

— Hogy van a felesége, Csiperke ur?

— Álmatlanságban szenved.

— Hogy lehet ez, hiszen még olyan fiatal asszony?

— Fogalmam sincs, de nem tudok olyan későn hazamenni, hogy ne lenne ébren.

*

Grün hazajön Párisból és meséli a feleségének, hogy két gyönyörű szobabrendezést vett és pedig egy »Louis Quatorze« ebédlőt és egy »Louis Quinze« szalont.

— Mi az, hogy »Louis Quatorze« meg »Louis Quinze« — kérdezi Grünne.

— Te csacsi — feleli Grün — hát nem tudod, hogy ezek francia — királyok voltak?!

— Na és szabad idejükben asztalosság-gal foglalkoztak.

TŐZSDE

Zürich, aug. 17. Beograd 9.13, Páris 20.33, London 25.2125, Newyork 518 ötnyelcad, Brüsszel 72.18, Milánó 28.25, Amszterdam 207.825, Berlin 123.325, Bécs 73.075, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58, Budapest 90.55, Bukarest 3.22.

Beograd, aug. 17. (Zárlat.) Páris 22402, London 27665, Newyork 5689, Genf 10965, Milánó 31025, Amszterdam 2286, Berlin 1354, Bécs 802, Prága 169, Budapest 996.

Szentai gabonaárak. Augusztus 17. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 300—302.50 dinár. Tengeri morzsolt 220—230 dinár ab raktár. Takarmányárpa 220—230 dinár. Sörárpa 250—255 dinár. Zab 160 dinár. Bab 280—300 dinár. Rozs 240—245 dinár. Örlemények: Ujlisztek árai augusztus—októberi szállításra: 0-ás liszt gg 490 dinár. 0-ás g 490 dinár, kettes főzölliszt 470 dinár, ötös kenyérliszt 450 dinár, hetes 320 dinár, nyolcas 230 dinár, korpa 210 dinár. Irányzat: változatlan. Kínálat minimális. Kereslet abszolút jelentéktelen.

Szombori tőzsde. Aug. 17. Uj buza: Bácska vasut 297.50—300. Uj rozs: Bácska vasut 71—72 kg. 270—275. Uj zab: Bácska vasut 202.50—205. Uj árpa: takarmányi 61—62 kg. 235—240, takarmányi 63—64 kg. 245—250, tavaszi 65—66

kg. 275—280. Tengeri: Bácska vasut 212.50—215. Liszt: Ogg 440—460, Og 440—460, 2-es 410—430, 5-ös 370—390, 6-os 340—360, 7-es 290—310, 8-as 190—200. Finom korpa: 180—185. Irányzat lanyha.

Noviszadi terménytőzsde. Aug. 17. Buza: Bácskai 78—79 kilós 2%-os Tisza-hajó 305 dinár. Bácskai 78—79 kilós 297.50—300 dinár. Szerémi 78 kilós 295—297.50 dinár. Árpa: Bácskai 66 kilós 265—270 dinár. Szerémi 66 kilós 260—265 dinár. Zab: Bácskai 207.50—210 dinár. Szerémi, paritás Indija, reláció Beograd 212.50—215 dinár. Kukorica: Bácskai 215—217.50 dinár. Szerémi, paritás Indija 217.50—220 dinár. Liszt: Og bácskai 445—447.50 dinár, Og bánáti 433—440 dinár. Kettős számú bácskai 420—425 dinár. Ötös számú bácskai 390—395 dinár. Hatós számú bácskai 340—345 dinár. Hetes számú bácskai 280—285 dinár. Korpa: bácskai jutazsákokban 192.50—195 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom: 30 vagon buza, 25.5 vagon kukorica, 2 vagon liszt, 7 vagon korpa, összesen 64.5 vagon.

Budapesti értéktőzsde. Aug. 17. Magyar Hitel 94.7, Osztrák Hitel 52, Kereskedelmi Bank 135, Magyar Cukor 233, Georgia 22.6, Rimamurányi 132.2, Salgó 84.9, Kőszén 776, Bródi Vagon 4, Beocsini Cement 262, Nasici 185, Ganz—Danubius 218, Ganz Villamos 190, Roskányi 14, Athenaeum 30.5, Nova 47.8, Levante 27.7, Pesti Hazai 253. Irányzat: ingadozó.

Budapesti gabonátőzsde. Aug. 17. A gabonátőzsdén az irányzat változatlanul szilárd, a forgalom nyugodtabb és a kedvű kisebb. Egyes árucikkek különösen a határidőpiacon néhány fillérrel olcsóbbodtak. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza októberre 31.10—31.26, zárlat 31.22—31.24, márciusra 33.62—33.76, zárlat 33.72—33.74, májusra 34.10, rozs augusztusra 28.10—28.20, októberre 27.66—27.96, zárlat 27.90—27.94, márciusra 29.38—29.50, zárlat 29.46—29.50. A készárupiacon: Buza 3010—3140, rozs 27.60—28, árpa 24.50—25, sörárpa 26.50—33, tengeri 24.50—24.80, zab 20.75—21.75, repce 44—45, korpa 18.25—18.50.

Vizállás

Vizállás. A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Bezdán 287 (— 3), Apatin 350 (— 5), Vukovár 290 (— 2), Palánka 266 (— 6), Noviszad 261 (— 5), Zemun 144 (— 4), Pancsevó 118 (— 2), Szmederevó 226 (— 4). **Dráva:** Osziéjek 138 (— 6). **Száva:** Mitrovica 60 (— 3), Beograd 72 (— 4). **Tisza:** Szentá 0 (— 16).

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Csülörtök, augusztus 18

Bécs (517.2) 11 és 16.15: Koncertek 20.05: A bécsi filharmonikus zenekar hangversenye.

Zagreb (310) 20.30: Zene. 22: Tánczene.

Prága (348.9) 12.10: Zene. 17: Katonazene. 20.10: Tarka zene-est.

London (361.4) 12: Zene. 18. és 22.30: Tánczene.

Radioamatőröknek nélkülözhetetlen a most megjelent magyar nyelvű radióhibakereső kulcs
7128 Kapható:
KONRATH D. D. SUBOTICA

Lipce (365.8) 16.30 és 21.25: Koncertek. 20.15: Két egyfelvonásos.

Róma (450) 17.45: Hangverseny.

Berlin (483.9) 16.30: Zene. 22.30—0.30: Tánczene.

Budapest (555.6) 9.30 12. és 15: Hírek és közgazdaság. 11: Zongorakoncert. 17.40: Kamarazene. 19.20: Magyar dalok cigányzene kísérettel. 20.30: Kisfaludy Károly három egyfelvonásosa. 22: Időjelzés és hírek, utána cigányzene.

A lego csóbb autógumi

A me nagyobbított rendkívül rugalmas CONTI-BALLON gumi a legrosszabb gördős utakon a legnagyobb sebesség mellett is észrevehető rúzás nélkül halad és ezáltal az utazást és éhséghatálatlanul kellemes teszi. A fekete sűrű anyagból előállított gumi rendkívül tartosság nél fogva a lego csóbb.

Continental

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Az önbiztosítás egy évi mérlege

Augusztus 12-én tartotta a jégkár-biztosító szövetkezet, mint alkalmi egyesület, záró közgyűlését, amelyen a vezetőség beszámolt az elmúlt 1927. biztosítási év eseményéről. A beterejszített hivatalos adatok szerint 91 fél biztosított a szövetkezetnél körülbelül 6100 katasztrális holdon 48778 mázsa gabonát. Befizettek a felek a biztosítás megkötésénél 243894 dinárt és az esetleges jégkárra ennek kétszereséről váltóbiztosítékot adtak. A kezelési költség és a felmerült csekély jégkár összesen 16580 dinárt tettek ki, minélfogva a vezetőség most visszaadja a váltókat és a befizetett összegből visszafizet az időközi kamatokkal együtt 230.443 dinárt. Vagyis egy katasztrális hold gabona biztosítása átlagban 8 métermázst alapul véve 2 dinár 20 parába került.

Ezek a szubotici önbiztosító szövetkezet idej működésének száraz adatai, amelyekből azonban nagyon sok tanulságot vonhatunk le. Eldönthetjük azt a vitát, amelyet ez év tavaszán a lap hasábjain folytatunk és amelynek keretében én a gyakorlati tapasztalatokra támaszkodva hirdetem az önbiztosítás előnyeit, viszont ellenlábaim elméleti alapon »de ha mégis« jellegűvel érveltek az önbiztosítás eszméjét leteríteni és a társaságoknál való biztosítás egyedüli üdvösségét beh bizonyítani. Nem kívánok ismét vitát provokálni ezért kizárólag a fenti jelentésből igyekszem a figyelemre méltó momentumokat kiemelni.

Mindenek előtt megállapítom, hogy a szövetkezet ez évben megváltoztatva alapszabályait, kiterjesztette a biztosítást Szubotica város határain kívül fekvő területekre is. Sokaknak aggodalmuk volt emiatt, azonban ezek alaptalanoknak bizonyultak. Amint nem volt jelentékeny jégkár Szubotica határain belül, úgy nem volt a határokon kívül fekvő ingatlanokon sem. Megtörténhetett volna, hogy Szubotica határain belül elveri a jég a gabonát, míg véletlenül a határokon kívül nem. Tehát mindenképpen helyes és üdvös volt az alapszabályoknak ilyen irányú megváltoztatása, mert a szövetkezetre csak előny, ha minél több, minél nagyobb területen biztosítanak. Különösen akkor válik ez érezhetővé, ha a szövetkezet tagjai közül egyik-másikat nagyobb jégkár éri. Ekkor minden kétséget kizárólag megállapítható, hogy mennyivel előnyösebb, ha többen viselik a kockázatot. Szinte hallom az ellenvetést, hogy ha több a biztosított terület, akkor több arra is a lehetőség, hogy a szövetkezetet jégkár érje. Ez valóban így van — de csak látszólag. Ugyanis a biztosított területet nem veri el teljesen a jég, hanem nagy átlagban nagyobb jégverések esetén annak csak 10—15%-át, tehát ha 6000 hold helyett 16.000 hold a biztosított terület, akkor ennek a többlet területnek legfeljebb csak 10—15%-át veri el a jég, vagyis csak 1000—1500 hold a szövetkezet esetleges többletkára, míg a kárviselésben és kockázatban az új terület teljes 100%-kal vesz részt, vagyis teljes 10.000 holddal.

A jelentés szerint egy katasztrális hold gabona biztosítása az 1927. évben 2 dinár 20 parába került. Ugyanakkor a társaságoknál Szubotican — amelyet pedig visszavettek a második helyosztályba, azonkívül a tavalyi feltételekhez

képest különböző apróbb engedményeket adtak — egy katasztrális hold buza biztosítása 8 mázst alapul véve 250 dináros ár mellett 90—100 dinárba került. És ehhez még hozzájön az esetleges liquidálási költség.

Ha tehát valaki 100 hold gabonát az önbiztosítási szövetkezetnél biztosított, akkor ez a biztosítása és a kár liquidálása összesen 220 dinárba került. Míg ugyanez a biztosítás a társaságoknál körülbelül 10.000 dinárba került, tekintet nélkül arra, hogy volt-e jégkár, vagy sem. Vagyis 100 holdat biztosító gazda csak ebben az évben körülbelül 10.000 dinárt takarított meg az önbiztosító szövetkezetnél és tartalékolhatott az esetleges következő jégkárra.

A szubotici önbiztosító szövetkezet 1899—1919. évekről szóló hiteles adatai szerint a kifizetett biztosítási díj és kezelési költség nem haladta meg a biztosított érték 1/2%-át, vagyis minden reménye meg lehet az önbiztosító félnek, hogy évenként az idejhez hasonló megtakarítást érheti el. Ha tehát ismét jön-

ne az 1925.-ikhez hasonló súlyos év, amikor nagy területeket vert el a jég — bár ehhez hasonló mértékben egy emberöltő alatt legfeljebb csak egyszer fordul elő jégkár — még akkor sem kell az önbiztosító félnek ettől félnie, mert hiszen nem minden tagnak a területét veri el a jég és annyifelé oszlik meg a kockázat, hogy az önbiztosító szövetkezet — mint ez az 1925-ik évben is megtörtént — könnyen bírja el a jégkárt. Elegendő a befizetett összeg és biztosíték és az évről-évre megtakarított tőkéhez senkinek hozzányulnia nem kell.

Arra törekedjenek tehát a gazdák, hogy minél többen és minél nagyobb területtel csatlakozzanak az önbiztosító szövetkezethez és akkor majd könnyen viselik el a jégverés veszedelmét, anélkül, hogy ez rájuk nagyobb anyagi megterhelést jelentene, ami pedig a mai súlyos és válságos viszonyok mellett igen figyelemre méltó körülmény.

Dr. Löbl Marcel

Kölcsonajánlatokkal árasztják el Jugoszláviát

Kétszázmillió dináros és tizenkétmillió dollaros ajánlatot lapott a kormány külföldi pénzcsoportoktól

Beogradból jelentik: Az utóbbi időben újabb kölcsöntárgyalások kezdődtek a kormány és külföldi pénzcsoportok között. A tárgyalások egyik része a szaloniki jugoszláv szabad zóna kiépítésére vonatkozik és kétszázmillió dinárról szól. Tizenkétmillió dináros ajánlatot tett a Seligmann-csoport, amely az ál-

lami jelzőbank utján tette meg ajánlatát. Ebből a pénzből az ajánlattevő csoport föltételei szerint a dalmáciai kikötőket építenék ki.

Kölcsonajánlat érkezett a Beograd—Split vasutvonal felépítésére is, de ennek a kölcsönösszegnek magasságáról közelebbi irészletek hiányoznak.

Ellentétek a szaloniki szabadkikötő kérdésében

A görögök a konvenciók revízióját követelik Jugoszlávia elkészítette a szabadkikötő nagyszabású kiépítésére vonatkozó terveket

A beogradi vámvezérigazgatóság rendelkezésére álló adatok szerint a jugoszláv-görög határon, Gjevgejianál a kivitel 1926-ban 137.280 tonnát, a behozatal 27.784 tonnát tett ki. Ugyanebben az évben Jugoszlávia egész kivitele 4.9 millió tonnát, a behozatal pedig 1.2 millió tonnát tett ki. A szaloniki-i kikötőn át behozott cikkek értékét alapul véve, a helyzet jóval kedvezőbb, mert a délszerbiai passzív vidékeknek a legfontosabb gyarmatárakkal és ipari cikkekkel való ellátásáról volt szó. A Szaloniki keresztlátott cikkek legnagyobb része élő állat és gabona volt.

A délszerbiai terület gazdasági fejlődésével Szalonikinek, mint tranzitállomásnak, jelentősége aránylagosan megnagyobbodik. Ez a körülmény kifejezésre is jutott az 1923 szeptember huszonkilencedikén Jugoszlávia és Görögország közt létrejött konvencióban, amelyet a Népszövetség ratifikált és regisztrált. Ez a konvenció szabályozza a szaloniki szabadkikötő kérdését és utóbbi többrendbeli megállapodással egészítették ki, amely megállapodások a jugoszláv kormány és a Pangalos-kormány közt 1926 augusztus 17-én létrejött egyezményben vannak lefektetve. Ez az utóbbi egyezmény Jugoszláviában »athéni konvenció«, Görögországban »pangalosi egyezmény«

néven ismeretes, de mindeddig nem kerülték kölcsönösen ratifikálásra. Ez az egyezmény a gazdasági és politikai megállapodások egész sorát foglalja magában. A gazdaságiak: egy közlekedési konvenció, a szaloniki kikötő használatára vonatkozó megállapodások kiépítéséről, különleges szállítási tarifákra vonatkozó konvenció és végül egy konvenció, amely közös vasúti állomások kérdését szabályozza. A jelenlegi görög kormány azon az állásponton van, hogy a Pangalos-kormánnyal kötött konvenciók ebben a formában elfogadhatatlanok és nem ratifikálhatók.

Ennek következtében az ellentétek a jelenlegi jugoszláv és görög kormány között mindjobban kidomborodtak és azt biznyítják, hogy mindkét fél milyen súlyt helyez a szaloniki-i kikötő jogi, technikai és kereskedelempolitikai kérdéseinek szabályozására. Görög részről most határozottan kifogásolják a kiépítő konvenció alapján a Szaloniki—Gjevgejia vonalon bevezetett rendszert, hogy a vonalon az ellenőrzést egy görög, egy jugoszláv és egy francia biztos együttesen gyakorolja és ezzel a jugoszláv ingerencia megnövekedett ezen a vonalon. Ezzel szemben jugoszláv részről azzal érvelnek, hogy az említett vonalon a jugoszláv befolyás megnöve-

kedése nélkül a szaloniki-i szabad kikötő hasznossá tétele lehetetlenné vána. A görögök még az ellen a megállapodás ellen is tiltakoznak, hogy a jugoszlávok a szabad kikötő területét további négyvenerer négyzetméterrel kibővíthetik, míg ezzel szemben a jugoszlávok hivatkoznak régebbi megállapodásokra, amelyek a kibővítés lehetőségét és szükségességét elismerték.

A görög követeléseket illetően, amelyeket a görögök hatalmi okokkal kívánnak alátámasztani, a hivatalos jugoszláv fel fogás kétféle álláspontot foglal el: az egyik a jugoszláv érdekek legnagyobb mérvű megvédése mellett nem zárkózik el mereven, a konvenciók revíziójától, a másik: az élesebb álláspont tendenciát lát a revízió hangoztatásában az 1923-ban létrejött zónakonvenció szelleme ellen. Megfontolást érdemel a revíziós kívánság elintézése azért is, mert a két állam között külkereskedelmi tárgyalások vannak folyamatban, amelyeknek kimenetelét a szaloniki-i kérdés megoldása sok tekintetben befolyásolja.

A jugoszláv kormány ettől függetlenül rendeleti uton hozzájárult a szabadkikötő forgalmára vonatkozó intézkedések revíziójához és elkészítette a szaloniki-i kikötő kiépítésére vonatkozó nagyszabású terveit.

Lesz-e ezidén gabonaeksport? Az exportőrök a gabona behozatali vámjának eltörlése ellen

Beogradból jelentik: Az ország exportőrei az elmúlt napokban konferenciát tartottak, amelyen a következő érdekes határozatokat hozták.

Jugoszláviának ebben az esztendőben még az elmúlt termés-évről van 15.000 vagon kukoricája és 4000 vagon búzja.

Az új esztendőben mindössze annyi buza és kukorica termett, a mennyi elég lesz a hazai szükséglet fedezésére.

A hazai szükséglet fedezésén kívül is maradhat még egy csekély mennyiség exportcélokra és ezért

nem szabad felfüggeszteni a gabona-behozatali vámokat.

Szárított gyümölcsből, ha nagy mennyiségben nem is kerülhet kivételre, mégis szép mennyiséget exportálhatunk.

Az exportőrök végül a kormánytól azt követelik, hogy a következő gazdasági esztendőre tegyenek meg minden előkészületet arra, hogy az ország többet termeljen.

Az exportőrök tehát ellene vannak a gabonabehozatali vámok eltörlésének, míg a kereskedelmi kamarák a gabonabehozatali vámok eltörlését követelik.

A kereskedelmi kamarák és az exportőrök ellentétes felfogása onnan ered, hogy az idej gabonatermés-becslés tekintetében mindkét testület más és más adatokra hivatkozik. A földművelésügyi minisztérium nem rendelkezik még pontos statisztikai szolgálattal és ezért tulajdonképpen

senki sem tudja megállapítani azt, hogy milyen termésre számíthatunk.

A vajdasági kereskedelmi körök is égetően szükségesnek tartják a pontos mezőgazdasági statisztikát, mert nélküli egészséges gabona-árelékelést nem tudunk elérni. A kereskedelmi kamarák a statisztikai munkálatok megkezdésére külön memorandumban figyelmeztették a földművelésügyi minisztert.

A dekonjunktura aktuálissá tette a kereskedők és iparosok járadék biztosítását

A vajdasági közgazdaság vezetőinek kell megindítani az erre irányuló mozgalmat

A jövő év elején minden valószínűség szerint életbe lép a munkások aggkor- és nyugdíjbiztosítása, amelyet a jugoszláv munkásbiztosítási törvény a munkások szociális biztosításának kiegészítéséül statuálta a betegség- és baleset esetére való biztosítás mellett. Ez a biztosítás azonban csak azokra a gazdasági egyedekre vonatkozik, akik másnál való alkalmazás után keresik kenyerüket, akár két kézi, akár szellemi munkával.

Mindenütt a kulturuszágokban már régebbi idő óta nagyarányú mozgalmak voltak és vannak folyamatban, hogy aggkori és rokkantság esetére való biztosításban részesüljenek azok az **önálló keresők** is, — különösen kisiparosok és kiskereskedők — akiknek egész életük munkájára nem nyújt elég reményt arra, hogy foglalkozásuk kényszerű abbahagyása után olyan tökére tegyenek szert, amely megélhetésüket biztosítja. Ezek mozgalmak Európában több kultúruszágban már kisebb-nagyobb eredménnyel is jártak. Az a tény, hogy nálunk is a megvalósulás stádiumába jutott a munkások aggkor- és nyugdíj biztosítása, aktuálissá teszi a kérdést: miként biztosítsuk az önálló keresők megélhetését arra az időre amikor már nem képesek munkájukat folytatni; illetőleg azt, hogy nem érkezett-e el az ideje annak, hogy nálunk is meginduljon a mozgalom egy olyan intézmény létrehozása iránt, amely a munkájukban megrokkant iparosok és kereskedők nyugdíjáról vagy aggkori ellátásáról gondoskodik.

Az önálló keresők ilyen természetű kívánságával szemben úgy Angliában, mint Németországban és Belgiumban — ahol az önálló keresők nyugdíjbiztosítása eddig legtöbb sikert ért el — az a kifogás és ellenvetés merült fel, hogy az itt elsősorban szóba jöhető kereskedők és iparosok foglalkozásuk ideje alatt olyan keresettel rendelkeznek, amelyből kellő takarékoskodás mellett vagy tökért gyűjthetnek vagy egy magánbiztosító társaság útján befizetéseikkel ilyen tökért biztosíthatnak maguknak.

Ezekkel az ellenvetésekkel szemben azonban elég utalunk két olyan körülményre, amelyek feltétlenül szükségessé teszik az önálló keresetűek kötelező állami biztosítását. Kétségtelen ugyanis, hogy egy államilag szervezett kötelező nyugdíjbiztosítás, a biztosításban résztvevő sokkal nagyobb tömeg folytán feltétlenül olcsóbb már csak azért is, mert az állami biztosításban elesik, mint teher a minden biztosítási ágazatban igen nagy összeget kitevő szerzési jutalék. De azért is, mert a kötelező, állami biztosítás esetén természetes, hogy az egyik teherviselő felzetes, hogy a biztosítottak köre nagyobb bizalommal viseltetik az állam, vagy egy állami intézmény iránt, mint akármelyik biztosító társaság iránt. A kérdésnek igazi megoldása tehát csak az állami kötelező nyugdíjbiztosítás lehet.

Az a sűrű kereseti lehetőség, amelynek jellemzője a vajdasági nagy munkanélküliség, mindenkit meggyőzhet arról, hogy a jelenlegi s a kilátások szerint még évek hosszú során át tartó dekonjunktura egyáltalában nem alkalmas arra, hogy a kisiparosok és kiskereskedők olyan tökért gyűjthessenek maguknak, amely félleg-méddig is elégséges lehet arra az időre, amikor az iparos és kereskedő kényszerülve van foglalkozását abbahagyni. Tehát valóban elérkezett az idő, amikor az iparos- és kereskedő-társadalomnak követelnie kell, hogy állami támogatással gondoskodás történjék öreg napjairól. A néhány éve elmúlt konjunktúrás évek nem voltak alkalmasak a kérdés felvetésére, mert az iparos- és kereskedő osztály nagy kereseteket élvezett és a társadalom többi rétegének kritikáját, sőt ellenszenvét hívta volna ki egy ilyen mozgalom. De ma, amikor a konjunktúrás évek jövedelmét elvitte az adósról, a mikor kereseti lehetőség nincs, amikor minden második kereskedő feje felett a fizetési képtelenség vagy a csőd réme fenyeget, minden más gazdasági érdekelt-ség is megértéssel fogadhatja és fogadja a kereskedő és iparososztály törekvését, hogy önmagáról és családjáról öregségben gondoskodni kíván s hogy ehhez állami támogatást is akar.

Ha a kellő időpont elérkezett, hogy a kereskedők és iparosok járadék biztosítása érdekében a mozgalom meginduljon felmerül az a kérdés, hogy ki indítsa meg ezt a mozgalmat. Erre kétségtelenül a vajdasági kereskedelem és ipar vezetői vannak hivatva, mert a kereskedelem és ipar vezetői között van a legtöbb intellektuális erő s mert itt már tradíciója is van

ennek a mozgalomnak. Ugyanis több vajdasági ipartestület vett részt abban a mozgalomban, amelyet a régi Magyarországon az Ipartestületek Országos Szövetsége rendezett az iparosok járadék biztosítása érdekében.

Elsősorban az a szervezeti probléma fölül előtérbe, hogy az önálló keresők nyugdíj vagy járadék biztosítása egy intézmény keretében nyerjen-e megoldást a munkások aggkori- és rokkant biztosításával. Bizonyos, hogy a biztosítás épen olyan szükséges a munkája béréből élő munkásnál, mint a legtöbb esetben nem tökéjéből élő önálló foglalkozásuaknál. Csak hogy míg a munkásnak az esetek leg többjében nem egy bizonyos — aránylag hosszú — tehát elértére alapított nyugdíjra, hanem a bármikor bekövetkező rokkantság tartama alatt van szüksége segélyre, addig az önálló foglalkozásuaknál éppen megfordítva az elértére alapított nyugdíj vagy járadék a fontos. Ez a különbség a célban határozza meg a különbözőségeit a szervezetben is.

Még fontosabb probléma az igényjogosultak körének, tehát a biztosításban résztvevőknek a megállapítása. Itt szigoruan meg kell határozni azt a társadalmi réteget, amely a biztosítottak körébe bevéendő, mert egy ilyen intézmény anyagi alapjait ingathatja meg az előre nemlátás. Különösen tekintettel kell lenni itt azokra az átmeneti intézkedésekre, amelyek az intézmény megalakulásánál már rokkant vagy félig rokkant elemekre vonatkoznak.

Az intézmény megalakításánál a rendszernek a megállapítása, amely szerint többféle példa kínálkozik a követésre.

vagy elvetésre. A legnevezetesebb külföldi példák az angol, a belga és a német szociális törvényhozás példái.

Az angol példát ab ovo el kell vetnünk mert ez a biztosítás egész terhet az államra hárítja át, amire a mi államunk pénzügyi helyzete mellett gondolni sem lehet. Nem szabad elfelejteni azt sem hogy az angol törvény még a világháboru előtt lépett érvénybe, amikor még az európai államok pénzügyei sokkal rendezettebbek voltak. Ma már talán Anglia sem hozna olyan törvényt, amely az államkincstárra akkorra terhet ró. Az aggkori nyugdíjak költségei Angliában a törvény életbelépte utáni első évben (1909) nyolcmillió font sterlinget tettek ki, noha a nyugdíjra való igényjogoság csak a hetvenedik életével kezdődik és elég szigorú korlátozó intézkedések vannak életben arra is, hogy kiket illet nyugdíj.

A belga rendszer elveti a biztosítási kényszert, de annyi és olyan kedvezményeket nyújt, amelyek a népet saját keresményéből való biztosításra neveli. A belga rendszer igen jól bevált és már tíz éves fennállása után a felnőtt népesség egykilencede tagja volt valamelyik járadékpenztárnak. A belga állam igen nagy propagandát fejt ki abban az irányban, hogy a lehetőség szerint minden nem tökéjéből élő ember tagja legyen a járadékpenztárnak.

A német rendszer a biztosításból kiszorítja az önálló keresőket és bár az állam vállal tehereszedést az aggkori biztosításból, ez csupán a keresetükhöz és bérükhöz élő munkásokra és alkalmazottakra szorítkozik.

A megindítandó mozgalomnak elsősorban a szükséges statisztikai anyag összehozására, a propagandára és a szükséges törvényhozási munk előkészítésére kell vonatkoznia, amelyeket a kereskedelem és ipar érdekképviseleteinek, a kereskedelmi és gyári, valamint az ipartestületeknek kellene vállalniok esetleg egy arra a célra alakítandó vegyesbizottság útján.

Gyöngyösi Dezső

Jugoszlávia mezőgazdasága

Bilimovics varsói egyetemi tanár könyve Jugoszláviáról

Az Osteuropa Institut, Breslau, kiadásában olyan munka jelent meg Jugoszláviáról, amely alaposságánál és megbízhatóságánál fogva hű tükörét nyújtja az ország gazdasági életének. A mű szerzője Alexander Bilimovics, a kievi egyetem volt híres közgazdásza, aki politikától mentesen, tisztán statisztikai alapokra támaszkodva ismerteti Jugoszlávia mezőgazdaságát, állattenyésztését, iparát, pénzügyeit, bank- és hitelviszonyait, kereskedelmét, erdőgazdaságát és bányászatát, állampénzügyeit stb. A Bács megyei Napló közgazdasági mellékletében cikksorozat fog megjelenni, amely erre a munkára támaszkodva ismertetni fogja az ország gazdasági helyzetét, annak legújabb fejlődését és a jövő lehetőségeit, amelyek ezen a téren Jugoszlávia számára kínálkoznak:

A mezőgazdaság és az állattenyésztés képezi ma is Jugoszlávia lakosságának főfoglalkozását és túlzás nélkül megállapítható, hogy az ország lakosságának mintegy nyolcvan százaléka a mezőgazdaságban talál elhelyezkedést. Az intenzív gazdálkodás a háború befejezése óta az ország minden részében tért hódított. Ma már a házközösségek (zadrugák) is, amelyek Szerbia és Horvátország egyes részében gyakran találhatóak, a piac számára termelnek, a eseregazdaság szűnőben van. A mezőgazdasági üzemekben is kalkulálnak és amennyiben új investíció látszik szükségesnek, hacsak anyagilag lehetséges, szívesen modernizálják felszerelésüket a gazdák. A földművelő nép konzervativizmusával párosul a szlávok nagyszerű üzleti érzéke és a fejlődésért való lelkesedése. Sajnos a mezőgazdaság egészséges fejlődése dacára is, nagy területek maradnak megműveletlenül, amelynek oka azonban leginkább anyagi természetű és így rövid időn belül javulás várható ezen a téren is. Körülbelül másfél millió hektár elsőrangú termőföld nem kerülhetett 1922-ben megművelés alá, minthogy a résztint egész évben, másrészt tavasszal víz alatt volt. A kormány az Állami Jelzálogbank útján finanszírozza 1922 év óta az ármentesítő szövetkezeteket és

remélhető, hogy ennek az akciónak eredményei a következő évek statisztikáiban kifejezésre jutnak.

Jugoszlávia mezőgazdaságának helyzetét a következő számok karakterizálják: az ország területének 44.6%-án folyt mezőgazdasági termelés, 30.7%-a erdőterület és 24.7% dltott teljesen kihasználatlanul. A számok, a lehetőség szerint pontosan összeállítva az 1920/22 évi átlagot adják, amely idő óta a helyzet talán valamivel javult. Sajnos a múlt évi munka gyümölcsét az ország több helyén árvíz vitte el, amely a hatóságok legmesszebbmenőbb támogatása ellenére is igen nagy károkat okozott nemcsak a mezőgazdaságnak, hanem az egész országnak. Hasonló katasztrófák azonban nemcsak Jugoszláviát érték, a múlt évi időjárás szinte példátlanul kedvezőtlen volt legtöbb helyen.

A kormányzat segítségével azonban remélhető, hogy nemcsak az eddig művelés alatt álló területeken folyhat zavartalanul a munka a jövőben, nem a hallatlanul nagy kihasználatlan erdőterületeken és a parlagon hevéhő termőföldeken is. Nemcsak katasztrófa esetén van szükség Jugoszláviában a mezőgazdaság támogatására. Sok panasz hangzik el ugyan ma is az országban hogy a kormányzat legfőbb gondja az agráriusok támogatása és mitsem törődik az ipar és a kereskedelem nehéz helyzetével. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy egy országban, ahol a népesség nyolcvan százaléka mezőgazdasággal foglalkozik legfontosabb a helyes agrárpolitika.

az ipari és kereskedelmi helyzetére egy következő cikkben fogunk visszatérni mégis már most meg kell jegyezni, hogy a jugoszláv ipar és kereskedelem helyzetén, objektív bírálat szerint, igyekezett a kormány segíteni. Hogy a mai helyzet nem az ipar és a kereskedelem fejlődésére alkalmas, annak mélyenfekvő okairól még a következőkben szó fog esni. A mezőgazdasági fejlődés öt év alatt (1920—1925-ig) lassu, de állandó fellendülést mutat és a megművelt, földterület 1925-ben kilenc százalékkal volt nagyobb mint 1920-ban. Ez a szám mu-

tatja, hogy a nehéz viszonyok ellenére mégis új földterületek kerülnek művelés alá. A művelés alatt álló terület legnagyobb részén (82%) gabonaneműket és kukoricát termelnek, takarmány termelésre egyáltalán nem fordítanak gondot. Különösen a közepes és kisgazdaságok tartanak ki a legelők használatát mellett és így a takarmány termelése nem látszik szükségesnek. Ezenkívül örvendetes fejlődést mutat a hüvelyes vetemények és a különféle kereskedelmi növények termesztése, a gabonaneműk és kukorica mellett ezek ma már jelentős exportcikkei Jugoszláviának.

A kormányzat előtt két nagy feladat áll: segítséget nyújtani a mezőgazdaságnak, hogy intenzívebben művelhesse a földjét és elérje azt a nivót, amit a nyugati államokban elértek, mert sem a népszorgalmán, még kevésbé a föld minőségén mulik az, hogy a föld hozama nálunk kevesebb, mint más közép és nyugat-európai államokban. Az export érdekében pedig mindent meg kell tenni, hogy ezzel az egyesek és így az ország gazdasági erejét emeljük.

A háború pusztításaival együtt járt a mezőgazdasági investár tönkretétele is Szerbiában, azonban ma már ennek alig-ha van nyoma. A felszerelést újabb és jobb gépekkel pótolták, a faéket vassal és gözkeivel, a kézi gépeket motorokkal. Az alanti számok érdekés képet nyújtanak a jugoszláv mezőgazdasági üzemek modernizálásáról.

A földmunkáló gépek száma

	1925-ben	1926-ban
Faéke	314,9	347
Vaéke	874,3	762,4
Gőzke	0,8	0,8
Borona	645,7	512,9
Vetőgép	78,8	65

A fenti számok szerint Jugoszlávia mezőgazdasági üzemei már a legmodernebb gépekkel is fel vannak szerelve, jelenleg azonban még olyan kis mértékben hogy olcsó és jó mezőgazdasági gépek bevitele, esetleg belföldön való előállítás, okvetlenül szükséges.

(hó)

Trágyázás villannyal

Németországban az új módszerrel két termést érnek el egy évben

A Bács megyei Napló is hírt adott azokról a kísérletekről, amelyeket Németországban folytattak a talaj villannyal való trágyázására. A Berlin melletti Alt Glüenecke községben kísérleti állomást állítottak fel és a kísérleti eredmények az idén már olyan kecseketőek, hogy két termést akarnak az idén elérni. A Németországban a rendes időben vetett gabona is későn érik meg és a kísérleti telepen mű elektrokulturával termesztett termést július 15-én már mind learatták. Július 15-ike után újra vetettek és szeptember végére várják már Alt Glüeneckében az új termést. A kísérleteket ma már nemcsak Németországban folytatják, hanem Angliában is. Az angol kormány az idén nagy területeket vetett be cukorrépával, és itt is alkalmazták az elektrokulturát és ezen a cukorrépatéren a répat már augusztus első napjában kiszedték. A vizsgálat megállapította, hogy az így termesztett cukorrépa sokkal nagyobb a rendesnél és a cukortartalom kétszeres az eddigi módszerekkel termesztett cukorrépánál.

A talaj elektrokulturájának különféle módzatai vannak és ezeket a módszereket most sorra próbálják a kísérleti állomásokon. Az elektrokulturának eddig csak egyetlen nagy nehézsége van, még pedig az eljárás magas költsége, mert a varostól-falvaktól távolos helyeken villanyos központokat kell létesíteni, ami a termelés költségeit egyelőre rendkívül megrágitán.

Hoffman Mihály özvegye

SUBOTICA

Lakásberendezési vállalat.

Hoffman Sándor Budapest, Derótya uca 9. Tel. Teréz 142-02.

A Vajdaságnak köszönhető a jugoszláv kendertermelés emelkedése

A jugoszláv kendertermelés az utóbbi évek alatt rohamosan emelkedett. 1925-ben Jugoszlávia már a negyedik helyet foglalta el az egész világ kendertermelésében és csak a hatalmas kiterjedésű Oroszország, a Filippi-szigetek és Olaszország termelt több kendert, mint Jugoszlávia. Ez az emelkedés kizárólag a vajdasági termelők fáradhatatlan szorgalmának tudható be.

1921-ben 30.433 hektár föld volt kenderrel beültetve és azon 212.032 métermázsa kender termelt, átlagosan hektáronként 9.96 métermázsa. Nyers kender kivitelre került 66.783 métermázsa 33 millió dinár értékben, kőből 41.833 métermázst vittünk ki, 11.6 millió dinár értékben, kötéláru 4.239 métermázsa került kivitelre 3.6 millió dinárért, vagyis összesen 48.2 millió dinár értékben került kivitelre.

1922-ben az átlagos hozadék 7.71 métermázsa volt hektáronként és a kivitel összege 112.9 millió dinárra rugott.

1923-ban az átlagos termés hektáronként 7.72 mázsát tett ki és kivitelre került 100.8 millió dinár értékű.

1924-ben 10.09 métermázsa volt az átlagos termés, a kivitel értéke 164 millió dinár.

1925-ben az átlagos termés hektáronként 11.82 métermázsa volt, a kivitel 128.3 millió dinár.

Ezek a számok igazolják a kendertermelés rohamos emelkedését. Amíg 1923-ban 166.040 métermázsa kender termelt, 1925-ben már 433.088 métermázsa emelkedett a termelés.

1923-ban 44.844 métermázsa kender került kivitelre 76 millió dinár értékben, 1925-ben ez a szám 77.613 métermázsa-ra és 110 millió dinárra emelkedett. Eszerint 1925-ben a kivitelre került kender mennyisége az előző évhez képest megkétszereződött. Sajnos azonban az érték nem kétszereződött meg, mert a kender ára közel a felére csökkent. Ez a hatalmas áresés érzékenyen sújtotta a kereskedelmünket, külkereskedelmi mérlegünket, termelőinket és kérdésessé tette a kendertermelés rentabilitását.

A kendertermelés szempontjából három vidék kerül legelső sorban figyelembe: a Vajdaság, Oszijek környéke és Nis vidéke. Az ország többi részeiben is termelnek kendert, de jelentéktelenebb mennyiségben és főleg, mint háziipar kerül feldolgozásra.

A kivitelre szánt kender legnagyobb részben, mint félgártmány kerül kivitelre.

Kendergyár van a Vajdaságban 35. de a háború utáni gazdasági viszonyok több gyárat arra kényszerítettek, hogy üzemet beszüntesse.

A sertéshizlalás modernizálása

A sertésáraknak nagyarányú hullámzása már jóideje foglalkoztatja a sertéshizlalással nagyban foglalkozó országokat. A piacoknak sertésekkel való egyenlőtlen arányú ellátása rendszerint a sertésárak hullámzását idézte elő. Ha egyik-másik vásáron a sertésárak szilárdak voltak és az irányzat emelkedő volt, a legközelebbi vásárokon olyan nagymérvű volt a felhajtás, hogy az irányzat ennek következtében ellanyhult és az árak visszaestek. És így alig lehetett egy és ugyanazon vásáron egymástkövető két vásáron egyforma árat elérni, ami természetesen nagymértékben megzavarta a sertéshizlalással foglalkozók számításait.

A németországi sertésvásárokon teljesen azonos állapotok vannak és ez a körülmény arra készítette a német tudományt, hogy a konjunktúra hullámzások okait kikutassa és megállapítsa.

Arthur Hanau okleveles gazdász „Milyenek lesznek a sertésárak” címmel érdekes tanulmányt írt, mely a mi gazdáinkat is érdekelni fogja. A szerző sokéves személyes tapasztalatai alapján amelyeket 1896—1913. években eszkö-

zött tanulmányaiból merített, megállapítja, hogy a sertésárak nagymérvű hullámzása természetes összefüggésben van az a körülménnyel, hogy a vásárookra mennyi sertés került felhajtásra. A kínálat hullámzása adja meg a sertésárak képződésének jellegét.

Mitől függ tehát a sertésvásároknak sertésekkel való ellátása — kérde Hanau? És azt a választ adja erre a kérdésre, hogy a sertéshizlalás mérvé a sertéseleség árképződésétől függ. Természetesen a hizlaláshoz szükséges takarmány, illetve eledel ára a legnagyobb tényező a sertéshizlalásnál és a hizlalók jövedelmezőségére döntő befolyással van. Sajnos az erre vonatkozó statisztikai adatok nem eléggé kimerítőek és megbízhatók. A rendelkezésre álló adatok csak a burgonya és árpa ára vonatkoznak és nem engednek elég biztos következtetést a készáru árképződésére.

A tanulmány hosszasan foglalkozik a valutaárak stabilizálása óta képződött piaci árakkal, amelyek kisebbmértvű ár-hullámzást mutatnak, mint amilyenek a háború előtti időkben előfordultak.

Mindent egybevetve Hanau arra a

megállapításra jut, hogy az utóbbi másfél esztendőben tapasztalt kedvezőbb termelési viszonyok a sertéspiacokon a felhajtást élénkebbé fogják tenni. Ennek következményeképpen nagyobb felhajtással, de kevésbé kedvező sertésárakkal kell számolni. Különösen a jövő év áprilisában, májusban és júniusban a sertésárak erős visszaesésével kell számolni, mert a sertésárak hanyatló konjunkturamozgalma ezekben a hónapokban különben is erős lanyhulásra enged következtetni. Ezzel szemben júliustól októberig az irányzat bizakodóbb és szilárdulásra hajló lesz és az első felesztendő mély árai messze elmaradnak.

Hanau behatóan foglalkozik a takarmányozás modernizálásával és arra a meggyőződésre jut, hogy a burgonyaszárítás jövedelmezőbbé tétele döntő befolyással lesz a hizlalás rentabilitására. Hogy milyen tempóban sikerül a takarmányozás kérdését megoldani és a takarmányárakat olcsóbbá tenni, azt nem lehet megjósolni, de bizonyos, hogy annak lehetősége és valószínűsége megvan és az sok tekintetben a tudomány és a gazdák kéz-kézben való együttműködésétől függ.

A Vajdaság az ország területének egytizedével, az össz'akosság egyhatedével az egyenes adók összegéből egynegyedet fizet

A pénzügyminiszteriumnak most közzétett hivatalos adatai szerint az elmúlt évben Jugoszláviában egyenes adó címén 7.764.011.028.38 dinár folyt be.

Ebből az összegből az egyes tartományokra a következő adóteljesítmények jutnak:

Szerbiára, valamint Montenegróra 1.763.850.373.28 dinár, vagyis 22.72 %, Bosznia-Hercegovinára 1.052.486.168.62 dinár, vagyis 13.56 %, Dalmáciára 217.288.030.13 dinár, vagyis 2.80 %, Horvát-Szlavonországra 1.637.986.349.56 dinár, vagyis 21.09 %, Szlovéniára 1.093.525.997.97 dinár, vagyis 14.80 %, a Vajdaságra 1.998.874.128.82 dinár, vagyis 25.75 %.

Eszerint a Vajdaság 3.03 %-kal többet fizet, mint a második helyen levő Szerbia és Montenegró, 4.66 %-kal többet, mint Horvátország és 11.67 %-kal többet, mint Szlovénia.

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a lakosság számaránya az egyes tartományokban a következő:

Szerbia és Montenegró 4.329.495, vagyis 36.03 %, Bosznia-Hercegovinában 1.889.920, vagyis 15.73 %, Dalmáciában 621.429, vagyis 5.16 %, Horvát-Szlavonországban 2.332.068, vagyis 19.42 %, Szlovéniában 1.056.464, vagyis 8.80 %, a Vajdaságban 1.787.438, vagyis 14.86 %.

Eszerint a 14.86 % lakosságú Vajdaság 3.03 %-kal több adót fizet, mint az összlakosság 36.03 %-át magában foglaló Szerbia és Montenegró és 66 %-kal többet, mint az összlakosság 19.42 %-át kitevő Horvát-Szlavonország.

A jugoszláv ipar fellendülését várják a jugoszláv-német kereskedelmi szerződéstől

Politikai szempontok is siettették a szerződés megkötését

A *Közgazdasági Napló* legutóbbi száma már foglalkozott a német-jugoszláv kereskedelmi szerződés várható eredményeivel és akkor egy kissé pesszimistikusan ítélte meg azokat a kereskedelmi előnyöket, amelyeket a két ország a kötetlen kereskedelmi szerződésben biztosít egymásnak. A berlini lapok jelentései szerint a kereskedelmi tárgyalások már befejeződtek és a *Berliner Tagblatt* azt írja, hogy a szerződés minden fejezetében sikerült a legjobbat megkötésnek elvételét biztosítani.

A jugoszláv-német kereskedelmi tárgyalások különösen az utóbbi időben vetettek tempót, mert Jugoszláviát, a kereskedelmi szempontokon kívül, politikai kérdések is előmozdították a tárgyalások gyors befejezését. Jugoszlávia külkereskedelmi mérlege a legutóbbi esz-

A kiterjedést illetően az egyes területek nagysága a következő:

Szerbia és Montenegró 10.335, vagyis 42.30 %, Bosznia és Hercegovina 51.199, vagyis 20.55 %, Horvát-Szlavonország 36.956, vagyis 14.84 %, Dalmácia 12.732, vagyis 5.13 %, Szlovénia 16.197, vagyis 10.66 %.

Négyezer akkora területű Szerbia és Montenegró, a kétszerakkora Bosznia és Hercegovina kevesebb adót fizet, mint a Vajdaság.

Az adóteljesítményekből közvetlen adó jut az egyes tartományokra.

Szerbia és Montenegróban egy négyzetméterre 16.840.27 dinár és fejenként 407.90 dinár.

Bosznia és Hercegovinában 20.361.45 egy négyzetméterre és fejenként 556.88 dinár.

Horvát-Szlavonországban egy négyzetméterre 44.322.33 és fejenként 702.37 dinár.

Dalmáciában egy négyzetméterre 17.853.28 és fejenként 349.33 dinár.

Szlovéniában négyzetméterenként 67.514.11 és fejenként 1035.08 dinár.

A Vajdaságban négyzetméterenként 75.236.15 és fejenként 1118.29 dinár.

Eszerint a Vajdaságban egy lakosra közel háromszor annyi adó jut, mint Szerbiára és Montenegróra és kétszer annyi, mint Bosznia-Hercegovinára és másfélszer annyi, mint Horvát-Szlavonországban egy-egy feire.

A Vajdaság az ország kiterjedésének egytizedével és az összlakosság egy hatedével az egyenes adók összegének egynegyedet fizeti.

jdk az ország iparát fellendíteni. 1926-ban Jugoszláviába mindössze 384 millió dinár értékű ipari gépet hoztak be. Villanyszerelési cikkekkel a behozatal nem volt több, mint 127 millió dinár. A német ekszportörök a gép-bevitel terén nagy eredményt akarnak elérni és ezekben a tétélektől a kereskedelmi szerződés igen sok kedvezményt is nyújt a német iparnak. A német tőke nagyon érdeklődik egy jugoszláv műselyemgyár alapítása iránt, amelynek Jugoszláviában minden feltétele megvan, hiszen az országban számos cellulozegyár működik, de műselymet senki sem állít elő. Amint a *Bácsmegeyi Napló* munkatársa értesül, egy német ipari concern ebben a kérdésben a tárgyalásokat a jugoszláv kormánnyal már meg is kezdte.

A német kereskedelmi köröket azonban még mindig nagyon lehangolja a jugoszláv kormány merev magatartása, amelyet a német kereskedők letelepedési kérdésében foglalnak el.

Jugoszláviának különösen az az érdeke, hogy a német kereskedelmi szerződés után emelkedjék azoknak a kiviteli cikkeknek a kivitele, amelyek iránt Németországban már eddig is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Különösen az épületfa, a cellulozé, a tojás, szilva és nyersrész kiviteli statisztikájának emelkedésére számítanak.

A jugoszláv-német kereskedelmi szerződéshez fűzött szkeptikus beogradi kommentárokról vonatkozólag Havas Imre, a *Bácsmegeyi Napló* berlini munkatársa előtt a jugoszláv delegációhoz közelálló helyen a következő nyilatkozatot tették:

— A szerződés tartalmát csak a beogradi kormány jóváhagyása után fogják nyilvánosságra hozni, ezért korai volt arról kritikát mondani. Általosságban azonban annyit már ma is közölhetünk, hogy igenis jelentős engedményeket ért el a jugoszláv delegáció az export előmozdítása érdekében és emellett a hazai ipar védelme is biztosítva van.

— A jugoszláv delegáció az elért eredménnyel teljes mértékben meg van elégedve és kétségtelen, hogy a két ország közötti gazdasági kapcsolat az új egyezmény érvénybelépésével sokkal szorosabbá válik. Az új szerződés egyes részeiben Németország különösen nagy engedményeket tett az SHS királyságának.

— Egyelőre a tárgyalogosság kedvéért csak annyit: ha a jugoszláv kereskedelmi delegáció, amelyet az ország legkiválóbb szakértőiből állítottak össze meglegedetten hagyja el Berlint, semmi ok sincs arra, hogy annak ismeretében a sajtó azt előre kritizálja.

Új rendeletben szabályozzák

a vajdasági tartomány pénzügyi hatáskörét

Szomborból jelentik: A három vajdasági tartomány választmányainak kiküldöttéi a napokban közös konferenciát tartottak, hogy megtegyék előterjesztéseiket a belügyminiszternek a megyék likvidálása és a három tartományok likvidálás tartama alatti vagyonkezelése tárgyában kiadott rendeletével szemben. Ez a rendelet ugyanis több pontjában súlyosan érinti a tartományok pénzügyi autonómiáját és a községek feletti felügyeleti jogát. A belügyminiszter a tartományok képviselőinek meghallgatása után értekezletre hívta meg a belügy-, külügy- és pénzügyminiszterium illetékes referenseit.

A miniszteriumok képviselői egyhangulag a tartományok képviselőinek álláspontját, amelyet különösen a pénzügyminiszterium képviselője ajánlott elfogadásra, mint teljesen törvényes álláspontot. Az értekezlet állásfoglalása alapján Vukicsевич Velja miniszterelnök-belügyminiszter kijelentette a három vajdasági tartomány képviselői előtt, hogy a megyék likvidálása és a kerületek pénzügyi kezelése tárgyában új rendeletet fog kiadni, amely nagyobb tekintettel lesz a tartományok pénzügyi önállóságára és a községek feletti ellenőrzési jogára is.

Hirek a nagyvilágból

Ford újból foglalkoztatja az elbocsátott munkásait. Tudvalevő, hogy a Ford-művekben ez év tavaszán és a nyári hónapokban is nagy munkástömegeket bocsátottak el, miután a munka sok üzemből építkezések miatt lehetetlen volt. Minthogy a modernizálási munkálatok befejezés előtt állnak, a múlt héttől kezdve a Ford-gyárak újra megkezdtek a munkások felvételét. Egyszerre huszonnégyezer munkást vesznek fel és megkezdik az új Ford-kocsi („Edison-six”) gyártását.

Állami tisztviselők az olasz tőzsdéken. Az olasz kormány törvényjavaslatot készített, amely szerint egy új vállalkozás, „Amortizációs pénztár” létesül, amely a különféle olasz nyilvános és főleg államközsönöket a magánosoktól összeváltatja. Hogy a tőzsdéken az állam érdekeit megvédhessék, az „Amortizációs pénztár” tisztviselői jogosítva lesznek a tőzsdén megjeleni és üzleteket lebonyolítani. Ezzel a rendelkezéssel a kormány módjában áll papírjainak kurzusát megfelelő szinten tartani és az egészségtelen spekulációt lehetetlenné tenni.

Aktív a román kereskedelmi mérleg. A román pénzügyminisztérium hivatalosan közli, hogy az ország külkereskedelmi mérlege 1927. év első felében 2061 millió lei-el aktív volt. Az eredmény annál kedvezőbb, mert múlt év hasonló időszakában a román kereskedelmi mérleg 634 millió lei-es passzivitást mutatott.

A nemzetközi acélkartell eladási irodái. A nemzetközi acélkartell külön bizottsága legutóbb tárgyalásokat folytatott Párisban közös eladási irodák szervezése céljából, amelyeket különböző országokban állítanak fel. Minthogy a tárgyalások eredmény nélkül végződtek, azokat szeptemberre halasztották els az acélkartell teljes ülésén fogják napirendre tűzni. A közös eladási irodák felárak és formavásak szállítását végeznék.

A General Motors Co. két milliárd dolláros hitele a fogyasztóknak. A General Motors Co. nemcsak az autó tömegtermelésében utánozza Fordot, hanem annak finanszírozási módszerét is átvette. A G. M. Acceptance Co., amely erre a célra alakult, eddig két milliárd dollár hitelt nyújtott az autótársaságoknak. Érdekes, hogy ebből az összegből alig egytized százaléka kétes követelés, ami jellemző az egészséges amerikai hitelviszonyokra.

Akadályok az exporthitelbiztosítás bevezetésénél Ausztriában. Bécsi jelentés szerint váratlan nehézségek merültek fel az exporthitelbiztosítás bevezetése elé. A megalkandó új intézet részvényeinek felosztására vonatkozólag nem sikerült a megállapodás, minthogy egyrészt a biztosítótársaságok, másrészt az érdekelt bankok, iparvállalatok és exportőrök kívánják a részvénytöbbséget átvenni. A tárgyalásokat erre vonatkozólag szeptemberben újra felveszik, amikor remélhetőleg sikerül a kompromisszumos megoldás.

Kedvező konjunktúra a német autógyárakban. A német autógyárak képviselői most számoltak be a racionalizáció hatásáról, amelyet ma már az összes jelentősebb német gyárban keresztülvittek. Az eredmény kedvező képet mutat, a gyárak jól vannak foglalkoztatva és a belföldi fogyasztás erősen emelkedik. A gyárak csak határidőre tudnak szállítani és pár hónapra előre el vannak látva megrendelésekkel. Különösen keresik az egységes típusú széria-kocsikat, amelyek készítésére minden gyár berendezkedett. Az exportot különböző európai államok magas védővámokkal nehezítik meg, az amerikaiak pedig Európába olcsóbban adnak el kocsikat, mint otthon. Ennek ellenére a konjunktúra tartósan ígérkezik és a nagy várnak és az amerikai dumping dacára keresik külföldön a német kocsikat.

Az osztrák monopoligazgatóság dohányvásárló társaságát alapított. „Austria” Einkaufsorganisation der Österr. Tabakregi G. m. b. H. cég alatt megalakult az osztrák monopoligazgatóság dohányvásárlási vállalata. Az új vállalkozás azzal a céllal alakult, hogy a dohánytermelő államokban külön részvénytársaságokat szervezzen, amelyek a szükséges árut közvetlenül a termelőktől szerzik be és ezzel a közvetítő nagykereskedőket kikapcsolják. Jugoszláviában aligha kerül a sor ilyen bevásárlási organizáció létesítésére, minthogy a közvetítőkereskedelem ezen a téren csak azokban a keleti államokban fejlődött ki, ahol szabad a dohánykereskedelem.

Gyapot-hause a világpiac. New-yorki jelentés szerint az ottani börzén magas áremelkedések mellett kötöttek üzleteket gyapotban. A hivatalos becslés szerint mintegy tíz százalékkal kevesebb lesz az idei termés, mint azt szakörökben várták. Az áremelkedés hatása az európai piacokat természetesen szintén nem kímélt.

Főiskolai kiképzést kapnak a német vámhivatalnokok. A német kereskedelmi képviselők közbenjártak az illetékes minisztériumokban, hogy a többi nyugateurópai állam mintájára Németország is főiskolai végzettségű vámtisztviselőket alkalmazzon. Az új vámtarifa nagyon sok speciális áruját különböztet meg és kezeléséhez feltétlen szakképzettségre és magasabb iskolai végzettségre lesz szükség. A terv szerint a felelős állásban lévő hivatalnokokat külön szaktanfolyamokon fogják kiképezni és az új állások betöltésénél magasabb iskolai végzettséget követelnek. Az illetékes minisztériumok a terv kivételén dolgoznak, amelynek megvalósítása a nemzetközi kereskedelem lebonyolítását meggyorsítaná és nagy mértékben megkönnyítené.

A drachmát stabilizálják és azután új pénzegységet vezetnek be Görögországban. A görög külügyminiszter külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy a drachma stabilizációját legkésőbb három hónapon belül keresztülvisszik. A stabilizáció után új pénzegységet vezetnek be Görögországban és a drachmát végleg kivonják a forgalomból.

Négy hajóstársaság pályázik a magyar kormány szubvenciójára. A magyar kormány évi egymillió pengő szubvenciót nyújt annak a hajós társaságnak, amely a kormány véleménye szerint legalkalmasabb arra, hogy Fiumében a magyar tengerhajózást újra életre keltse. A szubvencióra két magyar társaság: a Lavante (Hitelbank-konzern) és a Magyar Lloyd R. T. (Kereskedelmi Bank érdekelt), azonkívül egy olasz és egy angol hajóstársaság pályázik.

Bukarestben petróleumbörzét állítanak fel. A román kormány az érdekelt nagyiparosok kérésére elvben hozzájárult ahhoz, Bukarestben külön petróleumbörzét állítanak fel. Az alapítási okmányt rövidesen aláírják és azután megkezdik a szervezési munkákat. A petróleumbörze működésétől nemcsak a belföldi piac konzorciumát, hanem az európai helyzet tisztulását is várják, amely ezen a téren Románia érdekeit érzékenyen érinti.

Kartell-tárgyalások a román üveggyárakban. A hosszantartó krízis megszüntetése érdekében a román üveggyárak kartell-tárgyalásokat kezdtek, amelyhez az összes üveggyárak csatlakozniának megbízható helyről nyert információ szerint a tárgyalások olyan stádiumban vannak, hogy a kartellszerződés megkötése pár napon belül várható.

Intervenció a spanyol petróleummonopólium bevezetése ellen. A spanyol kormány szeptember 1-én szándékozik a petróleummonopóliumot bevezetni, amely gazdasági körökben nagy nyugtalanságot idéz elő. Most a madridi kereskedelmi és iparkamara is hivatalosan állást foglalt az ellen és beadványt intézett a kormányhoz, amelyben a mo-

nopólium bevezetésének káros hatásait emeli ki. A petróleumimport és kereskedelem eddigi formájában teljesen megfelel az ipar követelményeinek, míg a monopólium bevezetése annak fejlődésére csak káros hatással lenne. A petróleum árakat a monopólium bevezetésével sem tudnák leszállítani és ezért a monopóliumnak semmi értelme nincs.

Magyarországon monopolizálják a gabonaexportot. A magyar mezőgazdasági kamara elnökének kijelentése szerint tárgyalások folynak egy központi organizáció létesítéséről, amely az egész gabonaexportot lebonyolítaná. A létesítendő gabonaközpont mint egyedüli eladó lépne fel a külfölddel szemben és ilyen módon az export előnyösebb feltételek mellett volna lebonyolítható. A vállalkozás teljesen magánjellegű, csak az államtól bizonyos támogatásban részesül, amellyel az exportot fokozni kívánják.

Gazdát cserél az Universal Film Co. Los-Angelesi újságírók szerint George Eheland az United Cigarstores elnöke és Durant automobilgyáros az Universal film részvénytársaságának átvételéről tárgyalnak. A filmkonzern elnöke az átvétel után is Laemmle maradna.

Tizenötezer lakás építéséről tárgyalnak az amerikaiak Varsóban. Az amerikai Champan-konzorcium, amely Berlinben eredménytelenül folytatott lakásépítési tárgyalásokat, most hasonló tervvel lépett Varsó város tanácsa elé. Az ajánlat szerint ezer új házat építenének Varsóban tizenötezer kis lakással. A konzorcium huszonnyolc éven át szabad rendelkezési jogot kíván a házak felett, amely idő letelte után azok minden megtérítés nélkül a város tulajdonába mennek át.

Tavasszal lesz a jegybankok új konferenciája. A jegybankok vezetőinek amerikai tárgyalásai folyamán olyan

közös problémák vetődtek fel, hogy jövő év tavaszára új konferencia összehívását határozták el. Az Európában megtartandó jövő évi jegybankkonferencián valószínűleg az összes fontosabb szerepet játszó jegybankok vezetői résztvesznek minthogy azon világgazdasági politikai kérdések elintézésre is sor kerül.

Oroszországban nagy lendületet vett a cukorprodukción. Az orosz cukoripar jelentése szerint a folyó évben 30%-os emelkedést mutat a cukorrépa-termelés, úgyhogy a gyárak teljes foglalkoztatása a jövő évre is biztosítva van. Legújabb Szibériában kísérleteztek cukorrépa-termeléssel, ahol olyan eredményeket értek el, hogy egyelőre ezer telepessel megkezdtek a termelést és tervbevétték 3 új cukorgyár építését.

Romániában betelejeződött a földosztás. A román agrárreformtörvény keresztülvételéről a kormány a következő adatokat hozza nyilvánosságra: Nyolc év alatt hatmillió hektár föld került felosztásra. Tizenötezer birtokos földjét 1,900.000 paraszt között osztották fel, a kik közül 1,600.000 román és 300.000 más nemzetiségű.

Barcelonában tizenötezer üres lakás van. A barcelonai iparkamara elnöke legutóbbi jelentésében arról számol be, hogy Barcelonában 15.000 lakás áll üresen és a raktár- és tüzeltelhelyiségek hasonló arányban kiadhatatlanok. A kedvező lakáviszonyok Barcelonában a legnagyobb aggodalmat keltik, minthogy az a katasztrófális ipari krízis következménye.

Juliusban további javulást mutat Ausztria gazdasági helyzete. A wien „Institut für Konjunkturforschung” kimutatása szerint Ausztria gazdasági helyzete Juliusban is javult. A javulás ugyan lassu tempóban halad, de legutóbb már olyan iparágakban észlelhető volt, amelyeknél a dekonjunktúra évek óta tartott.

BELFÖLD

Hatálytalanították a maribori városi takarékpénztár megszűnését kimondó határozatot. A radikális és a szlovén néppárt között létrejött megállapodás értelmében elhatározták a maribori Városi Takarékpénztár megszüntetését. A likvidálás keresztülvételével biztosítható a város dr. Ravnikot, a radikális párt kerületi választmányának elnökét bízták meg. A megszüntetett Városi Takarékpénztár igazgatósága megfelelően ezt a határozatot a maribori főispánhoz. A kereskedelmi miniszter most rendeletet adott ki, amely hatálytalanította a megszüntést kimondó városi közgyűlési határozatot.

Bácskai közigazgatási árlejtés. Szomborból jelentik: A Bogojovo-Vajsza-Zsiva-szigeti ármentesítő társulat augusztus 16-án délelőtt tíz órakor nyilvános árlejtést tart az árvíz elleni védekezéshez szükséges falának szállítására. A szállításnak az árlejtés napjától számított három napra frankó a bogojevói vagy vukovári vasúti állomásra kell történnie.

Egymillió dinárért új Diesel-motort szerez be a szombori villanytelep. Szomborból jelentik: Szombor város már régebben elhatározta, hogy a város villanytelepét kibővíti és reorganizálja. A reorganizáláshoz elsősorban egy új Diesel-motort beszerzése vált szükségessé, amelynek szállítására a város nyilvános árlejtést hirdetett. Az árlejtésre husz cég adott ajánlatot és négy világ-cég ajánlata között dönt el az árlejtés. A Diesel-motort szállítására végül is, mint legelőször ajánlattevő a Jugoszláv-Ganez beogradi cég kapott megbízást. A Diesel-motort beszerzési költségei közel egymillió dinárra rúgnak.

A bácskai főispán rendelete a komlókiállításról. Lukics Predrag bácskai főispán körrendeletet küldött a bácskai városoknak és főszolgabíróknak, a melyben felhívta a városok és járások vezetőit, hogy szólítsák fel a komlótermelőket, hogy az idén rendezendő kom-

lókiállításra készítsék el kiállítandó terményeiket. A kiállításon a komlóterményeiken kívül komlógyökereket és komlófőkéket is ki fognak állítani. A polgármesteri és főszolgabírói hivatalok a legközelebbi napokban értekezletre fogják összehívni a komlótermelőket, amelyen összegyűjtik a szükséges adatokat. A komló bádóg dobozokban fogják kiállítani, amelyek a komlótermelők noviszadi szövetkezeténél kaphatók olcsó áron. A kiállítás napja és helye még nincs megállapítva. A bácsai főispán rendeletét a szubotcai főispánjának útján megkapta a szubotcai polgármesteri hivatal is.

80 millió dinárt fizet az idén Jugoszlávia az angol függő adósságokra. Beogradból jelentik: Az a delegáció, amely az angol függő állami adósság rendezésére volt kiküldve, a napokban tért vissza Beogradba. Az angol függő állami adósság rendezése igen nagy teret fog jelenteni a jugoszláv államháztartásának. Beogradi kereskedelmi körökben a delegáció munkáját skeptikusan ítélik meg, hiszen 1927-ben a jugoszláv kormánynak már 80 millió dinárt kell törlesztenie. Ha összehasonlítjuk az amerikai adósságokat rendező bizottság munkáját az angliai bizottság elért eredményével, akkor megállapíthatjuk, hogy ez a bizottság Londonban nem a legnagyobb sikerrel operált. Az amerikai adósságot olyan kis részletekben kell törleszteni, hogy az első öt esztendő alatt ez a törlesztés nem tesz ki többet mint 20 millió dinárt, míg az angol adósság törlesztésénél ez az összeg már a harmadik esztendőben évi 165 millió dinárra emelkedik.

A Krupp-gyár érbe akarja venni a zenicei vasgyárakat. Beogradból jelentik: Német lapjelentések szerint a Krupp-gyár ajánlatot tett a jugoszláv kormánynak a Zenice-varesi vasbányák bérbevételeire. Kruppék a német jelentések szerint ezekben a bányákba 500 millió dinárt akarnak investálni. A jugoszláv kormány még nem adott végleges választ erre a nagyjelentőségű ajánlatra.

Délszerbia az idén 7000 vagon élelmiszert és 8100 vagon vágómarhát fog ekszportálni. Szkopljéből jelentik: A délszerbiai kivitel évről-évre emelkedik és különösen a szaloniki kikötőből szállítanak rengeteget mezőgazdasági terményt a Földközi-tengeri államokba. Az elmúlt esztendőben Görögország 250.000 darab jugoszláv származású aprómarhát és 38.000 darab nagy vágómarhát fogyasztott el. Szalonikiból azonkívül igen sok délszerbiai eredetű állat és élelmiszer kerül a déli olasz tartományokba is.

Nehézségekkel küzdenek a román államvasutak. Bukarestből jelentik: A román kormány rendkívül módon aggasztja az a tény, hogy a román államvasutak deficitje havonta eléri az ötszázmillió leut. Még az Averescu-kormány az elmúlt hónapokban jelemelte a vasuti tarifát és ezzel az egyes kereskedelmi vállalatokat arra kényszerítette, hogy áruszállításaiknál ne vegyék igénybe a vasutat, hanem még a legtovábbi utra is autóközlekedést léptessenek életbe. Julius hónap folyamán a román vasutak deficitje elérte az egymillió leut és a román kormány most különféle új reformokkal kísérletezik, hogy a vasutak rentabilitását biztosítsa.

Kommerciálizálják a jugoszláv vasutakat. Beogradból jelentik: A közlekedésiügyi minisztériumban már nagyon szorgalmasan dolgoznak azon a tervre, amellyel a vasutak kommercializálását akarják megvalósítani. Mielőtt azonban az egész tervezet végleges formát kapna, a minisztérium ajánlatot akar egybehívni, hogy a miniszter az ország kereskedő köreiben a véleményét ebben a kérdésben kikérje.

A szőlőtermelők boradókedvezménye. Noviszadról jelentik: A Vajdaságban érvényben levő 1892-ik évi »Borítal és fogyasztási adókról szóló törvény« szerint azok a szőlőgazdák, akik szeszitalok kimerésével nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraik után, a házi szükségletre szánt bormennyiségért borítaladó fejében kedvezményes összeget fizetnek. A kedvezményes adótétel kiterjed az idegen községekben termelt borra is és igényt tarthat arra a szőlő haszonbérletje vagy haszonélvezője is. Azok a szőlőgazdák, akik a házfogyasztás szá-

mára biztosított kedvezményre igényt tartanak, kötelesek évenként szeptember 15-éig igényüket a községi előljárásnak, a városokban a jegyzői hivatalban bejelenteni. A bejelentés előszóval teendő meg és bejelentendő a családtagok száma, a szőlőbirtok terjedelme, a házfogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége és a nagybani (50 literen felüli) eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben.

Deficit az 1926/27-es költségvetésben. Beogradból jelentik: A Glavna Kontrola kimutatása szerint az 1926/27-es költségvetési év január hónapjáig egy milliárd 240 millió volt Jugoszlávia deficitje. A Glavna Kontrola kimutatásából hiányzik még február és március hónapok költségvetési kimutatása, azonban az előjel szerint a deficit ezekben a hónapokban emelkedett. Az új költségvetési esztendő első hónapjai is nagy deficittel indultak, amelyet összességében nem lehet még tudni.

A vajdasági munkáskomara vrsaci képviselői. Vrsacról jelentik: A vajdasági munkáskamarába a vrsaci munkás-ság a következő képviselőket választotta meg: Werkmann Károly magánhivatalnok, Kelemen János, Szladek Ede és Hercog János munkások. Helyettesek: Danics Gyuró, Kammerer Bernhardt, Horváth István, Pikár József és Valter János.

Villanytelepet akarnak létesíteni a jugoszláv Duna-esésnél. Beogradból jelentik: A Duna esését Dolnja Milanovácánál villamos erőfejlesztési célokra akarják kihasználni. Luther berlini mérnök ebben az ügyben egy pontosan kidolgozott tervezetet nyújtott be a jugoszláv és a román kormányoknak. Ez a villanyközpont nemcsak Jugoszláviát, hanem Románia egyes nagyobb gyártelepét is ellátna áramfejlesztő anyaggal. Beogradi ipari körökben, de a kereskedelemügyi minisztériumban is sokat foglalkoznak ezzel a nagy horderejű tervvel.

STRAND-FÜRDŐRUHÁK
legolcsóbban kaphatók
KLEIN JENŐNÉL
Novisad, Vel. Becskerek és Senta.

SPORT

A zagrebi teniszszövetség

betiltotta a Hartmann-serlegért megkezdett városközi mérkőzéseket

A vajdasági városok néhány héttel ezelőtt körmérkőzést kezdtek a Hartmann-serlegért. A városközi teniszmérkőzéseket az egész Vajdaságban nagy érdeklődéssel kísérték és a mérkőzéseknek nagy részét már le is játszották. A bányai körmérkőzések sorsa eldőlt és Becskerek válogatott csapata a vrsaciak fellett aratott 9:2 arányú győzelme után a legjobb bácskai csapattal kellett volna mérkőznie.

A zagrebi tenisz-szövetség azonban váratlanul minden indoklás nélkül a további mérkőzéseket betiltotta. A vrsaci Tenisz Klub a következő táviratot kapta a tenisz-szövetségtől:

— Ertesültünk arról, hogy a vrsaci Tenisz Klub tagjai meg nem engedett városközi mérkőzéseken játszanak, a Hartmann-serlegért. A játékosok felügyelésének terhe mellett minden további mérkőzést a legszigorúbban megtiltunk. Tenisz-szövetség.

A zagrebi tenisz-szövetség rendelete sportkörökben nagy feltűnést keltett.

Fodor Henrik tárgyalása Beogradban

Budapestről jelentik: Fodor Henrik dr. a PLSz főtítkára Beogradban, úgy a magyar követséggel, mint a beogradi hatóságokkal a napokban tárgyalásokat folytatott a magyar futballesapatoknk Jugoszláviába való akadálytalan beutazása tárgyában. A tárgyalások során kiderült, hogy a magyar csapatok beutazása elé a jugoszláv belügyminisztérium gördít akadályokat, miután a külföldi csapatok közül többen, mint például a bécsi Simmering igen botránnyosan viselkedett Jugoszláviában.

A profi labdarúgó szövetség főtítkárának tárgyalásai ezért nem is jártak sikerrel, de Fodor Henrik dr. biztatást kapott arra nézve, hogy a magyar futballesapatokra vonatkozólag a jugoszláv hatóságok megváltoztatják álláspontjukat, ha kölcsönösen biztosítani lehet a futballesapatok akadálytalan beutazását.

A Szuboticei Sport motor- és kerékpárversenye. A Szuboticei Sport kerékpárszakosztálya ötvenéves fennállása alkalmából augusztus 21-én délután fél 3 órai kezdettel nagyszabású motor- és kerékpárversenyt rendez a vásártéren. Délelőtt 11 órakor a verseny résztvevői motorokon és kerékpárokon a kaszinó előtti térről felvonulnak. A rendezőség kéri, hogy a felvonuláson minél nagyobb számmal jelenjenek meg. A versenyekre és a felvonulásra naponta este 7-8 óra között lehet jelentkezni a Horváth-féle sörcsarnokban. A felvonuláson a legszébben felszerített kerékpár tulajdonosát jutalmazták. A díjak és az érmekek a Sudár-cukrárszda kirakatában (Aleksandrova-ucca) megtekinthetők.

A budapesti MAC evezőscsónakjának jugoszláival turautja. Noviszadról jelentik: Dr. Siklóssy György, Kövecses György és Buzinkay Zoltán, a MAC ismert evezőssel szombat délben Budapestről egy kormányos kétevezős csónakon Turn-Severinbe indultak. Utazásuk első éjszakáját Mohács alatt, a második éjszakáját Almásnál töltötték, mindkét esetben a Duna partján vert sátrakban. A MAC evezőscsónakja, orrán a MAC kéksárga griffmadaras zászlajával, kedd délelőtt érkezett Noviszadra és a noviszadi Danubius evezősegylet csónakházában kötöttek ki. Az evezősök 720 kilométeres utra vállalkoztak. Csónakjuk 10 méter hosszú és az evezősökkel együtt 280 kiló, óránként átlag 22 kilométert tettek és remélik, hogy péntek este elérik utjuk végállomását, Turn-Severint. Az evezősök elismeréssel nyilatkoztak a jugoszláv határközégek előzékenységéről. Az evezősök kedd délben folytatták utjukat és kedd este Beogradba érkeztek, ahol az éjszakát töltötték. Majd a három evezős kitűnő kondícióban van és visszafelé az utat hajón fogják megtenni Budapestig.

Régi előkelő leánynevelő és tanintézet
az összes ismétlővel és
villapensionátus svájci minta szerint
Bécs villanegyedében.
B. Freyriers Nachf., Wien
I. Kolowratring 9 és XIII. Wenzgasse 19
Tel. 96-2-50 85-6-21
Kérjen képes prospektust és referenciákat!

A KÖZSÉG GYERMEKE

EGY CSECSEMŐ REGÉNYE (45)

Irtá: NUSICS BRANISZLAV Fordította: CSUKA ZOLTÁR

Igy végre nagynehezen végrehajtotta a tervet, a melyet a regény írója és Nedeljkovics Szima ur a zenetanárra bízta.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET

Amelyben Nedeljkovics Szima ur majdnem műgyűjtő lesz és Bosziljka asszony, a felesége, gyermekek helyett eszméket hoz a világra. Közben Nedeljkó az uccasajtó küszöbéről a szerencse küszöbére lép, de nem lesz boldog, már csak azért sem, mert ebben az esetben a regény benne fejezve, már pedig a regényírónak még néhány fejezetre van anyja.

Nedeljkó, mintha csak be lett volna avatva Nedeljkovics ur terveibe, a maga részéről is mindent megtejt hogy Szima urat támogassa. Mikor a tanár az ajtó előtt hagyta, Nedeljkó, aki egy teljes óráig illedelmesen viselkedett, olyan sirásban tört ki, hogy még azt a felsőb emeleteken is meg lehetett hallani.

Nedeljkovics Szima ur, látva, hogy a zenetanár valami nőhöz csatlakozik, valósággal kétségbeesett és gondokkal terhelt tündött a különböző lehetőségeken, mint a kikötő parancsnoka, akitől a vihar elrabolta a hajót és most a nyílt tengeren táncoltatja. De sulyos gondjaiban egyszerre csak felderült az arca, mert a kapu előtt hirtelen felhangzott az előtte már annyira ismerős ordítás.

Ez abban a pillanatban történt, mikor Szima ur fiatal feleségével, Bosziljka asszonnyal éppen a teát itta Szima ur letette a kanalát, ártatlan arcot vágott és feleségéhez fordult.

— Nem hallod Bosziljka, mintha valahol gyerek sirna?

Bosziljka asszony hallgatódzott, aztán otthagya a teát az asztalon, az ablakhoz futott, kinézett és összecsapta a tenyerét:

— Szent Isten!

— Mi az? — ugrott fel meglepetten Szima ur, még mindig olyan ártatlannak tette magát, mint a ma született bárány.

— De gyere, gyere csak ide, nézd csak! Gyere az ablakhoz nézd csak, mi van az ajtó előtt.

Szima ur az ablakhoz lépett és szinleg hatalmasan meglepődött.

— Valami csomag?

— Ugyan, milyen csomag, hát nem látod, hogy csapkod a kezecskéivel és hogyan sir?

— Hitemre! — mondotta Szima ur még mindig nagyon meglepődve — de hát honnan kerül ez a gyerek az ajtónk elé?

Bosziljka asszony csemetett és Szima megparancsolta az inasnak, hogy menjen az uccára és nézze meg, mi van az ajtó előtt. Kis idő múlva az inas visszatért és magával hozta Nedeljkót, aki látva, hogy a szobában van, olyan kedvesen rámosolygott Szima urra, hogy annak a hátán végigszaladt a hideg arra a gondolatra, hogy Bosziljka asszony észreveszi ezt a tekintetet.

— Nézd csak, milyen szép, fejlett gyerek! — kiáltotta Bosziljka asszony.

Ezeknél a szavaknál Szima ur megint összerendezte, mert eszébe jutott, hogy a gyerek erősen hasonlít rá, mint apjára és ezt esetleg Bosziljka asszony is észreveheti.

Szerencséjére azonban Bosziljka asszony habár alaposan megnézte a gyermeket, nem fedezett fel hasonlatosságot. Látva, hogy ezt a veszélyt is szerencsésen megusgta, Szima ur gyorsan végighuzta a kezét a gyerek pelenkájában és kihuzott egy cédulát, amelyet hangosan felolvastat a feleségének. A cédula olvasásánál Szima ur szemébe könnyek gyülekeztek és meghatottan mondotta:

— El sem hiszed, milyen puha szívem van az ilyen esetekben. Ahányszor csak észreveszek egy kített gyermeket, könnyek szöknek a szememből!

— Elhiszem! — mondotta az asszony.

— Tudod mit, drágám — folytatta Szima ur mintha ebben a pillanatban jutott volna eszébe — hogy lenne, ha mind a ketten ilyen gyengéd szívűek lennénk és örökre fogadnánk ezt a gyermeket. Nekünk ugy sem lesz gyerekünk...

— Na, de ki tudja, mit hoz a nappal, mit az éjszaka...

— Hát az igaz, sok csoda történt már meg a világon, miért ne kaphatnék én is gyermeket? Nem dobtam meg követ az Istenre, de... — Szima ur ennél a »de« szócskánál kissé zavarba jött, nem tudva, tulaj-

donképen hogyan is folytassa a szerencsésen elkezdett mondatot — de... a dolgok állása szerint, úgy ahogy vannak, nincs édes gyerekünk.

— Ah, milyen kegyetlen néha az Isten! — sóhajtott Bosziljka asszony.

— És milyen nyers! — tette hozzá Szima ur mintha ezzel azt akarta volna mondani, hogy éppen ő az, akinek oka van az istenre panaszkodni.

— Igen! — toldott meg Bosziljka olyan hangon, amilyennel a szomorúságban a részvétet szokták kifejezni.

— Tehát — folytatta Szima ur — a dolgok állása szerint, úgy ahogy vannak, másszóval a tények szerint pillanatnyilag nincsen gyermekünk.

— Nincsen! — erősítette meg határozottan Bosziljka asszony, az egyszerű igazságot.

— Hát mit gondolsz, mi lenne, ha ezt a gyermeket, akit az ajtó előtt találtunk, örökbevennénk és felnevelnénk?

Bosziljka asszony ilyen határozott javaslat előtt elkomolyodott, gondolkodába esett, végül is ezzel a kérdéssel fordult a férjéhez:

— Először mondd meg, olyan biztos vagy abban, hogy nem lesz gyerekünk? — Ezt a kérdést azonban olyan hangon tette fel, mint amilyent a hitelező használna akkor, midőn kétségbeesetten azt kiáltja az adósának: »De hát egyáltalában nem is gondol arra, hogy az adósságát kifizesse?!«

Szima ur először Nedeljkóra nézett, olyan tekintettel, mint amilyennel az ember a kifizetett váltóra szokott pillantani, vállalt vont és megint csak »a dolgok állására, úgy ahogy vannak« hivatkozott, azonkívül az istenre és isten ujjára.

Mivel Bosziljka asszony nem igen támaszkodhatott az isten ujjára, maga is belátta, hogy döntenie kell.

— Hát jól van, Szima! — mondotta — de gondolkozunk fölötté komolyan és éretten! Ezt a gyermeket akkor ápolni kell, fölnevelni, neveltetni...

— Na persze! — mondotta Szima ur.

— És miért kinlódjunk, amikor kaphatunk olyan gyermeket is, akit már felneveltek, ápolgattak, neveltettek?...

— Hogyan gondolod?

— Hát így, miért ne fogadhatnád te örökbe az én fiatalabb növérémet? Mert már tizennyolcesztendősen lesz, felnevelték, neveltettek...

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Ezennel köszönetemet fejezem ki a »Sreća« ki-háziasító egyesületnek, hogy tagjai sorába felvett és kihá-zasítási segélyemet kifizette teljes egészében a sorra kerülés napján.

Subotica, 1927 augusztus 16.

Kozma Vince szabó
Cantavir

3961

Csődtömeg eladási hirdetmény

A vb. Srpska Zadrúžna Banka d. d. novisadi bej. cég csődválasztmányától nyert felhatalmazás alapján a csődtömeghez tartozó s alant részlete-zett ingókat

1. évi augusztus hó 20-án d. u. 3 órakor

és estleg folytatólag, a következő napokon az in-tézet jelenlegi helyiségében, Novisad Futoški put 54. sz. alatt írásbeli zárt ajánlati árverés útján darabonként vagy a vevő szándéka szerint egyes csoportokban eladom.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb az árve-rés megkezdésének időpontjáig alulírott csődtö-meg gondnokhoz nyújtandók be s ugyanakkor a megvenni szándékoltt ingók becsértékének 10%-a készpénzben lefizetendő.

A beérkezett ajánlatok felett a csődválaszt-mány azonnal dönt s azokat vagy elfogadja, vagy pedig a megjelölt vevők között nyilvános szó-beli árverést rendez oly feltétellel, hogy ameny-nyiben e nyilvános szóbeli árverésen magasabb ajánlat nem tétetnék, úgy a legmagasabb aján-lattevő írásbeli ajánlata fogadtatik el.

A minőségért és mennyiségért a tömeggond-nok nem felel.

A vevő köteles a megvett áru értékét 2% vételi illetékkel együtt készpénzben azonnal kifi-zetni s az árut 48 óra alatt átvenni.

Az eladandó tárgyak megtekintése tárgyá-ban a tömeggondnok ad felvilágosítást a hiva-talos órák alatt s ugyanakkor a leltár is a vevők rendelkezésére áll.

Az eladásra kerülő ingók a következők:

1. A csődleltár 53—165 tételei alatt felsorolt irodai berendezési tárgyak u. m. íróasztalok, íratszekrények, könyvelő állványok, pénztár áll-ványok, páncélszekrények, írógépek, írógépsz-talok, üzleti könyvek, székek stb., összes becs-értékűl 95.799 dinár.

2. A Novisad és Vukovár között közlekedő »Napred« nevű személyszállító hajó. Becsértéke 800.000 dinár.

3. A novisad-vukovári vonal hajóállomásain levő összesen 11. drb. stég. Becsértékük összesen 330.000 dinár.

4. A csődleltár 757—823 tétele alatti »Nap-red« hajónak és a stégeknek leltárát képező in-góságok. Becsértékük 26.025 dinár.

5. A »Novisad« vontatógőzös. Becsértéke 448.000 dinár.

6. A csődleltár 831—835 tétele alatti felszer a novisadi csatornaparton. Becsértéke 24.700 din.

7. A csődleltár 837—882. tétele alatti magtár a novisadi kis Limánon. Becsértéke 47.602 dinár.

8. A csődleltár 828—830. tétele alatti mészár-székberendezés a Pašić uccában. Becsértéke 1.750 dinár.

9. A csődleltár 883—901. tétele alatti Eisele gyártmányu 145 lóerős gőzkazán és hozzátartozó gőzgép. Továbbá gőzfűrés, 10 drb iparvasu-ti kocsi, kukorica góré, Bačkogradišten. Becsér-tékük 105.473 dinár.

10. Téglyagyári felszerelés Titelen. Becsértéke 32.000 dinár.

A vevőket finanszírozott intézetről a tömeg-gondnok gondoskodott.

Dr. Jankellé Dragoljub

ügyvéd vb. Srpska Zadrúžna Banka d. d. novisadi cég csődtömeggondnoka

TESLIĆI GŐZFŰRÉS

vojvodai és szerémségi vezérképviselői:
LUDWIG HUBERT i SIN, NOVISAD

Postafiók 25. Telefon 25-47.

Iroda: Cara D. š-na ulica broj 33.

Ajánlják előnyös napi árak és feltételek mellett ezen fűrés termékeit u. m. deszka, lé, zárle, fűrészelt dimenziós épületanyagokat stb. stb.

Megkeresések azonnal elintéztetnek!

7702

Kr. Sreski Sud kao grunтовna vlast u Kull.

Broj 2501—gr. 1927

Izvod iz dražbene objave

Grunтовna vlast usled molbe dr. Ladislava Štiefel-majer advokata iz Kule staratelja stečajne mase pre-zaduženog Vendela Gaus iz Kule odredila je dobro-voljnu javnu sudsku ponovnu dražbu sa dejstvom ovršne dražbe na nekretnine pripadajuće stečajnoj ma-si prezaduženoga, koje nekretnine leže na teritoriji kr sreskog suda u Kuli i koje su uvedene u gr. ul. br. 3759. opštine Kula pod redn. br. A. I. 1.2: a kat. top br. 1617/1-b bašta sa 214 □ hv. top. br. 1618/1. kučiš-te u površini od 136 □ hv. u iskličnoj ceni od 30.000 dinara.

Dražba će se održati na dan 16. septembra 1927. u 15 sati posle podne u prostorijama grunтовne vlasti u Kuli.

Oni, koji nameravaju u dražbi učestvovati dužni su u ime vadiuma sudskom izaslaniku položiti 10% od isklične cene u gotovom novcu ili vrednosnim papiri-ma računajući kurs prema 3. začelu §. 42. Ovrš. Zak. ili pak predati priznanicu o predhono u sudski polog stavljenom vadiumu.

Onaj koji za nekretninu stavi veću ponudu od is-klične cene, a niko više ne nudi, dužan je vadium smesta nadopuniti do procenta one cene koju je ponudio.

U Kuli, dne 1. avgusta 1927.

Sulimanović sr. sudija.

Za vernost izdavanja:

Nečitljiv potpis

otpravljajuć.

8071

Zongorák Pianók a világ legjobb márkái. Hoszu árúkat részlet-fizetésre a leg-nagyobb raktár az országban.

KAIN
hangszerkészítő Subotica, Városháza épület.

Kiadó azonnal
Novisadon, a Vasut-uca 1. sz. ala ti házban

egy udvari szoba
előszobával, iroda részére. Bővebbet a házmesternél d. e. 10—12 köz. 7807

Abonoma:
ebéd 4 tál, vacsora 2 tál étel kenyérrel, — házon kívül is

560 dinár

a **Spitzer-féle** ellámenten legjobb étterem és söcsökben Subotica, P. őcva ul. 11. sz.

HADNAGY
asztalosmester készít épület-munkát. Festett butorok, állandó raktára. Javításokat vállal. SUBOTICA 1575 Petrogradska u. 6.

Dominó,
sakk, dáró, billiárd-golyó, mandin-gummi, ig-num sanctum golyó, kugli-babák legelősbabák

Gerber Jakabné
első suboticei esernyőkészítő mű-helyében Subotica, Sudarević u. 82

90 dinártól
konyha és szobafestést, azon-kivül előnyösen vállal templom- és lámpafestést

Horváth Almási József
Skot s Viator ul. 75. 2544

Zongoravevők! Vigyázat! Zongorát vagy más ha g-zert csakis szolid, megbízható helyen vásároljunk! Részletfizetésre is O'vasóink figyelmébe ajánljuk Truppel B. J. hangszerkészítő Novisad, legújabb és legna-gyobb S. H. S. szaküzlet. 3790

RIZSANYI PAL
épület- és butoraszta-los Jugovićeva ulica 8. (a Kakasiskola mellett.) Vállalja legelősbabban és izléses kidolgozásban bu-torok, berendezések, por-tálok- és épületmunkák elkészítését. 7411

Szolid áron és precizen

FEST TISZTIT WIHART

Subotica, Sokolska 3. 578

Butorokat
ebédli, háló, uri szoba-berendezéseket,

portálokat
legelőnyösebben szerezheti be

Domján Valentin
butorüzemében Subotica, Zrlajski trg 11

Használt pálinkás és boros

hordók
15 literől 48 hektóig

eladók

NOJCSEK GÉZA
SUBOTICA 6123

Dárkopp
varrógép

Puch bicikli
legelősbab beszerzési forrása

Weiss Adófnál
Novi Vrbas Mozával szemben

Állandó raktár mindenféle alkatrészekből és rádiókból. Árjajánlatot ingyen küld 7005

SINKÖVEKET,
fémelőfűtővesszőket, va-lamint a kőfaragó szak-mába virgő mindenemű munkákat legelősbabban váll-alja

Pauk Gáspár
15. a-azó, Subotica Somborski put és Gabona-nice sarok. 61

Baranyi István névre szóló fegyvertartási engedélyem elvesztettem. Megtalálójá adja le a rendőrségen. 7911

Ezton hozom tudomására Novisad és környéke t. közönségének, hogy

speciális optikai üzletemet és műhelyemet

Novisadon, Kr. Aleksandra u. 13. sz. a. megnyitottam

ZEISS

Szakszerűen berendezett raktáramban különösen a következő cikkekre hívom fel a t. vevőközön-ség figyelmét:

- Szemüvegek a legmodernebb kivitelben.
- Mikroszkopok és nagyító-lencsék, orvosi és egyéb tudományos célokra.
- Fotoaparátusok és az ezekhez tartozó összes kellékek nagy választékban.
- Távcsövek szak- és priváthasználatra.
- Geodetikus instrumentumok mérnököt részére.
- Barométerek, hőmérők és üveg mérőeszközök gazdasági és háztartási célokra.
- Zeiss reflektorlámpák üzlethelyiségek és mű-termek világítására, stb. stb.

Szemüvegek és egyéb optikai tárgyak javítását pontosan és szakszerűen eszközölöm.

BENEDEK GYÖRGY
a jeni opt. főiskolát végzett diplomás optikus

Elađ Jugoszláviai Tometkezési Egyesület

egy pénzbeszedőt vesz fel

kereskedő vagy iparos, oly egyén aki volt már hasonló állásban előnyben részesül. Jelentkezni lehet

Bene Sudarevićeva ul. 103. délután 3—7-ig

Fizetés havi 1000 dinár és 1 százalék.

Az elnökség

Tengeriszar vágó- és kötőgép

Osborn/Emerson Brenttingham Co gyárt-mény, tartalékalkatrészekkel, olcsón eladó

OKULIĆ mérnök Irodája — ŽABALJ (BAČKA)
7830

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA
Budapest, VIII., Baross-tér 10
Telefon J. 330—82, 331—83

A magyar főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával, a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben

Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás

Szobák 3 pengőtől feljebb

Kitűnő konyha. Fajborok és pezsgők

Csaádi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terasszal — — — Külön termek

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztok Szőnyegek
Velourok Futó:

az összes kárpitos ke lékek nagyban és kicsinyben.

ZSAKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa
Subotica De'ali: Városi bérpalota. Engros: Vilsonova ul. 7.

Jégszekrények mészárosok, hentesek, vendéglősök és magánháztartások részére

40% jégmegtakarítás

BRAČA GOLDNER
SUBOTICA
TELEFON: 134.

P. & C. Habig-kalapok Wien és L. B. O. női és férfi harisnyák egyedüli lerakata
Vukovics Gerő uri és női divatáruháza Subotica, Fötér

Olcsóbb min' a gyárban
 Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, győződjék meg olcsó áraitól
Lajko Béla Gyümölcs piac

Kiadó
 ujjonnan épülő

KÉTSZOBÁS LAKÁS
 fürdőszobával, összes mellékkel, főtéren, **november 1-re beköltözhető.** Érdeklődni:

Fröhlich m. nőknél
 Ciril Metod-tér 5. sz. délután 2-3 óg. 8054

KIVALÓ MINŐSÉGŰ
 szeromségi, h gyi
TÜZIFA
 elsőrendű szortiro és és ölezesben előnyös árak mellett **beszerezhetők**
Samulio Wolfi Sin
 Novisad, Lima 8076

Nagy restoracija
 124 kabinos, strandfürdővel házzal és teljes felszereléssel, Osijeken a Dráva partján 125.000 dinárért 799, eladó.
 Bővebbet a tulajdonosnál **Keller, Osije, Rokova 8**

Hengerőrt és öreglegényt keres
 mielőbbi belépésre a **Sombori Hengermalom r.-t. Somborban** 8068

Uj cserépkárház üzlet!
 cserépkárház, tűzhelyek, samottéglak minden méretben kaphatók. **Atrakásokat, javításokat** ehhez szamottal legolcsóbban készítenek. **TAKÁCS MIHÁLY**
 Subotica, Pašićeva ul. 2. (Edénypiac)

Minden méretű staffli és épületfa **napi árnál olcsóbban kapható** 8038
Bác kai Cementárugyár
 Paticsi-ut — Telefon 6-20

IRÓGÉP
 bőronddel, alkalmas utra is **jutányosan eladó**
 Bővebb: **JUST** gépiróztlet 8004 ben **NOVISAD**

„VIKTORIJA“
 paplan és kárpitosműhely **Subotica, Vilsonova ul. 28.**
Olcsók vagyunk mert magunk dolgozunk 8068

KOPILOVICs BALÁZS
 szűcs, **SUBOTICA, SUDAREVIĆ UL. 2**
 Ajánlja egobb minőségű szőrmét, valamint mindenféle szőrmearúját
 Szőrmearújak garancia mellett szakszerűen és olcsón eszközölköttek 8063

Utánozzák a Perinumot!
 Csak az elefántvédjeggel a valódi! 7301

Polgári árak Tartós ondoialás hajfestés és manicür
Special Kulicé hölgyfodrász műtermében **Subotica, Manojlovičeva ul. 7. Vasutól 2 perc.**

BIRTOK
 Smedarevóban, az ugynevezett „Mitnac“ 52 hold elsőre, da föld, országút, folyóvíz mellett, épületekkel, **HÓSSZABB IDŐRE KIADÓ**, vagy teljesbe kiadó, esetleg eladó. M. női tervek másolata a feltételrel együtt magtudható **Stevan D. Stefanović**nál, Beograd, Vuika Karađzica ulica 8. II. 792

Muskátli, Fuchsia, Phylodendron és minden más cserépes virág **pompás fejlődéssel** hálálja meg, ha a nyáron át **KANIPOS** növényápolással öntözi őket. Utasításaim a virág nevelésére is megadják. 60 lit. vízre való adag 12.50 dinár **Schumacher Zoltán** gyógyszer-vegyszeri laboratorium **CRVENKA (Bácska)** 753

Meggyőződhet! Dürkopp

 varrógép kerékpár
COLUMBIA
 GRAMAFON és LEMEZ angró-raktár. — A legkedvezőbb részletfizetésre is kapható néalam. Állandó **INGYENES** himző-tanfolyam! Nagy javító-műhely!
S. AD. ENGL, SUBOTICA
 Uj üzlethelyiség: **Pukovnik Krupusević (Rudić** ulica gyümölcs piac) Telefon: 8-15.

Gazdák figyelmébe!
 Resicai acélekék, 5-ös számú 450.—
 6-os számú 550.—
 7-es számú 650.—
 Szecskavágók --- --- 650.—
 Acél fogas-borona --- --- 350.—
 Vetőgép **Melichardt** és **losonci gyár** mány
Mészáros Ádám
 Subotica, I., Brozova ul. 10 8062

Öltönyt, felöltőt, télikabátot
 a legolcsóbban készít
nasl. NÁVAY ISTVAN, uriszabó
SUBOTICA, Jelačeva ul. 4. szám alatti új üzlethelyiségében Kedvező fizetési feltételek! 8066

„Alexa“ nyakkendőgyárban
5000 darab
 selyem nyakkendő kerül eladásra 10 dinártól kezdve
Fordításokat 10 dinárért végzünk!
Vojnovičeva 5, Beograd-szálló mögött 8060

Párisi bevásárlási utamról hazaérkeztem!
 A legdivatosabb és legelegánsabb
PÁRISI KALAP CSAKIS NÁLAM KAPHATÓ
Heiduska Mariska
 Subotica 890

Piaci, beltéren levő
bor-, sör- és pálinka-kiméréshez
 amely havi 50,000 dinárt forgalmaz, alkalmas kucióképes
üzletvezetőt (iccest) keresünk
 aki lično prava-val rendelkezik
 Cimeket kérjük a kiadóhivatalban leadni 7553

Modern autogarázs
Speciális javító-műhely
 Általános gépjavító-műhely
Continental-gumi gyári lerakata
 Különa osztály gumi vulkani alására
KOSTA BÜRGER Vel. Bečkerek
 Pupinova (Árpád) ul. 15. 669) Telefon 156

Olvassa el, mert mindenkit érdekel!
Ingyen és bérmentve!!

Több száz ábrás rádiókönyv

A maga nemében páratlan kiállítású értékes tartalmu háromnyelvű (szerb-horvát, magyar, német) **rádiójegyzéket** adunk ki szeptember elején, melyben az 1927/28. évi amerikai, angol és közép-európai összes újdonságokat részletesen és áttekinthetően ismertetjük. Ezt az értékes könyvet mindenkinek

ingyen és bérmentve küldjük

Függelékként fenti árjegyzékhez, költségünk részbeni megtérítése fejében **10 dinár** beküldése ellenében (készpénzben vagy bélyegben) bérmentve szállítjuk mindenkinek a közel **75 oldal terjedelmű**, ugyancsak háromnyelvű rádiószakkönyvet, melyben sok kapcsolási és ismeretési rajz van, míg a szakismertető rész mindenki által könnyen érthetően foglalkozik magával a rádiótudománnyal **Ez a szakkönyv nélkülözhetetlen mindenki részére, ki a rádió után érdeklődik.**

A könyv tartalma:

- A rádió általános ismertetése
- Rádióhullámok és hullámhossz
- A rádiólámpa és annak működése
- A fejhallgató és hangszóró
- A forgókondenzátor és önindukciós-tekercs
- A transzformátor
- Az izzító ellenállás
- A modern fűtő- és anódtelap
- Lámpáknál előforduló hibák
- Az anódpótló
- Az antenna és föld és annak építése
- Világidőszámítás
- Accumulatortöltés közvetlen az egyenáramu hálózatból
- A transzformátor helyes bekötése
- Leadóállomások táblázata
- Morseiskola

sok táblázat, kiszámítási kulcs és részletes HIBAKERESŐ-KULCS
 A nagy érdeklődésre való tekintetel **SÜRGOSEN** küldje be rendelését, mert az első kiadás gyorsan elfogy és szeretnők, ha a rádióbarátok mielőbb hozzájuthatnának ehhez a könyvhöz.

KONRATH D. D., SUBOTICA
 Telefon 6-23 Pašićeva ul. ca 1 Telefon 6-23
 Tussék levágni és beküldeni

Név:
 Lakhely utolsó posta

Uri szabóság!
 Suboticin a Városháza épületében lévő postóüzletemet uriszabósággal bővíttem ki 7453
Pressburger Sándor

Több hónapon át Angliában és a férfidivat más vezetőállamaiban folytatott tanulmányaimról elsőrangú külföldi szabászt is hoztam magammal, úgy hogy a legkényesebb igényeket kielégíthetem. Minthogy pedig a legfinomabb és legdivatosabb külföldi szövetekből angró raktáram van, abban a helyzetben vagyok, hogy vevőim jutányosan szerezhetik be a legdivatosabb férfióltönyöket, felöltöket, stb. Meghívásra a mintákat vidéken is bemutatom. Ne dolgoztasson külföldön, mert a legkényesebb izlésnek is megfelelek.

KORZO MOZI
Csütörtök - vasárnap:
TOM MIX
a leghíresebb kalandor-
lovass legújabb arizonai
filmje
A nap lovagja
Merész kaland 6 felv.
Tom Mix az erőt!
Tom Mix a fiatalág!
Tom Mix a vakmerőség!
Előadások kezdése este 9, vasárnap 6 és 9 órákor

LIFKA-KERT
Csütörtök - vasárnap:
2 sláger! 2 ujdonság!
Bánky Vilma
éneke, a hódító meglepetés
Rod la Rocque
pompás ujdonsága
New-York éjjel
ezenkívül
Dzsungel embere
FANAFET-FILMEK
Előadások kezdése este 9, vasárnap 6 és 9 órákor

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és ünnepeken kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívástól jogilag leveleket továbbítanak. Kérve megkülönböztetéses díjazásért megköszönjük.

A-E-G MOZIGÉPEK
összes mozielkeket és
FILMEKET
legjobb minőségben szállít vezér-
képviselő:
Orient-Film D. D.
Subotica

VÁROSI MOZI
18 Csütörtök 19 Péntek 20 Szombat 21 Vasárnap
Rádió detektív
A rádió szindikátus harca az új találmányért
Két rész 10 felvonásban. A főszerepben JACK DAUGHERTY
I. RÉSZ. Új találmány. Elektromosság élke a rádió-
zás. A szindikátus bérence. A sascerkészek kapitánya
II. RÉSZ. Rádió bái. Árcos rádió banditák ellop-
ják a találmányt. Arta matlan-
ná teszik az ellenséget.
Mindkét rész egyszerre
Előadások délután fél 6 és este 9 órákor

Fényképezés és amatőrök figyelmébe
Amerikai rendszerű retusáló és kópirozó intézet.
Elvállal: negatív és pozitív retus, kópirozást és nagyított minden papíron és kólirozást garantált előirány kivételben, olcsó árban. Kérjen azonnal árjegyzéket. Szállítás 24 óra alatt.
R. Zelinka, Subotica, Madjarska ulica 2. 4733

Suche zu meiner Tochter die 4 Bürgerschule absolviert hat eine Erzieherin, die der kroatischen, deutschen u. französischen Sprache mächtig ist u. Klavier unterrichten kan. Offerte mit Fotografie an Jakob Lang, Beli-Manastir. 8032

Két asztalossegédet azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 8094

Palinka, bor és egyéb kelendő cikkek képviselőlet vállalom. Ajánlatokat »Be-
csület« jelige alatt a kiadó továbbít. 8082

Gyermektelen házaspár házmesternek azonnali belépésre kerestetik. Sombor Kralja Petra 30. 8061

Manikűrözleány azonnalra felvétetik. Sokolska ul. 3 8050

Németül beszélő gyermek-kisasszony 5½ és 3½ éves gyermekhez felvétetik. — Csakis gyermekszertető és gyermekápolásban jártas személyek jelentkezzenek. Schmolka hirdetőiroda, Novisad 8077

100 drb Cigere juhommal feles helyet keresek. Feltételek meg tudhatók Fruza Lászlónál, Jarkovac, Banat. 8075

15 éves fiu tanoncnak ajánlkozik teljes ellátással. Érdeklődni »Jedinstvo« trafikban. 8072

Középszkolai tanár diákokat vállal teljes ellátásra. Konverzáció magyar, német és szerb nyelven. Zongora oktatással. Sombor, Flórián utca 24. 7727

Jó fizetéssel gránitkőben dolgozó kőfaragósegéd teli munkára is azonnali belépésre felvétetik. Özevgy Neupauer Györgyné, Novisad, Wilson tér 2. 8019

Gőzeke bérszántást vállalunk. Prva agrarna zajednica. Banatsko Arandjelovo. 7994

Gépész, ki »Ganz-Dieselmotort« hosszabb ideig önállóan kezelt, állandó alkalmazásra kerestetik. Paull Sándor Hengermalom, Kovin (Banat). 8003

Maszirozó, 39 éves, szerb, magyar és német nyelvtudással, állást keres. Cim a kiadóban. 7931

Keresek egy fiatal borbélysegédet azonnali belépésre. Zsigmond, Bajmok. 8042

Német nyelvből külön képesített okl. tanítónő elvállalja kezdők és haladók tanítását külön vagy csoportonként. Ugyanott tiz-tizennég éves diák teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. 7759

Jutalékos subképviselőt keresek Szerbia és Vajdaság részére, esetleg az egész országra, aki galanterie háztartási és üvegkereskedésekben már sikerrel működött. Ajánlatok »Sub-
képviselő 188« jeligére kiadói hivatalban. 8029

VÉTEL-ELADÁS
Használt cserépkályha eladó. I., Stosova ul. 3. 8044

Jókarban levő 2 db kirakat belga üveggel, rollóval és tokkal, 125 cm széles, 250 cm magas. 1 db ajtó üveggel, rollóval és tokkal együtt 280 cm széles, 250 cm magas, utányos árban eladó. Nikola Radojević Sombor, Kr. Aleksandra. 8058

Eladó két nehéz 8-as magánjáró, 6 légkörös cséplőgarnitúrák, két Hofherr elevátor és 3 méter csucs-vierspiel. Somogyi Čoka Banat. 8030

Fényképezési műterem Suboticán eladó. Érdeklődni lehet a lap kiadóhivatalában. 8088

SIPOS FIAI
műbutor-
és épület asztalosüzem
ZENTAI UT 3.
Állandó nagy stíl- és kommersz butor-raktárral
Különleges furnirok kaphatók.
Rézletfizetési kedvezmény

Faudvar bánati nagyváros központján, szép, nagy egy három, négy, öt, négyszobás lakásokkal, mellékhelyiségekkel bíró jól jövedelmező házzal 700.000 dinárért eladó. Bömches ügynősege, Bácska Topolán. 8084

Lancia-Autó Capa III, 6 üléses, 8 hengeres, Izotta-Fraschini 6 üléses, 8 hengeres, 509 Fiat 4 üléses — keveset használt 50% gyári áron alul eladó, ugyanott új Talbot-Darac 6 üléses, 6 hengeres csukott autó eladó. Bővebbet Mamuzsich Jánosnál, Subotica, Sudarevićeva ul. 9. 8065

Husvágó tőkének való kiszáradt vastag dió- vagy szilfa tönköt keresek megvételre. Korhec főzlet. 7913

Tankönyvek
Árjegyzékét ingyen küldi bárkinek magyar- vagy németnyelvű iskolák részére
Lipsitz i Lampel
könyvkiadó Subotica 7851

D.M.C.
legnagyobb raktár
AVRAM KAJON
Sarajevo, Presto'onasij. Petra 26

Értesítjük mélen tisztelt vevőközönségünkkel, hogy egy rendkívül szolid
AMERIKAI TRAKTOR
képviselőletét átvettük. A traktor munkabírás, üzembiztonság, teljesítmény tekintetében minden más traktort messze felülmúl. Érdeklődőknek készséggel szolgálunk részletes árajánlattal. Előnyös fizetési feltételek.
TRGOVAČKO DRUŠTVO MOTORA K. D. A. Brančić i drugovi
Novi Sad, Kralja Aleksandra ulica 7 8095

Forgalmas helyen a főposta közelében
üzlethelyiség kiadó
8.35 Irodának is alkalmas.
Cim
Sudarevićeva u. 43., Jánosifűszerüzlet

Rózsaburgonya
saját termés, szép áru, kapható azonnali szállításra vagon-, félvagon-, ugyanígy kisebb mennyiségben is bármely vasúti állomásra olcsó áron!
Vöröshagyma szép és egészséges áru ugyanígy kapható!
Távirati ajánlatot kérhet
Arpad Berger, Velikihecskerek
8009 Gundulićeva ul. 7. — Telefon 240

I-a FA AZÓ-TÉGLA ÉS CSERÉP ELADÓ
hajórakományokban ab Donji-Mihojac (Dravapart) és ab Osijek, vasúti állomás Slav. Podr. Željznica. **Legolcsóbb árban.** Kérdezősködések:
Uprava Gospodarstva, Donji Mihojac
(Slav) 7880

Elegáns fodrászüzlet-be rendezés felszereléssel olcsón eladó. V., Ruska (Bernát) ul. 13. 8049

Kézimunka, drukkolasok DMC pamutárúk, menyasszonyi kelengyék, selyem flórharisnyák, nap- és esőernyők, férfi és gyermekszandálók és cipők — gumicipők — játékaru legolcsóbban Budanovics, Teréz kézimunkaüzletében kaphatók, Subotica, Rudić ulica 1. 7845

Korai rózsaburgonyát csak vagontelekben olcsón ajánlok azonnali szállításra. Vladimir Ivkov, Stapar (Bačka). 7564

2 drb hengerkazán, Rőckféle 100 cm és 130 cm átméretű, hossza 8 és 9 méter, üzemképes, teljes felszereléssel, nyersolaj tartálynak nagyobb motorhoz generátornak külön is eladó, 10 milliméteres lemezből van. 1 drb 30 HP benzínmotor levegő indítóval, 3 csapágyas stabil motor új állapotban jutányosan eladó. Szubotica, Zagrebačka ul. 17. 7797

Szivógáz- vagy Diesel- motort 80—100 HP. keveset használt, teljesen hibátlan kitűnő állapotban levőt megvételre keresek. Ajánlatok részletes leirással és az ár megjelölésével Berger Márton Bašaid (Banat) küldendők. 8023

KÜLÖNFÉLE
Két butorozott szoba előszobával, kapualatti bejárattal szeptember 1-ére kiadó. Trumbićeva ulica 30. 8048

Bérbeadó a suboticiai határban 280 láncos prima birtok hat évre, lánconként és évenként 4½ mázsa búzáért. »Bömches« ügynősege Bácska Topola. 8083

Elvesszett zsebóra zsidó templomtól Erdő utca sarkáig. Megtaláló 100 dinár jutalmat kap. — Jelentkezni Schlager börtöndönl. 8091

Német fiut teljes ellátásra olcsón elvállal az iskolai évre Kádár fűszeres, Hala-si ut. 8092

Fodrászsegédek figyelmébe. Szeptember 6-án a Pompadour-szalomban, városháza épület, fészülő és onduláló iskola nyílik meg. 8051

Különbéjratu uccai butorozott szoba kiadó. VI. Sienkievićeva (Gréci) ulica 11. 8073

Oglas. Dvovlasničku pro-laznicu izdatu mi od Odelj-ka Subotičke Carinarnice u Kamarašu pod br.: 111/1927 god. oglasujem ovim za ne-važeću. pošto je izgorela Antal Orban stanovnik hor-goški. 7981

A novisadi „Apollo“ ünnepélyes idénymegnyitója szeptember hó 2-án
Schnitzler világhírű
Szerelmi játék
(LIEBELEI)
cimű drámájával
(Mosinger-film) 7906

Fiatalközpár a beltér legjobb helyén kétszobás-fürdőszobás lakást kaphat butorozva, esetleg butorral együtt, teljesen átadó. Cim a kiadóban 8078

2 szoba előszobával, irodának és orvosi rendelőnek is alkalmas kiadó. Cim: Antunovićeva ul. 11. 8052

Buzabecserülésre kiválóan alkalmas nagy helyiség kiadó, ugyanott nagyobb teljes fűszerberendezés eladó. Cim a kiadóban. 7905

Szépen butorozott, tágas utcai szoba a központhoz közel, azonnal vagy szeptember 1-ére kiadó. 7996

Uj kozmetikai intézet és manikűr szalon. Papné a n. é. közönség tudomására hozza, hogy szalonját Paje Kujudzićeva (volt Wesselényi) ul. 3. üzlethelyiségbe helyezte. Eltávolít archibákat, hajszálakat, szemölcsöket véglegesen. Csak itt kapható az elismert eredeti P. Pompadour kenőcs, mely egyedül biztos ártalmatlan szer a szeplők, májfolt, arctisztálanságok végleges eltávolítására. Postai szétküldés utánvétellel az egész országba. Tanítványok felvételnék. Kérem a cimre ügyelni. 7771

33 hold jó szántó Sombortól 8 kilométerre, Rádióállomásonál, holdként 7500 dináros árban eladó. »Bömches« ügynősege, Bačka Topola. 7953

Diákokat, deakleányokat teljes ellátással elfogad jutányosan egy nyugdíjas tanító család. Petrogradska (István) ul. 30 8012

Kamillára (szegfűvirágra) mintázott ajánlatot kér Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 95

1 vagy 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást keresek szeptember 1-ei beköltözéssel. Cimeket a kiadóhivatalba kérem leadni. 7844

Bérbeadó Novagradiškán 168 holdas jó birtok felszereléssel 10 évre is, évi holdankénti kettő métermázsá búzáért. »Bömches« ügynősege Bácska Topola. 7952